מספר 1656 שנה 33 י"א סיון תשכ"ט, 28.5.1969 המחיר 130 אג'

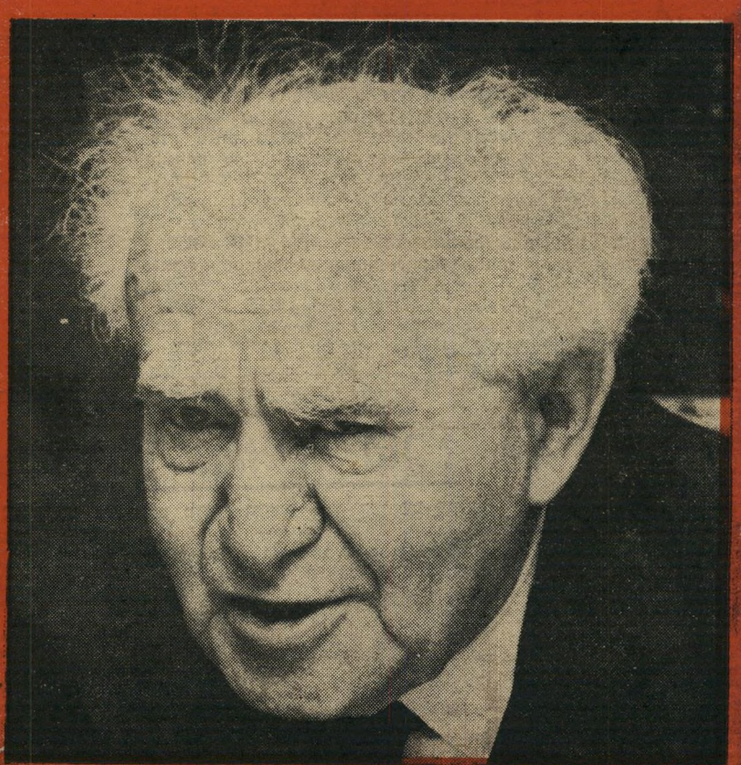
העולם הזה

כך הוחדר הסוכן הישראלי לחוליית

המתנקשת המיועדת: מונה אל־סעודי

המתנקשים

בבן־גוריון

חולצת סן־רמו

חולצת להיט מבן־לון,
שהמונים ברחבי העולם
מעדיפים בעונה זו.

שומרת על צורתה,
מתכבסת בקלות,
אינה צריכה גיהוץ,
תמיד חדשה,
במבחר צבעי השנה.

להשיג רק ברשת
חנויות השיווק
הישיר של אומן.

אומן מפעלי סריגה

תל־אביב: רח' נחלת בנימין 11, אלנבי 94
חיפה: רח' הרצל 18 (בית הקרנות)
יפו: שדרות ירושלים 6
נתניה: שער הגיא 1
רחובות: רח' הרצל 176 (פנת רח' יעקב)
באר שבע: רח' קרן קיימת 102
אשדוד: מרכז מסחרי ב' 35
קרית־גת: מרכז מסחרי.
חוטי בן־לון מיוצרים בישראל בלעדית ע"י
מפעלי הברלון בע"מ
ברשותה של חב' יוסף בנקרופט ובניו, ארה"ב

Ban-Lon

הודעה לתושבי יפו!

טלויזיות
METZ

בתנאים נוחים
להשיג אצל:
„סלון־17"
בן־יקר,
רחוב
עולי ציון 17
יפו.

Metz
T.V. היחידה לה
ניתנת אחריות מקיפה לשנתיים

קרא בי,

מי אתה, משה דיין?

רבים שאלו זאת, ואחדים אף ניסו לתת תשובה.

בין התשובות בלט המאמר, שהקדיש העולם הזה (1570) לפני שנה וחצי לאיש־השנה תשכ"ז — משה דיין.

ייתכן כי שום מאמר שלנו לא עורר ויכוח עולמי כה גדול, כמו מאמר זה, שנכתב על־ידי אורי אבנרי, ושהסתמך על חקר רב יותר מכל מאמר אחר בהעולם הזה עד או ומאז.

בתוגי הצמרת של לוי אשכול, נתקבל המאמר כמילה האחרונה על הנושא. כשפורסם כפרק בסיפרו של אבנרי בארצות־הברית, עורר שם ויכוח נרגש. הדובר הרשמי של ממשלת מצריים הסתמך עליו, באחת מהצהרותיו. כשפורסם כחלק מסידרת־המאמרים של אבנרי בעיתון־המיליונים הגרמני, דר שפיגל, עורר תגובה נזעמת שם מצד חוגים רשמיים בישראל.

„זוהי השמצה גסה!" אמרו רבים מחסידיו של דיין.

מי מצטט את מי?

השבוע פירסם השבועון הצרפתי ל'אכספרס ראיון עם משה דיין. בין השאר דיבר דיין על עצמו.

מי שקרא בשעתו את מאמר העולם הזה, יכול לקבל את הרושם כי דיין פשוט מצטט אותו, מילה במילה.

הנה כמה דוגמות — ה„השמצות" של העולם הזה, ודבריו של דיין עצמו:

העולם הזה: ... תכונה עמוקה יותר, שהיא אולי תכונתו היסודית של משה דיין: חוסר כל יחס לבני־אדם... למשה דיין אין שום מגע עם בני־אדם. חסרה לו היכולת היסודית ליצור מגע, להתקשר... רוב האנשים משעממים אותו. אחדים — מייד, אחרים — כעבור חצי שעה...

משה דיין: (בתשובה לשאלה: „אינך אוהב את הבריות?") לא... הם משעממים אותי. לא הם אשמים בכך, אלא אני. ויכוחים ממושכים אינם מעניינים אותי. אם יש לי לומר משהו מוגדר, אני אומר. כאשר אני רוצה לשמוע משהו, אני שואל ומשיבים לי, כן' או ,לא', וזה הכל...

העולם הזה: ...חוסר המגע של דיין עם זולתו מגיע לממדים המפריעים להגשמת שאיפותיו... מעולם לא ריכז סביבו צוות... מעולם לא היו לו יועצים, ולעולם אינו שואה לעצת איש.

משה דיין: (בתשובה לשאלה „יש לך ידידים?") למה אתה מתכוון ב„ידידים"? אני איני יודע למה אתה מתכוון במונח זה. אין שום אדם בעולם שאני מעוניין להימצא במחיצתו, אלא אם כן יש לי משהו מוגדר לומר לו...

העולם הזה: ...בן־גוריון ראה בדיין איש הנאמן גם למפא"י וגם לו אישית, והוא קידם את דרכו בצבא. (אך) למעשה לא היה דיין נאמן לבן־גוריון יותר מאשר לכל אדם אחר.

משה דיין: איני הולך אצל בן־גוריון אלא כשיש לי מה לומר לו. אני אומר, ואני הולך. אין לי שום חשק להישאר אף חמש דקות יותר... האיש שאני מעריך ביותר הוא בן־גוריון, אבל כאשר אני מדבר אליו, או מאזין לו, אני חושב עליו, יש לי כלפיו אותו רגש שיהיה לי כלפי כל בדואי שאני פוגש במידבר... אינני מעריך אותו. אינני מעריץ איש...

העולם הזה: ...דיין לא ידע מעולם חיי משפחה. (הוא) אינו יכול להקים משפחה אמיתית. ...מעולם לא היתה קיימת משפחה־דיין אמיתית. הבית בצהלה דמה יותר לפדרציה של חדרים אישיים.

משה דיין: (לשאלה אם היה מעמיד משפחה, אילו חי את חייו שנית) לא. לא משום שהמשפחה מסרידה אותי או משעממת אותי, אלא משום שאינני סבור שאני אבי־משפחה טוב. לדעתי, אין משפחתי מעריכה הרבה את ראש־המשפחה.

העולם הזה: ...כל מגעיו עם בני־אדם, גברים ונשים, הם מבחינת פגיעה־וברח. אולי כמיהה של רגע לקונטקט של ממש — ובריחה מיידית מקונטקט זה.

משה דיין: אינני אוהב להיות מעורב עם הבריות. אינני אוהב לשבת עימם בתא של מיניחה ולהתווכח עימם. אני מעדיף להתייחד עם עצמי, אם יש לי פנאי.

העולם הזה: הוא מחליט בלי היסוס — אך למחרת היום הוא מחליט. לעיתים קרובות, את ההיפך.

משה דיין: (בתשובה לשאלה אם הוא מחליט ההלטות תוך שניות) כן, וגם מטוגל לחזור בי מהר מהחלטות... לא אחת זה נמשך לא יותר מרגע.

מי מכיר אותו יותר טוב?

מובן שלא בכל פרט מזדהה הערכת משה דיין עם הערכת העולם הזה. למשל:

העולם הזה: (בהסבירו מדוע אין דיין שועה לעצת איש) לא מפני שהוא חשדן מטיבעו, אלא מפני שהוא מזלזל בכל אדם.

משה דיין: למעשה אני נותן אימון בכל אדם. אבל אינני סומך יותר מדי על זולתי. אינני בז לבריות... או:

העולם הזה: אין זה אדם שהתגבר על הפחד. זהו אדם שרצה את פחדיו, עד כי חוסר־הפחד הפך אצלו לפולחן... יריביו מאמינים כי אלה הם מיפגני־ראווה, לצורכי פירסומת. אבל ביסודם אלה הם מעשיו של אדם הרוצה להוכיח משהו לעצמו, כל הזמן.

משה דיין: אינני רודף אחר סיכון... בעניין זה של הסיכון נראה לי כי מגזימים לגבי.

שלום כהן

מ י ק ו נ ו ס

(הים האיגאי שטוף השמש משתקף בעיניך)

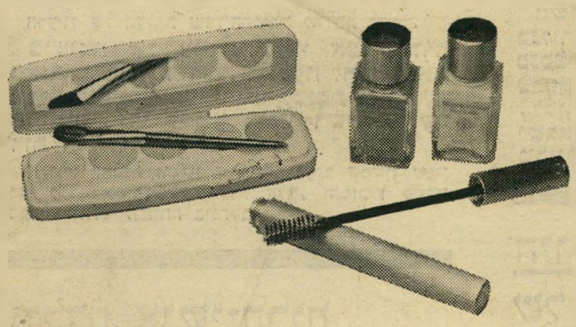
איי יון המפורסמים.
הלנה רובינשטיין יצרה לפיהם אופנת איפור חדישה. הידור עשיר ומאופק, משוחרר ושקט. בעזרת תכשירי איפור העיניים ILLUMINATION בצבעים שקופים וטהורים להפליא. צבעי האי מיקונוס שטוף השמש. לעיני קסם: גלים נועזים בגוני Aegean Blue, Golden Lime, Earthy Brown וגון לבן-שיש בוהק של פסל יוני.

מיקונוס: איפור חדש למראה קורן, מראה שיש בו אוצרות השמים וקסם הים.

מיקונוס:
Eye Liners, Eye Shadows, Eye Shadow Palette, Brush-Wand Mascara

מיקונוס... מבטך נישא ליון בתיבי אויר של אולימפיק.

מיקונוס: איפור עיניים שיאפשר לך לקסום ולהקסים.

Illumination
Helena Rubinstein

הדגמת האיפור החדש תבוצע על ידי צוות של דיילות יופי של הלנה רובינשטיין אשר יאפרו וידריכו בתל-אביב: בכל-בו שלום, בהמשביר לצרכן ברחוב אלנבי, בשק"ם — רחוב אבן גבירול, החל מה-25 ועד ה-30.5.69.

תשקיף

ספיר לגולדה:
„דברייך — בדיחה!"

היחסים בין ראש־הממשלה, גולדה מאיר, לבין מזכיר מע"י, השר פינחס ספיר, התחדדו לאחרונה בצורה קיצונית. ספיר, הידוע כיונה, הגיב בחריפות על הצהרותיה הקיצוניות האחרונות של גולדה נגד דיוני ארבע המעצמות.

באחת ההזדמנויות הטיח ספיר בפני גולדה: „את יודעת שכל הדיבורים שלך שישראל לא תיכנע ללחץ המעצמות, אינם אלא בדיחה!"

גולדה תבקש:
לדחות עד הבחירות

גולדה מאיר תעשה נסיון רציני, בעת ביקורה בחודש הבא בוואשינגטון, לשכנע את האמריקאים לדחות את ההכרעה בשיחות הארבע — עד לאחר הבחירות לכנסת השביעית.

בקשה לפעול בכיוון זה הופנתה גם לשגריר יצחק רבין בעת שהותו בארץ לאחרונה, אך הוא העדיף להשאיר מלאכה מפלגתית זו לראש־הממשלה עצמה.

סירוב אחר של רבין — להצטרף לרשימת מע"י לכנסת — לא התקבל סופית על־ידי צמרת המפלגה. אין ספק, כי יופעל לחץ מחודש על השגריר להתפטר בעוד מועד, ולהצטרף לרשימת המועמדים. הסיכויים שייענה ללחץ: קלושים למדי.

ושוב —
אחוז החסימה

הרעיון של העלאת אחוז־החסימה לא מת לגמרי.

בישיבה של צמרת מע"י אצל גולדה מאיר, השבוע, חודשה ההצעה להעלות את אחוז־החסימה בבחירות לכנסת לארבעה אחוזים, „כדי למנוע ריבוי רשימות זעירות".

התנגדו להצעה זו שר־המשפטים יעקב שמשון שפירא, סגן ראש־הממשלה יגאל אלון, והמזכ"ל פינחס ספיר. הוחלט לדחותה בינתיים.

גולדה, אנשי־הרוח
והיישות הפלסטינית

אנשי גולדה מתכננים מיפגש בין ראש־הממשלה לבין אנשי־רוח של מפלגת העבודה, בו יהיה הנושא המרכזי: יחסי ישראל—ערב.

גולדה הודאגה מריבוי ההתקפות על עמדת הממשלה בנושאים אלה, ובמיוחד מן המאמרים שפירסמו הפרופסורים מלמון ואריאלי, המצדדים ביישות הפלסטינית כפיתרון הסכך הישראלי—ערבי.

מכיתן שגולדה היא הדוברת הקיצונית ביותר נגד פיתרון כזה, היא תושבת שחילוקי־דיעות אלה ירחיקו מהנהגתה חלק חשוב מהאינטלקטואלים הידועים כקרובים למע"י.

סגן יו"ר הכנסת
מועמד לראשות עת"א

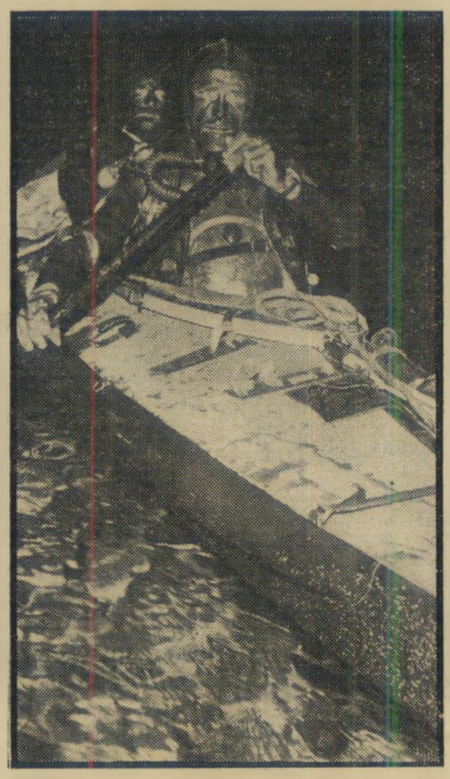
נוכח מועמדותו הכימעט־ודאית של יהושע רבינוביץ, ראש עיריית תל־אביב הנוכחי, לראשות עיריית תל־אביב מטעם המערך, החליטה צמרת גח"ל לקבוע מציידה מועמד הנחשב בעיניה כבעל סיכוי מירבי לתפקיד זה. מועמדים שונים ששמותיהם הועלו בישיבות צמרת גח"ל, נפסלו בזה־אחר־זה.

לאחרונה, כך נראה, נפלה הכרעה.

בישיבה סודית של ועדה בכירה של גח"ל, הוחלט להציע לתפקיד זה את ח"כ יוסף סרלין, סגן יו"ר הכנסת.

סרלין, המקובל על אנשי חרות והליברלים, שוהה עתה בחו"ל. לפני נסיעתו נשאל מה תהיה עמדתו אם יוצע לתפקיד זה, ותשובתו היתה שלילית. נראה כי יסכים בכל זאת לעיין בהצעה, אם תכריע המפלגה לטובתו.

אנשי־צפרדע
ישראליים בצרפת

השבועון הצרפתי „פארי מאטש" מפרסם בגליונו האחרון, שטרם הגיע ארצה, כתבה סנסציונית על אנשי־הצפרדע של הצי הצרפתי. בין השאר כלולה גם פיסקה זו: „לכן, אמר אחד מהם, קראו לנו חניכים ישראליים, שנדהמו בהתחלה ממה שהיינו מסוגלים לבצע, כשם זוללי קרבות."

היו"ר הבא
של הכנסת?

החלו כבר הדיונים המעשיים הראשונים בבחירת היו"ר הבא של הכנסת, אחרי שקדיש לוז הבהיר סופית את החלטתו לפרוש בתום כהונתה של הכנסת הנוכחית.

בסיכום זה, נראתה מועמדותו של שר־המשפטים יעקב שמשון שפירא כסבירה ביותר. אחריו, בדירוג האפשרויות שנלקחו בחשבון: שר־התחבורה משה כרמל, ושר־ההסברה ישראל גלילי.

אוצרות ים־סוף

מחקר גיאולוגי שנערך לאחרונה באגן ים־סוף מגלה, כי אוצרות חשובים ביותר של עפרות ברזל טמונים בקרקע הים.

מימצאי המחקר עומדים להתפרסם בספר, שיופיע בקרוב בניו־יורק, בשפה האנגלית. העובדה עצמה אינה בגדר סוד, אולם מימדי האוצרות ומיקומם יעוררו הדים רחבים במרחב.

מה מעדיף
יוסף אלמוגי?

יוסף אלמוגי יצטרך להחליט תוך חודש מה הוא רוצה להיות: ראש עיריית חיפה וחבר־כנסת, או שר בממשלה הבאה.

בשבועות האחרונים, מאז נפטר אבא חושי, השתלט אומנם אלמוגי על מגנון מע"י בחיפה, אולם פינחס ספיר סבור כי על שילטון זה ניתן לשמור בביטחון — רק אם אלמוגי יושב ממש בחיפה, כמו חושי לפניו.

מכוניות־פאר
למנהלי חברת החשמל

מורגשת התמרמרות בין פועלי חברת החשמל, לאחר שנודע כי ההנהלה החליטה לרכוש שש מכוניות אמריקאיות חדישות, במחיר 30 אלף ל"י כל אחת, לשימושם של חברי־ההנהלה.

הפועלים טוענים, כי בתקופה בה מורידים משכרם כבומים גדולים למילווה ביטחון, אין מעשה זה של המנהלים נאה.

צפוי פילוג
בתנועת א"י השלימה

סכנת פילוג נשקפת לתנועה למען ארץ־ישראל השלימה, אחרי שראשיה הסתכסכו לאחרונה זה עם זה בבעיות שונות.

נקודת־המחלוקת העיקרית היא בשאלה אם תגיש התנועה רשימה נפרדת בבחירות לכנסת. נראה שעל רקע זה עומדים כמה מראשי התנועה לפרוש ממנה או להפסיק את פעילותם בה.

שערוריית מצבות
בבאר־שבע

פרשה שערורייתית נוספת הקשורה במועצה הדתית של באר־שבע עומדת להיחשף בקרוב. **הסתבר כי ארבעת בעלי חזכיון העירוני להקמת מצבות בבית־הקברות של באר־שבע, הקימו קארטל ומחירי המצבות בעיר גבוהים ב־100 עד 200 אחוז ממחירי הקמת המצבות בשאר חלקי הארץ.**

המועצה הדתית גובה כ־30% ממחיר המצבה כמס תמורת האישור להקמת המצבה. נראה שמוסדות מס־פטיים יתבעו לחקור אם המועצה הדתית אינה מעלימה עין מהפקעת מחירי המצבות, כיוון שהכנסותיה גדולות כתוצאה מכך.

בגליון זה

■ **אל תחמיץ את הגיליונים המדהימים על יחסי החברות בין חיילי צה"ל וחיילי הצבא המצרי, המתוארים בעמ' 10—11.**

■ **כתב „מעריב" קבע: „שנים לא היתה סערה כזאת בכנסת." הוא לא הגזים. כאשר תקרא את נאומו של אורי אבנרי על הכפייה הדתית בעמוד 17 — תכיר מדוע.**

■ **המצרים מתפארים: „בכשנו גיזרה בגדה המזרחית של התעלה!" מה האמת? ראה עמוד 14.**

■ **איך גולדה קונה שמלות? ממש „מיבצע שימלה" — בעמוד 29.**

סטודיו HBM צילום אי.חמר

איכות · אלגנטיות · אופנה

א. ב. ג. עם 'טרילין' חברו יחד להביא לך את החדיש ביותר במכנסיים - בין אם לעיר, לספורט ולאחר העבודה, א. ב. ג. ו"טרילין" דואגים לך.

הסבחר הגדול של מכנסיים א. ב. ג. - 'טרילין' מקיף גם את המחלקה לנוער
א. ב. ג. יוניור - O. B. G. JUNIOR

תל-אביב·חיפה·ירושלים

TERYLENE

ICI

מכתבים

דיבורים

נאציים

אני מברך אתכם על גילוי ההסתה הנאצית של הרבנות הצבאית, כפי שבוטאה ב־מחניים על־ידי שרגא גפני (העולם הזה 1654). יש לציין שאין זה דבר חדש. עוד לפני שנה ומעלה הוצא (בהסכמתו המפורשת של הרב גורן) מחזור ליום העצמאות, בו משתמשים בצה"ל, ושם נאמר בתפילת על הניסים: „הרחבת נא את גבולות ארצנו כאשר הבטחת לא־בותינו. לתת לזרעם מגהר פרת ועד נחל מצריים."

שחק

דיעה דומה הביע בשעתו מר משה דיין (מעריב 7.7.68). „במאת השנים ה־אחרונות נמצא העם בתהליך של בניית הארץ והעם של התרחבות, של תוספת יהודים והתנחלות ל־הרחבת הגבולות כאן. אל יימצא־יהודי שיא־מר סוף־פסוק לתהליך" (העולם הזה 1614). על כולנו להסיק את המסקנה: מדינת־

מבתב השבוע

למען יוזמת

ארבע המעצמות

שמחתי לקרוא בלה מונד מה־7 למאי, כי נשמע בכנסת קול, קולו של ח"כ אורי אבנרי, אשר יצא, ב־מיסגרת הדיון המדיני עם פתיחת הי־מושב האחרון של הכנסת, כנגד ה־דחייה הניחלטת של שיחות 4 ה־גדולים ותוצאותיהן האפשריות. אכן, כל הדיבורים בדבר אי־קבלתנו סי־כום אפשרי כזה, אין להם על מה להסתמך. הם הושמעו בשפע אף בשנת 1956/57, עת הוכרזה על־ידי ראש הממשלה דאז „מלכות ישראל השלישית", אך הם לא ענדו במיבחן גם מול ארה"ב, בה תלויה עמידתנו.

ההבדל היסודי בעמדתנו כיום הוא בכך כי מלחמת ששת־הימים היתה מלחמה מוצדקת, מבחינתה של ישראל, והיא נכפתה עלינו. על כן הסיכום הבינלאומי שנתקבל בהחל־טת מועצת־הביטחון מה־22 לנובמ־בר 1967 הינו סיכום מאוזן ותמו־נים בו יתרונות רבים לישראל. מא־צי ישראל צריכים להיות מכונים עתה לכך, שהסכם שיושג, ייחתם אם אפשר על־ידי ישראל ומדינות־ערב באותו המיסמך, שתהיה התחיי־בות ערבית מפורשת למנוע פעולות־טירור משטחיהן, ושתיפסק התעמולה העויינת לישראל, שאינטגרציה מסוי־ימת (מוניציפלית לדוגמה) של ירו־שלים אכן תוסכם, שבעיית הפליטים תיפתר הפעם על־ידי הכרת האחר־יות לפתרונה על־ידי ישראל, מדי־נות ערב והמעצמות הגדולות.

האפשרות שכתוצאה מנצחונה ה־מזהיר של ישראל יושג שלום ב־עתיד הנראה לעין — אינה קיימת למעשה. להיפך, מלחמה חדשה לה־שגת השטחים האבודים נראית עתה באופק, אך גם נצחון ישראלי חדש (באיזה תנאים, באילו קורבנות?) לא יפחד מאומה. לעומת זאת, נסיגה ישראלית אף מכל השטחים המוחז־קים (תיקונים מישניים בכל זאת ניתן להשיג), לא תחזירנו למצב ש־לפני ה־5 ביוני. ההתחייבויות הער־ביות, בערבויות בינלאומיות, לאור המפלה האחרונה ובאוירה בינלאו־מית מתאימה — יוכלו ליצור סט־טוס־קוו חדש לשנים, אשר אך ינוצל בתבונה ובהתמדה יש בו מן הסיכוי הממשי להשלמת מדינות ערב עם קיום ישראל. העמדה „הכל או לא כלום" לא תשרת אותנו, לא באזורנו ואף לא ניתן להגן עליה בזירה ה־בינלאומית.

ד"ר ישראל לף, צרפת

אכטיפס

הפתיחה ב-30.5.69
ההרשמה מתחילה!
חברים:
מה-20.4.69
עד 30.4.69
חברים
חדשים:
החל מ-1.5.69

המחיר לשבוע
מחוץ לעונה: 150 ל"י
בין ה-27.6.69-30.5.69
3.10.69-20.9.69
המחיר לשבוע
בעונה: 190 ל"י
בין ה-4.7.69
19.9.69 -

CLUB MEDITERRANEE

הכתובת: רח. שדרות קק"ל 94 תל אביב טל. 23 93 93

הימנסיה ריאלית

חרשמה לשנת הלימודים תש"ל לכתות בוקר ט', י', י"א, י"ב

תיכון ריאלי בשנתות
הומניסטית
ריאלית

תיכון מקצועי במגמות
רדיו־אלקטרוניקה
טלויזיה - תעופה

לבורנטים כימיים
גרפיקה-שרטוט
ציור אופנה
פקידות

כולל הכנה לבחינות הבגרות הנערכות על-ידי משרד החינוך
חוראה על-ידי מורים אקדמאיים בעלי נסיון * סטיפנדיות

סרטים, הרשמה, 8־1,5־9	תל־אביב	חיפה	רמת־גן	כתיים	חולון	פתחיתקוה	ב"ב
	ברנר 17 מסנת אלנבי 55	שמריהו לוין 30	ביאליק 42	רוטשילד 33 ע"י המצבה	סוקולוב 56	בר־כוכבא 1	חברון 22 מסנת מוריעין 77 ר"ג

ישראל נמצאת בתהליך של נאציפיקציה. גם היטלר דיבר בפומבי ר ק על פינוי היהודים.

ישראל שחק, ירושלים

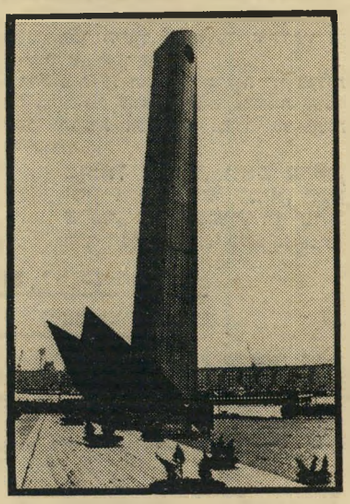
■ נגד תומרקין

כתבתכם „האם נגנב העוגן?" (העולם הזה 1654) מעוררת כמה תמיהות והשגות:

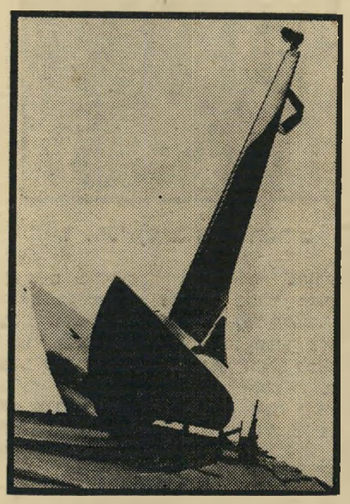
(1) איך יכול הקורא להשוות צילומיהן של האנדרטה הרוטרדמית ושל זו התומרקינית — כשכל אחת מהן צולמה מכיוון זווית אחרות, ובקנה־מידה שונה?!

(2) אף בעין בלתי־מיקצועית ניתן להבחין כי בצילום המונומנט הרוטרדמי נעשה „ריטוש" יסודי. מי עשה זאת, ולמה?

(3) הן גרשון קניספל והן עיריית חיפה הודיעו כי קניספל לא הגיש הצעה משלו

פסל רוטרדם

פסל תומרקין

לאנדרטה זו, כך שלא היו לו כל אינטרסים אישיים בעניין. מדוע, איפוא, חוזר תומרקין שוב על גירסת ההשמצה, כאילו הגיש קניספל הצעה משלו לאנדרטה? ובמה זכה שתדפיסו השמצה זו, למרות שהוכחשה?

(4) אתם עצמכם כותבים כי הסערה פרצה כשיורם ליאור שלח לעיריית חיפה שקופית של האנדרטה הרוטרדמית שהוא צילם ב־1966, אשר השוואתה לצילום דגם אנדרטת תומרקין (כפי שהוא עצמו פירסמו מייד לאחר זכייתו) העלתה דימיון מפתיע, המוכח בצילומים המצורפים בזה.

צילומים אלה, להבדיל מאלה שפירסמתם — צולמו מאותם זוית וכיוון.

לא נותרה לי אלא דרך זו לומר (למרות קיצפו של צאוס־תומרקין שאני מזמן על ראשי...) כי יש דימיון מוחלט בין שתי האנדרטות, בזוויות מסוימות, ואין דימיון זה נעלם כלל אף באותם מבטים חזיתיים בהם ניסה תומרקין להגן על עבודתו.

לכן, בתשובה לשאלה הדרמטית „האם נגנב העוגן?" — מוכן אני להשיב כי גם אם הושפע תומרקין שלא באופן מודע מאנדרטתו של קראסו ברוטרדם, אין לי צל

(המשך בעמוד 8)

חשוב למנהלי משרדים וכתבניות!

מחק הפלא למכונת הכתיבה המוחק את האוריגינל יההעתק.
חסון בזמן וכסף, תוך שניה בי יכולתך למחוק כל אות או מילה יחד עם ההעתק.
הזמן סס ענק המכיל 288 יחידות במחיר 19.20 ל"י בלבד, וחסוך על־ידי כך 40% באופן ממשי.
סוכננו ישמח לבקרך ולהדגים ללא כל התחייבות.
„זוכם" — ת.ד. 6031, טל. 441692, תל־אביב.

כריכות העולם הזה

קוראים המעוניינים לכרוך את גליונות „העולם הזה" של שנת 1968, יכולים להביא את הגליונות שברשותם, למערכת „העולם הזה", רחוב קרליבך 12, תל־אביב, החל מיום ראשון ה־4.5.69.

הקוראים יקבלו במקום, תמורת 10 ל"י, כרך חדש מוכן.

עבור כל גליון חסר יש לשלם 1.30 ל"י.

חמנוי

קיבלת
תשבונך,
פרע נא
אותו בחקדם.

שינוי כתובת —

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש להודיע על־כך שבועיים מראש, על־מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען תחדש

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

של ספק כי קראסו ודאי שאינו האיש ש־גנב את העוגן מתומרקין...
חיים תיבון, ארכיטקט, חיפה

● פסל רוטרדם ופסל תומרקין, בחיתוך שנדרש על־ידי הקורא חיים תיבון — ראה תמונה.

בעד תומרקין

באמנים, מורים ומבקרי־אמנות, אנו מזועזעים מההאשמה של פלגיאט לגבי האנדרטה של תומרקין בחיפה.

לדעתנו, שונות האנדרטות זו מזו לחלוטין. השוני מתבטא בתפיסה, גישה — ומ־מילא גם בעיצוב הצורני ובתוכן האמנותי.

רק עיוור לא יראה בהצעתו של תומרקין את ההמשך הישיר והאורגני ליצירותיו ה־קודמות של אמן זה.

ההתקפות על האנדרטה נראות לנו בעלות גוון ברור של קינאה אישית קטנונית, חוסר יושר והגינות אמנותיים ומידה לא קטנה של בורות.

מיכאל ארגוב, יואב בראך, יכין הירש, רפי לביא, יונה פישר, זיק קטמור, רן שחור, הנרי שקוניאק, תל־אביב

לא כל הדתיים משתמטים!

תמונת חללי צה"ל, מול משתמטי הישיבות (העולם הזה 1653) עברה אצלנו במוצב מיד ליד. הפעם קלעתם בול.

אולם אין לעשות עוול לכלל הדתיים. אני עצמי רחוק מדת ואמונה, אך יחד איתי

חייל לדני (משמאל) וחברים

משרתים ביחידת המילואים כמה בחורים דתיים, העושים את מלאכתם בשקט ורואים בה מיצווה. אלה זוכים אצלנו לכל הכבוד.

אני מצרף בזה תמונתו של מפקד צוות בשם לדני, שזקנו ה„הרצליאני" הולך לפניו, כדוגמה לבחור דתי שאיננו משתמט ועושה את שלו כמו כולנו. אם הוא רוצה להניח תפילין, הוא אינו מבקש להשתחרר, כי אם מקדים לקום רבע שעה בבוקר.

אנו החיילונים גאים בכאלה ביחידה, כן יהבו.

סמל פ. ע., אי־שם בעמק הירדן

ההבדל הקטן

לו יו הפנר, עורך הפלייבוי, היה מופיע בתמונות עירום, יתכן וגם לכם היתה מתגלה האמת הערומה שאינו יהודי, למרות טענתכם (העולם הזה 1651).

למעשה הוא בנו של כהן דת פרוטסטנטי.

מיכאל שימשוני, רחובות

● העולם הזה חייב להודות על האמת העירומה: הוא גייר את הפנר בטעות.

טעות לעומס צורקת

מדריך 1969 הודפס ב־400 אלף עותקים. הוא מכיל 1027 עמודים ומשקלו 1.5 ק"ג (מעריב 14.5.69).

יוסף שחר, תל־אביב

קוראים חשוחים מכתבים, מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למכתבים קצרים.

זכות קדימה תינתן למכתביהם של קוראים המצטיינים תצלומיהם למכתבים.

קח ישיקה אלקטרו 35 והקשב לקול הקליק

הלילה, קח מצלמת „ישיקה אלקטרו 35", לחץ על הכפתור, הרפה והקשב, לאחר מספר שניות (עד

30 שניות

רצופות) תשמע את צליל הקליק המבשר כי סגר המצלמה נסגר באופן אוטומטי ע"י המוח האלקטרוני של המצלמה, לאחר שנספגה כמות האור הדרושה לקבלת תמונות מושלמות בצבע ושחור לבן. נסיון כזה תוכל לעשות רק עם „ישיקה אלקטרו 35", המצלמה היחידה בעולם מסוגה.

לך הגבר והנער
הקץ לסבל ולצער
גברים ונערים!
הרחקת פצעי בגרות לחלוטין
במכון „עור חלק"
בשיטה קוסמטית רפואית חדישה
100% אחריות מלאה
תוצאות מפתיעות.
רח' ג'בוטינסקי 16 ת"א
טל. 242494.

חשוב לשחקנים ולדוגמניות
אין צורך להיות רקדן מקצועי כדי לרקוד ג'ז
הרקדן־והכוריאוגרף **שמעון לוי**, בוגר אולפני־מחול בניו־יורק ובלונדון, יקנה לך תוך חודשים ספורים כושר־תנועה־ומיקצב.
קורסי־בוקר וקורסי־ערב
(2 שיעורים בשבוע בכל קורס)
פרטים: טל. 25 17 13 (8.00—10.00 לפנה"צ; 17.00—20.00 בערב).

אי פה כל החתיכות?
בברכת תל־אביב
(גורדון)

בעולם

בדור הארץ

פאוסט בדרך אל הירח

„המלחמה היא אם כל התקדמות", קבע הוגה־דיעות. המיבצע האדיר של אפולו 10 הוא דוגמה לכך.

הפחד הסובייטי מפני פצצה גרעינית אמריקאית הוליד את חלליות־הענק, שהכ־ניסו את הספוטניק הראשון לחלל. הגאווה האמריקאית הולידה, בתגובה, את מיבצעי־החלל שלהם.

החודש הגיעו הסובייטים בפעם השנייה אל הכוכב נוגה, בחללית בלתי־מאוישת, ואילו האמריקאים הגיעו לסף הנחיתה על הירח. קרוב לוודאי כי השנה 1969 תיכנס להיסטוריה כשנה שבה דרך האדם הראשון על הירח.

הרווח של קולומבוס. האם אין זה ביזיון נורא?

לכאורה כן. אך כך גם היה מסעו של קולומבוס, וכימעט כל הישג של התרבות

מועמד לירי ואשתו
יחי החאשיש!

המערבית. יעבור זמן רב עד שהאנושות תסיק תועלת של ממש מן המירוץ אל ה־חלל — אך התועלת תהיה עצומה.

אולם לא למען התועלת נעשה הדבר. כוח־הדחף עמוק הרבה יותר, והוא חבוי עמוק בלב התרבות המערבית. תרבות זו, יותר מכל קודמת, מבקשת לחדור אל הנס־תר, לפרוץ כל תחום של זמן וחלל, לחשוף כל רז מרזי הטבע. הגיבור הסימלי ביותר של תרבות זו, פאוסט, היה האיש שמכר את נשמתו לשטן כדי לגלות, לחשוף ול־הבין את הכל.

תיירות לחלל. התועלת הממשית תצ־מח, לפי שעה, למעטים. כדברי סגן המנהל של המיבצע, יוכלו תיירים בעוד 15 עד 20 שנה לבלות עשרה ימים בבית־מלון חל־לי, שיסתובב במסלול סביב כדור־הארץ. המחיר יהיה בסביבות 8500 ל"י.

בעוד עשרים שנה אפשר יהיה גם לערוך סיור בירח עצמו. התייר יצטרך לשלם כ־70 אלף ל"י עבור התענוג.

צרפת

טוראי קריבין קורא למהפכה

„הממשלה מרמה את הפועלים והסטו־דנטים! הבחירות הן רמאות אחת גדולה! כל המועמדים האחרים הם רמאים!" כך אמר המועמד לנשיאות צרפת למיליוני ה־צרפתים, ששמעו את דבריו בטלוויזיה.

בישראל אפשר להמציא שיטות מחוכ־מות, כדי לשלול את ההופעה בטלוויזיה כימעט לגמרי מן הרשימות הקטנות, ולהק־ציב שעות על גבי שעות של שידור למפ־לגות הגדולות. אולם צרפת חזרה להיות דמוקראטית, ושם אין הדבר עוד אפשרי. נקבע כלל: לכל מועמד יוקצבו 100 דקות בטלוויזיה, בלי כל קשר לגודל התמיכה בו.

כך הגיע לכל בית בצרפת המועמד מס׳ 7 — אלן קריבין, בן 27, טוראי בצבא צרפת, מועמד הטרוצקיסטים.

מפקד עליון לצבא. זירוז׳ פומפידו ואלן פוהר הם הרבה יותר חשובים, ואחד מהם יהיה הנשיא הבא. אולם אלן קריבין הוא הרבה יותר מעניין ומשעשע.

במאי האחרון היה מראשי מהפכת הסטו־דנטים. אחרי נצחון הגוליסטים בבחירות, נאסר האירגון שלו — אחד מחצי תריסר אירגונים טרוצקיסטיים, אותו הקים אחרי שגורש מן המפלגה הקומוניסטית הצרפ־תית. הוא נכלא במשך כמה שבועות, ול־אחר מכן גוייס לצבא צרפת.

עתה הציג את מועמדותו לכס הנשיאות. הוא ניסה לרכוש את הפועלים, אך גורש בבושת־פנים מבתי־החרושת. הפועלים, שהם קומוניסטים מאורגנים, סירבו להקשיב לו.

„הבחירות הן מכשיר קאפיטליסטי!" הכ־ריז. אולי חבל שאין לו סיכוי להיבחר — כי בצרפת הנשיא הוא גם המפקד העליון של הצבא — ועוד אין תקדים לכך שטוראי יהיה מפקד עליון.

ארצות־הברית

אסיר או מושל?

יש הרבה מועמדים תימהוניים בעולם. אך אף אחד אינו תימהוני יותר מד"ר טימותי לירי, שהכריז השבוע כי „ירוץ" בבחירות לכס המושל של מדינת קליפור־ניה, בשנה הבאה.

בעולם ידוע לירי כנשיא הסמים המשכ־רים, האיש המטיף לדת חדשה של סמים. עוד לפני כמה ימים היה נדמה שילך לבית־הסוהר, לא לארמון המושל.

הוא נידון לעונש מאסר של „מחמש עד שלושים שנה", לפי השיטה האמריקאית. ה־אישום: כשהביא כמות גדולה של סמים (מאריחואנה) ממכסיקו לארצות־הברית, לא הצהיר על כך ולא שילם מכס. זהו האישום היחידי שניתן להאשים בו אדם על פי החוק הפדראלי, במיקרה זה.

נגד השחקן המדכא. לירי עירער בפני בית־המשפט העליון של ארצות־הב־רית. בהתאם למסורת הליברלית שלו (ראה להלן), קבע בית־משפט זה: פסק־הדין נוגד את החוקה. כי לפי חוקת ארצות־הברית, אין לדרוש מאדם להפליל את עצמו. אילו הצהיר לירי בפני המוכסים על הבאת ה־סמים, לפי דרישת החוק הפדראלי, הרי היה מפליל את עצמו לפי החוק המקומי באותה מדינה בה חצה את הגבול, האוסר את ה־שימוש בסמים.

בית־המשפט שיחרר את לירי, ותקדים זה יביא לשיחרור אלפי אסירים אחרים. עתה הכריז לירי כי יציג את מועמדותו נגד המושל הנוכחי, שנוא הנוער: רונאלד ריגן, שחקן־קולנוע לשעבר, איש הימין ה־קיצוני ומדכא מהומות הסטודנטים.

מצעו של לירי? ביטול חוקי מדינת קא־ליפורניה, האוסרים את השימוש בסמים כמו חאשיש ומאריחואנה.

שערוריה בבית־המשפט

עוד סקנדל אחד, שבמרכזו עמד יהודי, נסתיים. שופט בית־המשפט העליון האמרי־קאי אייב פורטאס הוכרח להתפטר מכהונתו.

(המשך בעמוד 10)

דני בן אב — יצחק בן נסים (זיטו) גאים להציג

לשלושה ימי הופעות בישראל בלבד!
5.6.69 תל־אביב „סינרמה" ב־9.30
8.6.69 חיפה, 6.6.69 דימונה ב־8.45
כרטיסים ב„לאן" וביתר המשרדים בארץ

לגברים
הצעקה האחרונה!
תספורות לגברים לפי צו האופנה הפריזאית
„הצעקה האחרונה" מעשה ידי אמן מספרת „אל־על"
בבנין אל על, רח׳ בן־יהודה 32, תל־אביב.
הנחות לסטודנטים ולחיילים.

החודש נפתחים קורסים חדשים
טלוויזיה מעשית
2 שלבים — 6 חודשים, כולל מבנה המכשיר, תיקונים, אנטנות הרכבה וכוון.
פרטים והרשמה: 1—9; 8—5.
פוליטכניקום

ת"א	חיפה	ר"ג	חולון
רחוב ברנר 17 מפנת אלנבי 55	שמריהו לוין 30	ביאליק 42	סוקולוב 56

בת"ים רוטשילד 33 פ"ת בר כוכבא 1

איכות מעולה. שרות יעיל ואספקה דייקנית מוכיחים כי

על פזגז יכולים לסמוך

בינג-ליניאל

בעולם

(המשך מעמוד 9)

אבל מעבר לשערורייה האישית, מזדקר סימן־דרך בהיסטוריה האמריקאית. בית־המשפט העליון של ארצות־הברית עומד לשנות את צביונו.

שופטים ועולם תחתון. איש לא הצטער במיוחד על פורטאס. השופט היהודי, לואי ולפסון, שהסתבך עם החוק, הוא גם קיבל מולפסון תשלום שנתי. אחרי שולפסון נכלא, אסף פרטים סודיים, הביא אותם לנשיא בית־המשפט, ארן וארן הכריח את פורטאס להתפטר.

כך נפטר ניכסון משופט שהיה איש ה־מפלגה הדמוקראטית. למקום שהתפנה הוא יכול למנות מועמד רפובליקאי.*

אך בכך לא נסתיים העניין. כי בינתיים צץ שמו של שופט עליון אחר. ויליאם דוגלאס, כך נסתבר, מקבל משכורת כמנהל קרן־נאמנות, המחזיקה בידיה כמה בתי־קאזינו בלאס־וגאס. בתים אלה קשורים, בדרך כלל, בעולם התחתון.

עם היוודע הדבר, הזדרזה הקרן להודיע שהיא מוכרת את כל רכושה בלאס־וגאס. אך ייתכן כי דוגלאס יצטרך, בסופו של דבר, להתפטר.

סופם של הליברלים. בית־המשפט העליון מורכב מתשעה שופטים. יש בו רוב „ליברלי", ששלט בו במשך 15 שנה. מנהיג הרוב הזה הוא נשיא בית־המשפט, ארן, שנתמנה על־ידי אייזנהאור.

ארן הקשיש רוצה זה מכבר להתפטר ולפרוש. אחרי שסולק פורטאס הליברלי, ואם גם דוגלאס הליברלי יוכרח להתפטר, תביא התפטרותו של ארן הליברלי לחיסול הרוב הליברלי בבית־המשפט. במקומו עשוי לבוא רוב שמרני, ימני, בעזרת השופטים החדשים שימונו על־ידי ניכסון.

אין זה מיקרה. מאז 1954, כאשר החליט בית־המשפט את ההחלטה ההיסטורית לשים קץ להפרדת הגזעים בבתי־הספר, עמד בית־המשפט בראש המהפכה הגדולה לשוויון זכויות. הוא העניק זכויות רבות לכושים, וקיבל החלטות מרחיקות־לכת להבטחת זכויותיהם של נאשמים, מול פני המשטרה והתביעה הכללית.

„יד קשה". עתה יש ריאקציה בארצות־הברית. הרוב הגדול מאמין שיש לנהוג ב„יד קשה" כלפי פושעים, וכי בית־המשפט „פינק" אותם. והרוב הלבן מגלה יחס יותר ויותר קשוח כלפי הכושים, אחרי שאלה גיבשו את „העוצמה השחורה".

אם תסתיים תקופת ארן בבית־המשפט, ייעלם המחסום האחרון בפני ריאקציה זו. ונגד אותה ריאקציה קם הדור הצעיר, הבז ליברלים והתובע לפתוח במלחמה אלימה נגד המימסד.

הקיטוב יהיה סופי.

דמעות בגלל הגאז המדמיע

המכשיר עולה פחות מעשר ל"י, ואפשר להשיגו בחנויות רבות בארצות־הברית. הוא דומה לעט נובע, והוא יורה גאז מדמיע בשם מייס. הוא הומלץ בפני גברים, ובעיקר בפני נשים, כאמצעי־מגן נגד פושעים, כנגן שודדי־ארנקים ואנסים.

נראה שהוא יעיל מאוד. כי הלקוחות הטובים ביותר הם הפושעים עצמם. בחודש האחרון השתמשו פעמיים במכשיר זה, כדי להזיל דמעות מעיני בלדרים שהעבירו סכומי־כסף גדולים.

אך לא זה הדבר שהביא השבוע לזעקה ציבורית נגד מייס. גרם לזעזוע גילוי מטעם הצבא: הוא בדק את מייס, מצא שאינו אמצעי הראוי לשימוש צבאי לדיכוי מהומות. כי בניסויים שנערכו במעבדת הצבא, נמצא כי החומר עלול לגרום לנפגע נזקים חמורים ביותר, שאינם בני־חלוף.

גרוע מזה: כבר לפני שנה הודיע הצבא על כך למנכ"ל משרד־הבריאות האמריקאי. המנכ"ל פשוט התעלם מכך — כדי להימנע מלריב עם 3000 סניפים של המשטרה ושרותי־הביטחון, המשתמשים במייס כחלק מציודם הרשמי.

* לפי החוקה האמריקאית, שופט בית־המשפט העליון מתמנה על־ידי הנשיא, באישור הסינאט, לכל ימי חייו. בית־המשפט, מצידו, מוסמך לפסול חוקים ומעשים של הנשיא ושל הסינאט אם הם נוגדים לדעתו את החוקה. כך נוצר „מאזן של כוחות", שנועד למנוע דיקטאטורה של גוף אחד.

התבונן היטב בתמונה משמאל. רואים בה חיילים ישראליים ומצריים אוכלים ארוחה משותפת בשדה. זה עתה ירדו מרכב צבאי, בו נסעו בצוותא, בסיור משותף שערכו יחדיו לאורכה של רצועת עזה. דמיוני? לא ייתכן? זה קרה ב־1950.

מגעים רשמיים עם הערבים נשמרים תמיד בסוד. אבל כאשר מתרומם מסך הסודיות על פרק ממגעים אלה, מסתבר לעיתים קרובות מאוד — כי עוד הזדמנות להידברות הוכשלה.

כך היה, בשעתו, עם מגעיו של עבד־אל־נאצר עם משה שרת, באמצעות חבר הפרלמנט הבריטי מוריס רובן, כאשר נשיא מצרים שיגר מיכתב לראש ממשלת ישראל, שנפתח במילים: „אחי שרת..."

כך מסתבר עתה, מחדש, עם הופעת ספרו של ירוחם כהן, לאור היום ובמחשך. בספר, בו מספר כהן את תולדות חייו — מלידתו בחצר גימנסיה הרצליה, ועד לסיום תפקידו כשגריר ישראל בליבריה — מוקדשים כמה פרקים על מגעיו עם נציגי הצבא המצרי.

הנציג המפורסם ביותר היה גמאל עבד־אל־נאצר, אותו פגש לראשונה בכיס סלוגה בשלהי 1949. ירוחם מתאר בפרוטרוט את השיחות עם מי שנועד להיות נשיא מצרים. אבל הוא פוסח, משום מה, על פנייתו של עבד־אל־נאצר לפגוש אותו — למחרת ביצוע ההפיכה הצבאית במצרים. אולי אין זה נעים לירוחם כהן לספר, כיצד הכשיל משרד החוץ פגישה כזאת, בקבעו שאם שליטה החדש של מצרים רוצה לפגוש נציג ישראלי — חייבת לבוא על־כך בקשה רשמית מיוחדת, ומשרד החוץ הישראלי הוא שיקבע מי תהיה אותה אישיות שתיפגש עם עבד־אל־נאצר. מכל מקום, בקשה רשמית לא הוגשה, ושום פגישה עם מנהיגה החדש של מצרים לא קויימה.

אחד מפרקי הספר מתאר את התקופה בה

סיור

שירת ירוחם כנציג ישראל בוועדת שביתת־הנשק הישראלית—מצרית. הוא אינו מגלה שום סוד. אבל הוא מתאר עובדות, שרק בודדים בישראל שמעו עליהן: עובדות על חיים־בצותא של אנשי־צה"ל ואנשי־צבא מצריים; על סיורי־גבול משותפים; על ביקורי־גומלין בישראל ובמצרים. פרק זה, הנקרא כספיפור דמיוני, מוכיח שאכן הכל יכול היה להיות אחרת.

כך מתאר ירוחם כהן את צעדו הראשון בכיתן הנכון, במחנה המועדה בנציגנה:

★ ★ ★

מאחר שנסתבר כי מיספר החדרים בבניין שהועד לנציגי הקבע הוא מצומצם למדי, היה עלינו לדור שניים בכל חדר. החלטתי שמוטב להיות בוחר מלהיות נבחר ובלי היסוס פניתי לקפיטן שוקרי המצרי ושאלתיו בערבית: „התהיה שותפי לחדר?" קפיטן שוקרי נרתע לרגע ולאחר מכן ענה: „כן, למה לא?!". אנשי או"ם הופתעו ביותר בהודיעי להם ששוקרי ואני נדור בחדר אחד. בפיות פעורים עקבו אחרינו כשפנינו לחדר שהוקצה לנו והתחלנו להתארגן בו. אגב כך אמר לי המצרי: „אינני מתאר לעצמי כיצד הייתי מסוגל לחלוק חדר עם איש או"ם. טוב עשית שהצעת לי לדור עמך."

נוסף על שנינו דרו במקום יושב־ראש הועדה קולונל בלגטיין, איש חיל־הנחתים של ארצות־הברית, ועוד שלושה קצינים מארצות־הברית, בלגיה וצרפת.

רוב התקריות היו חדירות רועים. הן גרמו סירדה רבה לנו ולמצרים כאחד; ואילו הרועים, שלעיתים היו ילדים בני 8—10, לא הבינו כלל על מה רגשה הארץ...

בבירורים ובחקירות שנערכו במקום ה־

ITT SCHAUB-LORENZ

בספוק רב אנו מודיעים ל־לקוחותינו הנכבדים כי השרות הטכני שלנו הגיע לדרגת שלמות כזו, שכל קלקול במקלט הטלויזיה שלנו אנו מתקנים תוך 24 שעות, בתל־אביב וברוב חלקי הארץ.

לשלמות שכזו יכולנו להגיע גם בשל האחוז המינימלי של קלקולים אפשריים במקלטי הטלויזיה „שאוב־לורנץ".

כנורי בע"מ הסוכן הבלעדי בישראל של ITT SCHAUB־LORENZ לטלויזיות, לרדיו ולרשמי־קול.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 30134/5, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

ישראלי – מצרי

תקרית נטיתי תחילה לחיתורים, ואף המ־ לצתי בפני מפקדי לשחרר את העדרים ש־ נתפסו בטריטוריה ישראלית. אולם הזהרתי את המצרים כי בסופו של דבר ניאלץ לה־ סיל עליהם ולא על הרועים את האחריות על תקריות אלה.

מצבו של השלטון המצרי ברצועת עזה היה רעוע. המצרים הביטו בבוז על הערבי הפלסטינאי וכמעט שלא הבינו את גיב־ שפתו. תושבי הרצועה לעגו למצרים ושמחו למפלתם במלחמה בארץ־ישראל. פעם אחת, בשעת אחד מביקורי בעזה לפי הזמנת ה־ מצרים, העזתי לצאת מבית הא״ם לרחוב. עצרתי ליד מצחצח נעליים שנדהם לראות לידו קצין ישראלי במדים. מייד התקבצו עוברי־אורח סביבי ואחד מהם הכריז בקול: „זהו הרב־סרן היהודי שהחזיר לנו את ה־ כבשים.״ מצחצח הנעליים עצמו לחש לי: „בראבו עליכום! אומנם היכיתם בנו, אבל טוב שהיכיתם במצרים היהירים!״ לפתע ראיתי שהכל מתפזרים חיש מהר. קולונל ריאד חש ובא וקרא בהתרגשות: „הן אחד הפוחזים יכול היה לפגוע בך, ואז מה יהא עלינו ? !״ הודיתי כי לא נהגתי כ־ שורה והתנצלתי.

★ ★ ★

ב התאם להסכם רודוס, עבר קו שבי־ תת־הנשק במרחק של שלושה קילומט־ רים מזרחה לכביש עזה—רפיח ובמקביל לו. חלקה הראשון של עבודת סימון הקו נעשה ליד שולחן הדיונים על גבי מפה ישראלית שקנה־המידה שלה 1:20,000. לאחר שהוסכם בדבר הסימון במפה, החלה עבודת זיהוי עצמים בשטח. בנקודה זו הייתי למעשה בעל הסמכא העיקרי בדיונים. הקצינים ה־ מצריים ואף משקיפי או״ם קיבלו את קבי־ עותי, ואינני זוכר מיקרה אחד שעירערו עליהן. את קו הגבול הראשון טבעו ה־ ג׳יפים שלנו בצמיגיהם וכך נוצרה „דרך הג׳יפים״ לאורך הגבול. רק לאחר מכן עבר לצד דרך זו טרקטור שהותיר אחריו תלם עמוק בשטח. עבודת סימון קו הגבול, ש־ נמשכה שבועות אחדים, התנהלה באווירת שיתוף פעולה מלא בין כל הגורמים.

כמו כן, נודע לנו ממקורות מהימנים כי קולונל ריאד אומנם קיים את ההתחיי־ בויות ועשה פעולת הרתעה רצינית ומקיפה בקרב התושבים שלאורך קו שביתת־הנשק.

בעת סימון קו הגבול באיזור הכפר עבא־ סאן התברר, ללא צל של ספק, כי בהתאם להסכם רודוס נמצאת מחציתו של הכפר בשטחה הריבוני של מדינת ישראל. כש־ עברנו עם הג׳יפים בסימטאות הכפר, סערו הרוחות מאד. תושבי הכפר ידעו כי כל אלה שבתיהם ממזרח לקו ההתקדמות שלנו, יהיו אנוסים לפנות את בתיהם ואת מקו־ רות מחייתם בבוסתנים שממזרח לכפר ולה־ פוך לפליטים חסרי כל. נשים וילדים נקה־ לו סביב הג׳יפים והטילו עלינו ילדים ו־ תינוקות בבכי וזעקה.

כשיצאנו מהכפר, המשכנו לנסוע בשתיקה. מקץ רגעים ספורים ניגש אלי קולונל ריאד ושאלני מה בדעתנו לעשות לאחר שראינו במו עינינו את מצוקת הכפר. אודה כי לשאלה זו המתנתי מזה כמה שבועות.

★ ★ ★

כ אן עדי לחזור אחורנית בסיפורי, עקב התוכנית לאיכלוס הנגב נתעוררה בעיית אספקת המים ליישובים הקיימים ולאלה העתידים לקום. בפגישה שקיימתי ב־ משרד המלחמה ומשרד החוץ המצריים תומכים בהסכם, אך הם חוששים שאם יובא הדבר לאישור הפרלמנט המצרי, כפי שמחייב הנוהג, עלול הנושא לשמש מקל חובלין בידי האופוזיציה. אין ברצונם לסבך את הממשלה בנסיון שכזה. הצענו, איפוא, „מודוס ויוונדי״: הסכם מקומי ב־ מיסגרת הסכם רודוס. הוא השיב שהוא בטוח כי ממשלתו תסכים לפיתרון כזה. ואכן, עם קבלת התשובה החיובית מקאהיר נחתם ההסכם בדבר חילופי השטחים, ל־ שביעות רצונם של שני הצדדים.

★ ★ ★

ב עת המשא־ומתן לחילופי השטחים, כבהזדמנויות אחרות, הפניתי את תשו־ מת לבם של ריאד וגוהר לתגובתם המוז־ רה של משקיפי או״ם על עצם ניהול ה־ משא־ומתן בדבר הסכם. לא אחת נדמה היה לנו כי אין דעתם של משקיפי או״ם נוחה מאותה אווירה אידילית ששררה בינינו. הב־ חנו בזאת יותר בהתנהגותו של היושב־ראש החדש של הועדה, איש חיל־הים הצרפתי. הוא טען כי הסכם חילופי השטחים אינו כלול בהסכם רודוס ומשום כך אין אנו רשאים לבצעו.

על דברים אלה הגבתי בחריפות. סבורים היינו, אמרתי, שמטרת או״ם היא להביא ל־ הבנה בין העמים. תמהתי על משקיפי או״ם המביעים התנגדות להסדר חיובי. אף מייג׳ור צלאח גוהר, שנכח באותו מעמד, השמיע דברים דומים. גם בעת ישיבות הוועדה נד־ מה היה לנו כי למשקיפי או״ם חסרה ה־ אווירה העויינת והמתוחה ששררה בין שני הצדדים בהועדות שביתת־הנשק האחרות.

לאחר שנשתכנעו המצרים כי משקיפי או״ם אינם מסייעים בידינו, החלטנו להת־ עלם עד כמה שאפשר מעצם נוכחותם ב־ ועדה. ביקשנו להסדיר דברים מבלי להיזקק לתיווכם ולהכרעתם. על פי הנוהג, היה יושב־ראש הוועדה מוסר לנציגים הקבועים בנציגה שבוע לפני כינוסה של הועדה, העתקים של סדר־היום. הוסכם בינינו לבין המצרים כי יום לפני השיבה נקיים פגישה ללא משקיפי או״ם, כדי להגיע לכלל הבנה באווירה נוחה ושקטה.

הפגישות נערכו במגדל־אשקלון. בבוקר הפגישה היינו מתחנים למשלחת המצרית ליד הגשר ההרוס בכביש החוף מדרום לקיבוץ יד מרדכי. המשלחת המצרית הי־ תה חוצה את התאדי ברגל ונוסעת ברכב שלנו למגדל־אשקלון. הפגישות נערכו ב־ בית המושל הצבאי והתנהלו באווירה נוחה ומתונה. לאחר הישיבה היינו סרים למסעדה כסית מגדל וסועדים בחדר נפרד. לאחר מכן היינו מחזירים את המשלחת המצרית אל ה־ גשר ההרוס, משם היו חוזרים במכוניתם לעזה. זמן רב חלף עד שהשגיחו משקיפי או״ם בפגישות אלה.

למחרת הפגישה במגדל־אשקלון היתה מתקיימת בניצנה „ההצגה הגדולה״. מתיחות ניכרה על פניהם של משקיפי או״ם. ה־ יושב־ראש, דרוך ועצבני במיקצת, היה פותח את הישיבה בקריאת סדר היום ומצפה לתגובת שני הצדדים. בניגוד ל־ מקובל, היה סדר היום מתקבל על דעת שני הצדדים ללא הסתייגות. כאן היתה עולה ארשת הפתעה על פני משקיפי או״ם שציפו להתנגשות בין שני הצדדים. לפליאת היושב־ראש היתה ישיבה כזו משעה עם סרוף פיקארד מהאוניברסיטה העברית בירושלים, הסביר לי את חשיבותו של איזור הדיונות שמצפון לעזה, המכיל אגם תת־קרקעי של מים מתוקים. נתבקש־ תי על־ידי הממונים עלי להשתדל להביא את הקצינים לכך, שיבקשו מאתנו עיסקה של חילופי שטחים. חשתי עתה כי נפתחה לפני ההזדמנות, אך כבשתי את יצרי.

השבתי לריאד כי לצערי הנני רק חייל, כמוהו, וממלא הוראות שמטילים עלי. הו־ ספתי כי ברור לו כי בקריה בתל־אביב (או מושב הממשלה) יושבים אנשים התוב־ עים, בצדק, את קיום הסכם רודוס. אינני מאמין, הוספתי, שהם יסכימו לוותר על שטח כלשהו.

קולונל ריאד היקשה: „אך הרי ראית ב־ מו עיניך את המצב. האם אינך מבין כמה יכביד הדבר על ממשלתי?״ כאן הפחתי בקרבו תקווה קלושה כשאמרתי: „אינני מצפה כי הממונים עלי בקריה ירגישו את אשר הרגשנו אנחנו בכפר, אך אני מבטיחך שאתן להם תיאור נאמן.״ „אך,״ הוספתי, „מוטלת גם עליך החובה לתאר את חומ־ רת המצב לממשלתך. עליך להסביר להם מה עלול לקרות אם איאלץ לבצע את הור־ אות ממשלתי בדיוק וללא סטייה.״

חזרתי לתל־אביב וסיפרתי מה שאירע ב־ כפר עבאסאן. הצעתי לנהל משא־ומתן ב־ דבר חילופי שטחים במגמה לזכות באיזור הדיונות שמצפון לעזה תמורת מחצית שטחו של עבאסאן. ההצעה נבדקה ואושרה.

★ ★ ★

ל אחר שבוע ימים חזר קולונל ריאד מקאהיר. הנחתי לו לעורר את הבעייה. משנשאל אותי ריאד מה התשובה בפי, השב־ תי לו כי עדיין לא עלה בידי להגיע לידי סיכום כלשהו, אך בינתיים עלה במוחי רעיון שלדעתי, אם יתקבל על דעת שני הצדדים, ייתכן שיהווה פיתרון לבעייה. עוד הוספתי כי לא רציתי לשטח את הצעתי לפני הממונים עלי בטרם אשמע את תגובתו.

ריאד היה סקרן לדעת מה עלה בדעתי. שאלתי אותו אם שמע על עיסקת חילופי שטחים בין ירדן לישראל שהוסכם עליה שבוע קודם לכן. משהשיב ריאד בחיוב, אמרתי לו כי לדעתי קיימת אפשרות לעיס־ קה דומה בינינו.

הסברתי לו כי אנו מעוניינים באיזור ה־ דיונות שמצפון לעזה, שכן אין המצרים חולשים עליו למעשה והוא משמש שטח הפקר לכל מיני כנופיות מבריחים, ש־ הפכוהו בסיס יציאה בדרכם להר חברון. אנו, טענתי, מעוניינים להבטיח כי איזור ה־ דיונות, אשר מבחינה חקלאית ערכו אפסי, יישאר ריק. חייץ כזה בין הכפר בית־חנון שמצפון לעזה, שהיה מאוכלס פליטים רבים, לבין קיבוץ יד מרדכי, ימנע טעויות משני הצדדים ויפחית את תקריות הגבול.

כשהתבוננתי בפניו של ריאד, הבחנתי כי הרעיון נראה לו. לאחר ששאלני שאלות הבהרה, הבטיח להביא את הדבר לידיעת מפקדיו. הוא הפציר בי שלא אמתין ל־ תשובתו ואמשש את הדופק אצל הממונים עלי. כשנפגשנו לאחר שבוע הבענו שנינו הסכמה עקרונית להחלפת השטחים.

עיסקת חליפין זו חייבה בדיקות ומדידות רבות בשטח. בסופו של דבר שורטטו ה־ מפות המדוייקות, אלא שכאן נתקלנו ב־ סחבת מן הצד המצרי. ריאד הסביר כי

ישראלים בעזה תמונה זו צולמה בפברואר 1950, על חוף ימה של עזה. ראשון מימין: יוחם כהן, במד״ייצוג של צה״ל. לידו: חמישה קצינים מצריים. קיצוני משמאל: המשורר חיים חפר, שהוזמן על־ידי ידידו יוחם.

סיור ישראלי־מצרי

(המשך מעמוד 11)

נמשכת כרבע שעה, כשכל הבעיות נפתרות ללא ויכוח ובהסכם.

כאן היתה מצפה למשקיפי או"ם הפתעה נוספת. באמתלה שאין אנו פנויים להמתין לארוחת־הצהרים המשותפת, היינו אנו חוזרים לבאר־שבע. המצרים, אשר העמידו פנים שהם נוסעים לאבו־עגילה, היו מצטרפים אלינו בנסענו לבאר־שבע, אליה היינו מגיעים במצב רוח מרומם, לאחר שהצלחנו לסדר את משקיפי או"ם. שם היינו מבקרים בבית החייל, עורכים תחרות טניס שולחן, סועדים את לבנו, ולפנות ערב מלחים את הקצינים המצריים לעזה.

★ ★ ★

בעת האידיליה ששררה בינינו הזמנו את המשלחת המצרית לביקור בקיבוץ גבעת־ברנר. הם קיבלו את הזמנתנו בהחלטות. לאנשי גבעת־ברנר אמרנו כי הם מארחים קצינים מצבא טורקיה. ואכן, במשך הביקור פלט מדי פעם המלווה, חבר הקיבוץ אוטו כהן, שידע את טורקיה ומישטרה: „כמו אצלכם בטורקיה". (לאחר זמן מה נודע לי כי אוטו כהן הבחין בנסיון הטעייה שלנו, אלא שהמשיך לשחק את תפקידו בנאמנות). הקצינים המצריים — קולונל מחמוד ריאד, מייג'ור צלאח גוהר וקפיטן שוקרי — גילו התעניינות רבה בקיבוץ. אחת מתגובותיו של ריאד היתה: „מדוע אתה מכנה את חברי הקיבוץ „פלאחים"?" קשה היה עליו לכנות את הפלאח המצרי והחקלאי הישראלי בשם אחד. בראותו את מפעלי התעשיה של הקיבוץ, שאל: „וכל זאת אתם מוציאים מן החקלאות?"

ההסכם בדבר חילופי השטחים והיחסים ששררו בינינו לבין המשלחת המצרית היה ביאו בעקבותיהם הסכמים נוספים לשיתוף־פעולה במיסגרת פעולת ועדת שביתת־הנשק. בעקבות סיורי מישמרות ממונעים של צה"ל לאורך „דרך הג'יפים", הביע ריאד את חשיבותו מפני אי־הבנה בין המישמר הממונע לבין תושבי הכפרים לאורך קו שביתת־הנשק. השבתי לריאד שמאחר שאנו מעוניינים הן באבטחת הגבול והן בהבנה בין שני הצדדים, אולי כדאי היה שיחידה ממונעת של חיילים מצריים תצטרף אל היחידה הישראלית לסיור משותף לאורך הגבול. ריאד הגיב בחיוב והבטיח להמליץ על כך בפני הממונים עליו.

לאחר שניתן האישור, היה מישמר ממונע מצרי־ישראלי מסייר מדי יום ביומו לאורך קו שביתת־הנשק. שתי היחידות היו יוצאות בכל בוקר מן הקילומטר ה־95 בכביש עזה עד לקצהו הדרומי של קו שביתת־הנשק, על כביש רפיח—ניצנה. לרגל הסיור המשותף הראשון נערך מיסדר חגיגי בשדה הפתוח ליד קו שביתת־הנשק. נישאו דברים מפי יושב־ראש ועדת שביתת־הנשק ומפי נציגי מצרים וישראל בוועדת־המישנה. כולם הביעו תקוה ששיתוף־פעולה זה יגבר עד להתפתחות יחסים תקינים בין שתי המדינות.

בימים הראשונים לסיורים נסעו החיילים איש במכונית יחידתו, אולם לאחר ימים אחדים נפלו כל המחיצות. חיילים ישראליים עברו למכונית הסיור המצרית ולהיפך. בחניות סעדו במשותף, ולא הבחנת כי לפניך חיילים השרויים להלכה ביחסי לוחמה איש עם רעהו.

הימים בניצנה נתמשכו מאד, אך הלילות היו ארוכים עוד יותר. היתה זו מושבה מוזרה ביותר המנותקת מן העולם כולו. לא קיבלנו עיתוני בוקר ולא המתנו לבואו של הדואר. לבד מן הרכב של ועדת שביתת־הנשק לא חלף על פני המושבה כל רכב אחר. אורחים לא היו צפויים. מצב זה של בדידות רק הגביר את הצורך ביחסי הבנה ביני לבין הנציג המצרי.

החשדנות נעלמה. לא פעם, כשהיה ריאד חוזר מקאהיר, היה מביא עימו פריסת־שלום מגמאל עבד־אל־נאצר, אשר שימש אז כמדריך באקדמיה הצבאית בקאהיר.

באותם ימים נודע לנו כי קולונל ריאד עומד לשאת אשה. מטעם המשלחת הישראלית בוועדת שביתת־הנשק הוגשה לו מתנת נישואין והוא קיבלה בהתרגשות.

... החיים בוועדת שביתת־הנשק התנהלו על מי־מנוחות. תקריות ובעיות לא זיעזעו את שלוותנו ואת ריקמת היחסים בינינו. רגעי הגבול היו כפני ועדת שביתת־הנשק.

●

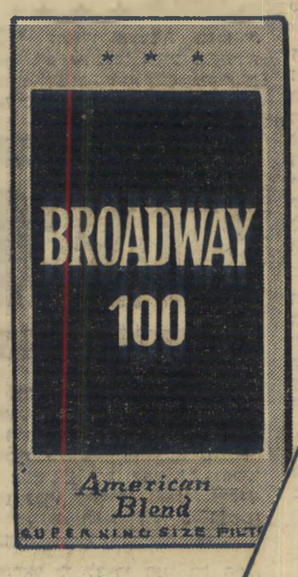
ירוחם כהן משאיר את התיקות הגנוזות תלויות באויר, מבקשות תשובה לשאלה: מדוע התקלקלה ההתחלה המעודדת הזאת; מדוע הפכו יחסי־הידידות האלה למלחמה נחודשת?

הוא עצמו מסתפק בסיפור העובדות. את המסקנות חייב הקורא להסיק בעצמו.

ה "מיני"
וה "מקסי"

„מיני" השמלה —
„מקסי" חסיגריה
באורך 100 מ"מ,
„סופר קינג-סייז"
תערובת אמריקאית
20 סיגריות 1.50 ל"י
קנה! נסה! ותהנה!

BROADWAY
100

תזרח דובק - ערבות לטוב!

הנדון:

אשדוד ושבר

הצגה המכישה, המוצגת עתה על־ידי צמרת ההס־תדרות, סובבת סביב ציר פשוט בתכלית.

אין פה עניין של „הפקרות ביחסי עבודה". אין פה עניין של „הפרת חוזה". אין פה עניין של „שיתוק הנמלים".

העניין ביסודו הוא זה:

מנגנון ההסתדרות רוצה להעניש נציגי פוע־לים — לגרשם מן ההסתדרות, לשלול מהם וממשפחותיהם את ביטוח־הבריאות ואת זכו־יות־הפנסיה, ולמעשה גם את הפרנסה.

בעוון מה?

בעוון זה שאותם נציגי־פועלים, שנבחרו על־ידי הפועלים, עשו מעשים שהפועלים החליטו עליהם.

כלל לא חשוב אם מעשים אלה היו טובים או רעים. החשוב הוא שהם אושרו על־ידי רוב רובם של הפועלים.

זהו חטאם הגדול והיחידי: שהם, נציגי־עובדים, קיבלו את הפקודות מידי העובדים שבחרו בהם, תחת לקבלן מידי הבוסים של ההסתדרות.

בדמוקראטיה הישראלית, אין פשע נורא יותר — הן בהסתדרות, הן בכנסת.

★ ★ ★

ומדוע כאן, זו מול זו, שתי תפיסות לגבי תפקידו של נציג־עובדים.

התפיסה הפרימיטיבית של הנאשמים, האומרת: נציג־עובדים הוא אדם הממלא את דרישות הציבור שבחר בו.

התפיסה המחוכמת של המאשימים, האומ־רת: נציג־עובדים הוא אדם שתפקידו לדאוג לכך שהפועלים ימלאו את דרישות המנגנון של ההסתדרות.

לפי התפיסה האחת, אנשי ועד־התיפעול של פועלי אשדוד הם בסדר גמור. אפשר להתווכח עם שיטות פועלי־הנמל. בוודאי. אבל אי־אפשר להתחכח עם הנציגים שניסו, בתום־לב, לייצג ציבור זה.

לפי התפיסה השניה, אנשי ועד־התיפעול הם פושעים ומועלים־באימון, מפירי־משמעת ופורקי־עול, בוגדים בצמרת ההסתדרות ובי־צמרת המפלגה.

על כך נערך המישפט.

★ ★ ★

לא אסתיר כי בתיכוח זה, ליבי הוא עם פועלי־הנמל ועם נציגיהם.

אפילו הייתי פוסל את כל הדרישות שהעלו, וכל המעשים שעשו — הייתי מתייצב לימינם במישפט זה.

כי איזו הצדקה יכולה להיות למאשימים?

בפיהם רק טענה אחת: לגבי מדיניות השכר, קובע רצונו של כלל ציבור־הפועלים, המיוצג על־ידי ההסתדרות — ולא רצונו של חלק קטן מציבור זה, המיוצג על־ידי ועד פועלי־התיפעול.

אילו היה המצב כך — „כלל ציבור־הפועלים" נגד ציבור מקומי קטן — אפשר היה להתחכח על עיקרון זה. האם „כלל ציבור־הפועלים" יכול להכתיב לחלק ממנו מה לעשות? האם אין לתת לכל אגודה מיקצועית את החופש לקבוע בעצמה את דרכה? האם אין הדמוקראטיה מחייבת הכרעה עצמית של כל ציבור בנפרד, בבסיס הפיראמידה — ורק תיאום ושיתוף־פעולה בצמרת?

אולם לוויכוח זה אין כל משמעות.

מפני ש„כלל ציבור־הפועלים" אינו מיוצג על־ידי ההס־תדרות.

הוא כלוא בתוך ההסתדרות.

ראשי ההסתדרות אינם מייצגים אותו, אלא את השילטון. ראשי ההסתדרות, כמו חברי הממשלה, רוב חברי־הכנסת, ראשי הסוכנות וראשי הערים — כולם יחד משרתים את המימסד השילטוני, המרוכז אי־שם בניבכי מפלגת־העבודה.

★ ★ ★

כדי להבין זאת, כדאי להעיף מבט במישור הפור־מלי הקיים בהסתדרות של העובדים בארץ־ישראל.

לכאורה — זוהי דמוקראטיה. שהרי כל חב־רי־ההסתדרות זכאים לבחור את ועידת־ההס־תדרות. הם יעשו זאת בעוד כמה חודשים.

זה יפה — אבל יש מעט קשר בין בחירות אלה ובין דמוקראטיה.

ולא רק מפני שבחירות אלה שונות בתכלית מן הבחירות לכנסת. הן נערכות, במידה רבה, במקומות־העבודה, תחת עיניהם הפקוחות של הבוסים. החשאיות היא מפוקפקת. הזיופים ידועים לכל. הלחץ הוא כביר.

לא זה העיקר. העיקר הוא כי הבחירות לוועידת ההסתדרות — ערכן הממשי אפסי.

הוועידה אינה כנסת, הבוחרת בממשלה, ומפקחת עליה.

הוועידה היא מוסד חד־פעמי, חסר־ערך. היא בוחרת במועצה.

המועצה היא מוסד ייצוגי חסר־ערך. היא בוחרת בוועד־הפועל.

הוועד־הפועל הוא מוסד קבוע, אך חסר־ערך. הוא בוחר בוועדה המרכזת.

הוועדה המרכזת, השולטת כביכול בהסתדרות, גם לה אין שליטה ישירה על חברת העובדים, שהיא המפעילה את הקולוסוס הכלכלי של ההסתדרות, בו מרוכז השילטון.

בדרך הארוכה הזאת — מן הוועידה למר־עצה, מן המועצה לוועד־הפועל, מן הוועד־הפועל לוועדה־המרכזת, ומשם הלאה — נחנק כל זיק של דמוקראטיה.

אין גוף אחד חייב לשקף את הרכב הכוחות בגוף השני. אין קשר בין הרכב הוועדה המרכזת והרכב הוועידה שנבחרה.

זוהי שיטה מחוכמת. מטרתה האחת היא להבטיח לחלו־טין ששום אופוזיציה אמיתית, המבטאת את רחשי־הלב של העובדים, לא תגיע לשום עמדה של כוח — וכי כל העמדות תישארנה לעולם ועד בשליטתו הבילעדית של המנגנון השכיר, העושה את מלאכת השילטון.

„יום אי השחזור" — שבירת שביתה בלונדון, 1887

★ ★ ★

מכאן ההבדל העצום בין ההסתדרות — ובין כל אגודה מיקצועית ותהיה גדולה וחזקה ככל שתהיה.

הנה מתרחש באנגליה משבר כביר, על רקע המזכיר במיקצת את פרשת פועלי נמל אשדוד.

ממשלת בריטניה, הנמצאת בידי מפלגת־העבודה, מבקשת לחוקק חוקים שישימו קץ למכת השביתות הפראיות.

(שביתה „פראית" היא שביתה מקומית, הנערכת נגד רצונה של האגודה המיקצועית הארצית.)

והנה קם קונגרס האגודות המקצועיות — המוסד המקביל להסתדרות שלנו — ומכריז מלחמה על הממשלה.

הקונגרס תובע לבטל את התוכנית לחוקק חוקים אלה — למרות שהחוקים מכתנים נגד המפירים את המש־מעת שלו.

הקונגרס מתייצב לימין הפועלים ה„פראיים", נגד הממשלה הפועלית, כדי להגן על חופש המאבק המיקצועי — ערך מקודש לכל פוציא־ליסט.

מאבק זה עשוי אף להביא להפלת הממשלה, לאובדן שילטון הלייבור במדינה, לסיום הקאריירה של הארולד וילסון.

★ ★ ★

אצלנו המצב כימעט הפוך.

הסתדרות היא הדורשת חוקים לחיסול שביתות, שהיא מכנה אותן בשם „פראיות".

ההסתדרות היא היוזמת פעולות־עונשין נגד נציגי־עובדים המסרבים לקבל את פקודות המנגנון.

הממשלה, שהיא במיקרה זה גם המעביד, רק רוקדת לפי חלילה של ההסתדרות.

אילו יכלה ההסתדרות להביא מפירי־שביתה, היתה עושה זאת בלי כל היסוס.

אילו יכלה לשגר שוטרים לדיכוי ה„הפקרות", לא היתה מהססת רגע לעשות זאת.

(עובדה שהיא נהגה כך לא פעם, מאז שביתת־הימאים הגדולה בראשית ימי המדינה, כאשר הביאה ההסתדרות, בהנהגת יוסף אלמוגי, מפירי־שביתה מקפריסין והפעילה את המשטרה נגד השובתים.)

בקיצור: ההסתדרות ממלאה בפרשה זו את התפקיד שמילאו המעבידים לפני מאה שנה, כאשר יצאו לשבור בכוח הזרוע את האגודות המיקצועיות הראשונות בבריטניה, ולאחר־מכן בארצות־הברית ובארצות אחרות.

★ ★ ★

אם יש תיקון למצב הזה?

רק אופטימיסט מושבע יענה על כך בחיוב בלתי־מסוייג.

כיום הולך המצב בהסתדרות מדחי אל דחי.

חיסולה של מפ״ם שם קץ לאופוזיציה הממשית האחרונה בהסתדרות. למערך עבודה־מפ״ם יש רוב מוחלט ועצום בכל מערכות ההסתדרות, והוא יכול פשוט להתעלם מכל שאר הסיעות הקטנות, שגם הן מבקשות רק פירורים מן השולחן.

עם הנהגת המס הפוליטי, מנכים משכר העובדים את הכסף הדרוש לפרנסת מנגנוני המפלגות של המימסד.

הרי זה כאילו מכרו את צמר הכבשים כדי לממן את הקמתו של בית־מיטבחיים עבורן!

המשפט נגד נציגי־העובדים באשדוד בא לשמש לקח לאחרים, להחניק באיבה כל תקוה של עצמאות מקומית, של התמרדות נגד השילטון.

העובדים מרגישים זאת היטב. מכאן עמידתם האמיצה, יחסית. אך הם יודעים כי אין להם תקוה.

הם תפוסים בין שיני הצבת — מנגנון ההס־תדרות מכאן, ומנגנון המדינה מכאן.

תיקון המצב ייתכן רק כאשר תשתנה דמות ההסתדרות מעיקרה, כאשר כל אגודה מיקצועית בה תהפוך ליחידה דמוקראטית עצמאית, כאשר ההסתדרות כולה תהפוך לפדרציה של אגודות חופשיות, כאשר האגודות המיקצו־עיות יגרשו מתוכה את הטראסטים המעבידים, כאשר קופת־החולים תחדל מלהיות מכשיר־כפייה ותעבור לידי המדינה.

בקיצור: כאשר השילטון בהסתדרות יעבור מידי הבוסים לידי החברים, מידי הפקידים לידי העובדים.

הדגל המצרי תמונה זו צולמה לפני שבוע, בגדה המזרחית של תעלת־סו־אץ. מצד שמאל נראה הדגל המצרי מונף מעל למוצב החדש אשר הוקם בשטח ההפקר, מול העמדות הישראליות. מימין נראית תעלת סואץ, כאשר מאחוריה משתקפת הגדה המערבית שלה, ש־משתרעת דרומה לעיר־הנמל פורט־סעיד ושכנתה הקרובה פורט־פואד.

המיצרים בגדה הישראלית של התעלה

העמדה הישראלית מן הנקודה ה־צפונית ביותר ב־גדה המזרחית. משמאל: התעלה ופורט־סעיד. מלפנים: שטח ההפקר.

„ראיתי את דגל רע״ם מתנופף בגדה המיזרחית של התעלה!״ כתב שליחו המיוחד של אל־מוצאוור. והוא המשיך לדווח: „גדוד שלנו סיהר את הביקעה בקצה הצפוני של התעלה, התקדם שלושה קילומטרים לאורך הגדה המיזרחית. איך לתאר את פעימות הלב, נוכח חוייה זו? תותחינו הפילו מיגדל־תצפית שהקימו הישראלים בביקעה זו, ואילצו אותם להתהפר מאחורי ביצוריהם בגיזרת ראס אל־עייש.״

מהו הניצחון הגדול הזה? דיווח עליו השבועון האמריקאי טיים: „המצרים תפסו רצועה של שלושה קילומטרים לאורך הגדה המיזרחית. זה לא כאב לישראלים, ולמצרים זה נתן הרגשה של סיפוק.״

המדובר, לפי אותו מקור, בשטח־הפקר, שהפריד בין העמדה הצפו־נית ביותר של צה״ל, מול העיר פורט סעיד, לבין העמדה הדרומית ביותר של הצבא המצרי, בפרבריה של העיר פורט־פואד, בצד הזה של התעלה. במלחמת ששת־הימים יכול היה צה״ל להתקדם הלאה, עד למבואות העיר. הוא החליט להיעצר במקום שבו בחר, ולא מצא לנכון לתפוס את הרצועה הנמוכה — שהפכה שטח־הפקר. עתה, במאמץ להרים את המוראל של חייליהם, החליטו המפקדים המצריים להתמקם בשטח־ההפקר — למרות שזהו שטח פגיע מאין כמוהו.

במדינה

העם בדרך לירח

בעוד חודשיים ינחתו בני־האדם הראשו־נים על הירח. בניסוי האחרון לפני ההר־פתקה הגדולה, הגיעו השבוע שני אסטרו־נאוטים אמריקאים כימעט לטווח־מגע עם הגוף השמימי הגדול. וכאשר שבו לכדור־הארץ, הפליטו: „טוב להיות כאן בחזרה.״

ממבט ראשון, נראה תמוה שמישהו יש־מח לשקוע בחזרה בבעיותיו ובחרדותיו של כדור־הארץ המסוכסך והמסוכן.

אל המחשבה הזאת נלוותה מחשבה עגו־מה עוד יותר: הגה הצליחה האנושות לפ־רוץ את כבלי כדור־הארץ, ולכבוש עולמות חדשים ביקום — ואת בעיותיה הקטנטנות לא הצליחה לפתור. אלפי מיליונים הוצאו על המסע לחלל, בעוד העוני, המחלות וה־רעב כופתים את המין האנושי.

פילוסופים רואי־שחורות כבר שואלים את עצמם, אם יבוא היום בו תשרור חברה אנושית מובחרת ומצומצמת בכוכבים המ־רוחקים, בעוד שכדור־הארץ ימשיך להידר־דר בצרותיו — עד ההתפוצצות הגדולה ש־תמחק אותו.

אבל גם לדאגות אלה קיים צד שני, אופ־טימי יותר. האנושות עדה עתה לנסיון אדיר של הידברות בין מעצמות־העל, כדי למנוע היווצרות מצב כזה. האם הידברות זו טומ־נת בחובה תיקווה — או אכזבה? האם הפליטה אל הירח תסמן ראשית נטישת כדור הארץ, או הרחבת תחום מחייתה של האנושות?

ההסתדרות

קירקס לפועלים

הטוב שבבמאים לא היה יכול לביים הצ־גה, שתמחיש את מידת ניתוקה של הסתד־רות העובדים מהפועלים אותם היא מתיימרת לייצג, מכפי שעשתה זאת השבוע ההסתד־רות עצמה.

באולם צר ועלוב בבית־לייסין בתל־אביב, נפתח משפט ההסתדרות נגד חברי ועד ה־תפעול של פועלי נמל אשדוד, שהואשמו ב־הפרת משמעת ההסתדרות ובפגיעה בכמכו־תה. מצד אחד ישבו הנאשמים, נציגי פועלי הנמל: צעירים, שזופים, בעלי שרירים, לבו־שים בחולצות ספורט. מולם התייצבה סוללת התובעים: קשישים, חיוורי פנים, לבושים ב־חליפות.

לפניהם ישבו שלושת השופטים, ששניים מהם ישישים. אב בית־הדין, אנשל רייס, כבר עבר את גיל ה־80.

היה עוד הבדל בולט בין הנאשמים לבין תובעיהם ושופטיהם: כל הנאשמים היו בני עדות המיזרח. אך התובעים והשופטים היו אשכנזים. היה זה רק מובן מאליו שאין כל קומוניקציה בין הנאשמים לבין מאשימיהם ושופטיהם. כל קבוצה היתה כאילו מעורים אחר, דיברה בשפה אחרת וחשבה במושגים אחרים.

„בקר למשפט!״ ישיבת בית־הדין ה־עליון של ההסתדרות דמתה יותר להצגת קירקס מאשר לדיון משפטי. בחוץ ניצבו מאות פועלי נמלי אשדוד וחיפה, כשבידיהם כרזות: „בקר ושותפיו למשפט הפועלים!״ „מול הברית של גולדה—בקר—לסקוב — אחוות פועלים״. „ירוחם משל — אוייב פוע־לי הנמלים!״ „אין איגוד מיקצועי לפועלי ישראל!״ „ההסתדרות היא מכשיר לבלימת מעמד הפועלים!״ אבל איש מהמפגינים לא ניסה להתפרץ. „חברה״, הם מחפשים את זה? הם רוצים להציג אותנו כבריונים, תסתלקו

(המשך בעמוד 18)

הפועל אחד מפועלי נמל אשדוד מציג את לוקש המשכורת שלו, בחזית **בית לייסין**, כדי להפריך את הטענות שפועלי הנמל מרוויחים הרבה. „אני רוצה לראות אותם שירימו 120 קילו!״ צעק.

על ספסל הנאשמים

חמישה־עשר חברי ועד עובדי התיפעול ב־נמל אשדוד, על ספסל הנאשמים בבית־הדין של ההסתדרות. כמה מהם נראים כשהם מטיחים האשמות וקריאות לעבר התובעים והשופטים. במהלך המשפט הסתבר שאחד הנאשמים, איננו כלל חבר ההסתדרות, והעונש הגדול ביותר שיכולים להטיל עליו הוא סילוקו מן ההסתדרות, שהוא אינו חבר בה.

החובעים סוללת הפרקליטים מת־ייצגת. משמאל נראה משה בן־זאב, מי שהיה היועץ המשפטי לממשלה, ונוייס על־ידי ההסתדרות לשמש תובע במשפט מנהיגי פועלי נמל־אשדוד.

איך הצליחו שירותי־הביטחון לחשוף את מזימת הרצח

המטרה: בן־גוריון

מונה אל־סעודי

ד פשע תוכנן בקפדנות. נלקחו בו ב־חשבון זמני ההמראה והנחיתה של מטו־סי חברות התעופה הבינלאומיות, תוכניות שדות־התעופה ואף תוכנית הנסיגה נקבעה לפרטי פרטים.

המטוס של חברת התעופה סווים אייר מ־צריך לריו דה ז'אנירו, היה צריך לנחות בריו כרבע שעה לפני שימריא משם מטוס לניו־יורק. שני הנוסעים שהיו מגיעים מ־צריך לריו היו מספיקים אותה שעה להת־עכב בפתח בית־הנתיבות, בדיוק כשיצאו משם הנוסעים העולים אל המטוס לניו־יורק. ביניהם היה צריך להיות גם דויד בן־גוריון, הממשיך לסמל בעיני הערבים את „הציונות האימפריאליסטית".

מונה אל סעודי (24), הסטודנטית הירד־נית, היתה צריכה לנסות ולהתקרב אל ביג'י ולירות בו מאקדח, קרוב ככל האפשר. אם לא תצליח להתקרב אליו, יהיה עליה לזרוק רימון־יד לעברו. אז, תוך ניצול המהומה, יהיה על מונה להתחמק בין קהל הנוסעים, במיקרה הצורך יוכל ראזאק, הצעיר העירא־קי המלווה אותה, לחפות על דרך נסיגתה.

הכל היה מוכן: לוח־הזמנים, כרטיסי־ה־טיסה, הנשק. רק דבר אחד לא נלקח בחש־בון — השותף השלישי של הקשר. כאשר עצרו שירותי־הביטחון הדניים ביום הרביעי בשבוע שעבר את מונה ואת ראזאק בבתי־המלון הקטנים בקופנהאגן, שם שהו בחניית־ביניים, לא היו הם גיבורי הפרשה, אלא האדם השלישי — רולף אריק סוואנסון (27), שוודי, סטודנט לרפואה לשעבר, האיש שעמד במרכז הקשר לרצח בן־גוריון ואשר גם סיכל אותו בעודו באיבו.

חופשות בתל־אביב

כ אשר התפוצצה פרשת הקשר ל־רצח בן־גוריון, לא היה ספק כי סוואנ־סון הוא איש המפתח. הוא שגילה בעת מע־צרו בידי שירותי־הביטחון הדניים, את תוכ־נית הפעולה. הוא היחיד שלא התרגש מ־מעצרו. הוא היחיד שלא הגיש בקשה ל־שיחרורו בערבות. חלקו המיסתורי בפרשה, והעובדה שבפעם הראשונה נעצר אירופאי כשותף למזימת אירגון־חבלה ערבי, עוררו את סקרנותם של עיתונאי סקנדינביה.

העיתונאים ניסו לחשוף מעליו את מעטה המיסתורין ופירסמו אודותיו פרטים סותרים, ברובם בלתי בדוקים. אולם מתוך קטעי ה־אינפורמציה הבדוקים הצטיירה תמונה משות־זרת שלא השאירה ספק בלב השוודים וה־דנים: רולף סוואנסון לא היה אלא סוכן ישראלי מלכתחילה.

רולף, יליד העיר מיינקפינג בשוודיה, נכ־של בילימודיו בעת שהיה סטודנט לרפואה. הוא נאלץ לנטוש את האוניברסיטה. אופיו ההרפתקני ואכזבתו דחפו אותו להצטרף ל־כוח־החירום המיוחד שגויים בשוודיה על־מנת להישלח בשירות האו״ם למיזרח התיכון.

תקופה מסויימת שירת רולף בקפריסין, ואחר־כך הועבר לרצועת עזה, שם שירת כ־משקיף או״ם במחנה ליד רפיח. כמו משקי־פים אחרים של האו״ם ברצועה, היה רולף מבלה את חופשותיו בתל־אביב ובירושלים, התיידד עם צעירות ישראליות. לדברי ה־עיתונות השוודית, הוא גוייס כבר אז כסוכן עבור שירותי־הביון הישראליים. היה עליו להעמיד פנים של ידיד הערבים, להסתובב במחנות־הפליטים ברצועה ולעקוב אחר ה־מתרחש שם.

תפקידו זה הסתיים ערב מלחמת ששת־הימים, כאשר הוחזר יחד עם כל יחידתו לקפריסין ומשם הוטס חזרה לשוודיה. ב־שנה שאחרי המלחמה, חי על חסכונותיו ב־עיר מולדתו, החליף תוך שנה אחת שלושה מקומות־עבודה.

כאשר גברה פעילות אירגוני־החבלה הער־ביים בארצות סקנדינביה ובשטוקהולם נוסד סניף של אנשי השמאל החדש השוודיים, ש־תמכו באירגונים הפלסטיניים, הופיע סוואנ־סון לפתע ביניהם כאיש בעל דיעות מגוב־שות וברורות. הוא העמיד את עצמו לשירות אירגון הידידות שוודיה—פלסטין, כשהוא מצהיר בכל הזדמנות כי אין כמוהו מיטיב להכיר את סבלם של הערבים, מתוך שירותו במחנות הפליטים ברצועה.

לדברי העיתונים השוודיים עשה זאת סוואנ־סון בשליחות שירותי־הביטחון הישראליים, כדי לעקוב אחר התוכניות הנרקמות בין ה־פלסטינים בשטוקהולם. שם הכיר סוואנסון

פידאי

לבוש במדים מנומרים, חמוש בשני מיקלעים וס־כין קומאנדו, כך הוא נראה בציור.

את מונה אל־סעודי, סטודנטית לאמנות ב־פאריס, שאחרי המלחמה חזרה לרבת־עמון, עבדה שם כמורה במחנות הפליטים.

חושף או מתכנן?

מ ונה אירגנה תערוכה של ציורי־ילי־דים במחנות־הפליטים. הנושאים שילדי הפליטים התבקשו לצייר עבור התערוכה היו קשורים בזוועות המלחמה. רוב הציורים תיארו הפצצות של כפרים ערביים ממטוסים ישראליים או את חוויות הילדים מתיאורי פשיטת צה״ל בכראמה. הציורים המובאים בעמוד זה, הם חלק מציורי הילדים הירדניים שהיו בתערוכה שאירגנה מונה.

בעזרתו של סופר שוודי בשם סטיפן בכ־מאן, הצליחה מונה לארגן תערוכות של אוספה בארצות סקנדינביה. סוואנסון, שבי־קר בתערוכה בעת שנערכה בשטוקהולם, התקרב אל מונה ואף הציע לה את עזרתו בהצגת התערוכה בערים אחרות. שהותו ה־קבועה במחיצת מונה אפשרה לו לעקוב אחרי הפעילים של האירגונים הערביים.

השאלה שנשארה אפופת מיסתורין היא: האם עלה סוואנסון באמת על מזימת־קשר לרצוח את בן־גוריון, או שהתוכנית לא היתה אלא פרי יוזמתו, והוא שהצליח לשכ־נע את מונה ואת ידידה העיראקי לבצעה?

אין ספק כי ברגע שיצאו השלושה מ־שוודיה לקופנהאגן, כבר היתה הן בידי שירותי־הביטחון השוודיים והן בידי המשט־רה הדנית, הידיעה על תוכניתם של השלו־שה. כמה מחבריה של מונה בשטוקהולם, במיוחד שוודיים, הזהירו אותה מפני סוואנ־סון, טענו שהוא עלול להיות סוכן ישראלי.

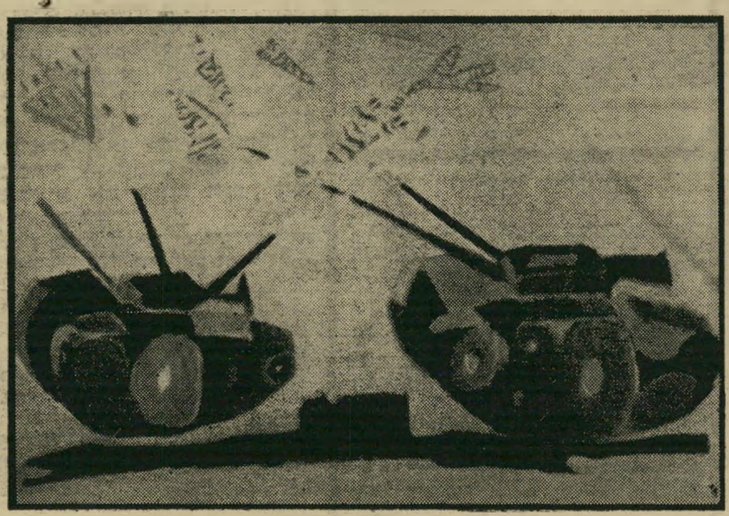
נראה שסוואנסון חשש שמא יגלו את תפ־קידו הכפול ואז יחסלו אותו. העיתונאים הדנים שחקרו בפרשה משוכנעים כי המעצר בדנמרק נעשה שלא לפי תוכניתו הראשו־נית של סוואנסון. שכן היו אלה שני הער־בים שעמדו לטוס לריו ואילו הוא היה צריך לחזור לשטוקהולם, אחרי שסיפק להם את הנשק בקופנהאגן. אולם נראה שסוואנסון חשש שאם לא ייעצר גם הוא כשותף לקשר, יפול עליו חשד של הלשנה.

ייתכן והמיבצע כולו, העלו עיתוני שוודיה את ההשערה, לא נועד אלא להבאיש את ריחם של אירגוני הפלסטינים בארצות סקנ־דינביה ולהציגם כחבורות רוצחים המסוגלות להתנקש באדם זקן, שיצא מחוץ למיסגרת החיים הפוליטיים. במיקרה כזה, החטיא ה־מיבצע את המטרה. אירגוני־הטירור הערביים זכו שוב בפירסומת רעשנית, ואפילו היתה זו פירסומת שלילית, היא החייתה את ה־בעייה הפלסטינית בדעת הקהל הסקנדינבית.

כך הוחקפה כראמה

כפי שמתאר אותה אחד מציורי הילדים שהוצגו בשטוקהולם, בתערוכה שאירגנה מונה אל־סעודי. שני הליקופטרים ומטוס ישראלי נראים תוקפים. באמצע — טיל שנורה לעברם. משמאל: חייל ולפניו מטוס שהופל. על הקרקע: שלוש פצצות. משמאל: שני טנקים.

טנקים ואווירונים

משמשים נושא לציור של ילד אחר. מעל לשני הטנקים נראים מיספר מטוסים צולבים ויורים. תערוכת ציורים זו עשתה סיבוב ברחבי אירופה והיא הועברה מארץ אחת לשנייה.

לאן נעלמו כולם?

מי שקרא את התוצאות של הצבעת אי־האימון, שנערכה ביום ב' שעבר, מוכרח היה להגיע למסקנה כי אני משקר בדיוח שלי על נוכחות חברי־הכנסת.

בהצבעה זו הביעו 3 ח"כים אי־אימון בממשלה, 69 הביעו בה אימון, ו־19 נמנעו. בסך־הכל נכחו, איפוא, אותה שעה באולם המליאה: 91 חברי־כנסת נכבדים. זה גם היה כתוב בכל העיתונים, ונמסר ברדיו.

אבל שום עיתון, וגם לא הרדיו, לא הודיע מה התרחש באולם מייד לאחר־מכן.

עוד באותו יום הגיעה לדיון הצעת־חוק חשוב ביותר: הצעת הממשלה להעניק הקלות מסליגות לחברה לישראל, תמורת גיוס 30 מיליון דולארים.

שעתיים אחרי הצבעת אי־האימון, בשעה 7.45, נכחו באולם מלבד הנואם (בן־מאיר), היו"ר (סרלין), סגן־השר דינשטיין ואני, ע ש ר ה חברי־כנסת, והם:

רשימת הנוכחים: המערך — 5 מתוך 63 (גבי כהן, נצר, אנקורין, צור, גז). מפד"ל — 1 מתוך 11 (רפאל). ל"ע — 2 מתוך 4 (האוזנר, אליעד). אגו"י — 1 מתוך 4 (גרוס). מק"י (מיקונים). נעדרו כליל כל סיעות גח"ל, המרכז החופשי, רק"ח, פא"י, הסיעות הערביות.

כלומר: **הח"כים שהיו באותו יום בבית פשוט לא טרחו להיות נוכחים בדיון זה. אחרי שהצביעו, הלכו הביתה.**

בבוא תורי לנאום, פתחתי במילים הבאות:

אורי אבנרי: כבוד היושבת־ראש, עשרה חברי־כנסת נכבדים — חבר־כנסת אחד לכל שלושה מיליון דולאר...

בזה לא נסתיים העניין. בגלל חשיבותו של חוק זה, הוחש הדיון בו, והוא נסתיים כבר כעבור יומיים, ביום ד'. בשלב הסופי הקשיבו חמישה חברי־כנסת לנאומו של יותנן באדר מגח"ל. אף חבר אחד מבין 22 חברי סיעתו לא טרח להופיע.

כאשר הגיע תור ההצבעה, השתמשתי בזכותי לדרוש את מניין הקולות. כתוצאה מכך נרשם בפרוטוקול כמה ח"כים הצביעו על חוק של 30 מיליון דולאר: 9 בעד, 3 נגד, בס"ה 12 חברי־כנסת.

אולי כדאי לשמור למען ההיסטוריה את זהות המצביעים:

ה"ש בעד: דינשטיין, נבון, גבי כהן, ברעם, אנקורין, צור, קרגמן, שם־טוב (מערך), באדר (גח"ל).

ה"ש נגד: חביבי, מיקונים ואני.

נעדרו מן ההצבעה כליל: המפד"ל, אגו"י, המרכז החופשי (שדרש בהתלהבות להחזיר את החוק לממשלה), פא"י והסיעות הערביות.

ואם חושב מישהו שחוק כלכלי אינו מעניין את הח"כים הנכבדים — הנה מה שקרה בעת הדיון בחוק הביטוח הלאומי, הנוגע למאות אלפי מבוטחים בישראל. בשעה 1.15 באותו יום ד' נכחו באולם, מלבד הנואם (שערי), היו"ר (הקטין), שר־העבודה ואני — ת ש ע ה חברי־כנסת.

רשימת הנוכחים: מערך — 5 מתוך 63 (אנקורין, צברי, סורקיס, בן־פורת, פלד). ל"ע — 1 מתוך 4 (אליעד). אגו"י — 2 מתוך 4 (פרוש, גרוס). מק"י — 2 (מיקונים). נעדרו כליל: סיעות גח"ל, מפד"ל, המרכז החופשי, רק"ח, פא"י והסיעות הערביות.

את נאומי על משרד־השיכון פתחתי במילים:

אורי אבנרי: גבירתי היושבת־ראש, כנסת נכבדה. אקדים ואומר שאילו מצב הצפיפות בשיכוני הארץ היה כמו מצב הצפיפות באולם מליאת־הכנסת, ברגע זה ובדרך כלל, היה מצבו של שר־השיכון הרבה יותר טוב. הוא היה נפטר מכל בעיותיו.

באותו זמן נכחו באולם כתריסר חברי־כנסת.

סטאטיסטיקה יבשה — אך כדאי לזכור אותה לקראת הבחירות.

עיטורי גבורה לחיילי צה"ל

יש דרכים רבות בה יכולה סיעה קטנה להביא להגשמת הצעותיה. השבוע נתגלתה אחת הדרכים האלה.

כמה חודשים אחרי מלחמת־ששת־הימים, ב־26 בנובמבר 1967, הניגשנו הצעת־חוק פרטית: „חוק למתן עיטורים — תשכ"ח — 1967". מטרתה היתה להביא להנהגת שלושה עיטורים, לחייל צה"ל אשר:

(1) נפצע בעת פעולה קרבית,

(2) ביצע את שירותו, בעת לחימה, מעל לצו התפקיד ומעבר לקריאת החובה,

(3) הציל חייאדם תוך סיכון חייו.

החוק, שנוסח על־ידי אמנון זכרוני, הכיל 18 סעיפים. רצינו להעלותו מייד לדיון, אך הדבר נמנע מאיתנו בעיקבות „סעיף סתימת־הפה", המגביל את זכותנו להעלות הצעות־חוק פרטיות.

לפני כמה זמן הודענו כי אנו עומדים להעלות סוף־סוף את ההצעה. ואז עמדה הממשלה בפני ברירה קשה: להצביע נגד הצעתנו, אף כי כל חיילי צה"ל רוצים בה, או להצביע בעדה.

הממשלה בחרה בדרך שלישית. מסתבר כי לפני זמן קצר הגיש שר־הביטחון הצעת־חוק משלו לדיון בממשלה, המקבילה כימעט עד לגמרי להצעה שלנו. וכך, אחרי שנשאתי את הנאום להנמקת הצעת־החוק, קם שר־המשטרה (כיו"ר הוועדה הממשלתית) וביקש להסירה מסדר־היום — בטענה שהממשלה עצמה מתחייבת להגיש לכנסת תוך שבועיים הצעה דומה משלה!

קמתי והודעתי כי אנו מוותרים על ההצבעה על הצעתנו — מאחר שהישגנו את אשר רצינו להשיג.

השבוע הכירה המדינה כולה את דמותו של צנחן בשם ניסים מבורך. שנתיים אחרי המלחמה, כה נפצע בראשו בקרב על עזה, נפל קורבן לגילויים מחפירים של אדישות, אטימות־לב וכפיות־טובה. הוא, שסיכן את חייו ושילם את מחיר הדמים, נתקל בסירוב לקבלו לעבודה במוסד ציבורי, עבודה שהוא יכול היה למלא אותה.

בכל מדינה אחרת בעולם היה החייל מבורך מתהליך ברחוב, כי שעל חזהו עיטור של גיבור קרב — לכ־ארגמן או צלב־ויקטוריה או צלב־כרזל — עיטור שהיה יוצר אוטומטית את היחס הנכון המגיע לאיש כמוהו.

השבוע הכירה המדינה גם את דמותו של חייל אחר — פקיד בנק בשם דוד ורדי — אשר הציל בעירנותו ובגבורתו מוצב שלם של צה"ל. כעוד שנתיים — מי יזכור את ורדי? אין יתייחסו אליו?

רחמים

איש כמו מרדכי רחמים, שכל המדינה העטירה עליו גילויי הערצה לחודשיים — מי יזכור אותו בעוד חמש שנים? מי מבטיח כי לא יתייחסו אליו, בעוד שנתיים, כפי שהתייחסו בשבוע שעבר למבורך?

בכל מדינה אחרת בעולם היו אנשים כמו ורדי ורחמים, אנשים

(המשך בעמוד 18)

עזר ויצמן והבותל המערבי

בשבוע שעבר עליתי שש פעמים על דוכן־הנואמים, נעניתי על למעלה משלושים שאילתות, והיגשנו שורה ארוכה של שאילתות חדשות. בין השאר:

● לשר הבטחון: מדוע בוטל שידור הראיון עם האלוף **עזר וייצמן** בגלי צה"ל?

וייצמן

● לשר התיירות: האם נכון כי תיירים רבים התלוננו על **הטרדות ליד הכותל המערבי?**

● לשר המשפטים: האם נכון ש־חילוקי־דיעות חריפים בינו ובין שר־הדתות מונעים פיתוח תקנות לגבי **הכותל המערבי?**

● לשר הבטחון: האם אושר מראש מאמר שפורסם בעתון הרבנות הצבאית, מחניים, המטיף **לגירוש כל הערבים** מארץ־ישראל השלמה?

● לראש־הממשלה: האם קיים הסדר עם ממשלת ארצות־הברית לבדיקות בלתי־רשמיות **בכור הגרעיני בדימונה** מטעם המעצמה האמריקאית לאנרגיה גרעינית?

● לשר החינוך: האם נמכרה לחו"ל **ספרייתו של הרב מיימון** המונה שמנתה 42 אלף כרכים (ושאותה ירש ח"כ יצחק רפאל)?

● לשר החינוך: האם נדרשים תלמידים בבתי־הספר התיכוניים להמציא פרטים לגבי עדתם, **ארץ־המוצא של הוריהם**, וכו'?

מקלט הטלוויזיה יקר

מכל שרי הממשלה, השר זאב שרף הוא העניני ביותר, והפחות מפלגתי. הוא ענה לעניין.

תכונה מרעננת אחרת: הוא מודה בגלוי שיוזמת חברי־כנסת, אפילו אופוזיציוניים, יכולה להועיל.

השבוע ענה שרף על שאילתה שלנו, ב־יחס למחירי מכשירי הטלוויזיה. הוא פירט את מחירי המכשירים, העולים ליבואן 1400 ל"י, ולצרכן 1600 עד 1900 ל"י. הוסיף השר:

זאב שרף: ההפרש במחירים מתחלק בין היבואן לבין החנויות המשווקות. אני צריך להוסיף, שלאחר שקיבלתי את התומר אודות השאילתות, ביקשתי לערוך בדיקה בנושא זה.

מדוע נורשתי משכם?

באחד באפריל גורשתי על־ידי המושל הצבאי משכם, בשעה שנפגשתי עם הנשים השובתות. שאלתי את משה דיין אם הוא נתן את ההוראה, ומדוע.

תשובת דיין: ההוראה באה ממנו, מתוך שיקול כי עירוב גופים מפלגתיים ישראליים בעניין זה יפריע להרגעת הרוחות ולישוב הבעיות."

אורי אבנרי: האם נובע מזה שיש לך מדיניות למנוע מחברי־כנסת בכלל, או מחברי־כנסת מסויימים בפרט, לאסוף בשטחים המוחזקים את המידע הדרוש להם למלא תפקידם?

משה דיין: יש מדיניות לנהל ולהבטיח חוק וסדר בשטחים המוחזקים, ולמנוע מאלה המפריעים בכך, אפילו הם חברי־כנסת.

מטעמי נוהל לא ניתן לי לשאול את השאלה המתבקשת מכך: במה הפרעתי לחוק ולסדר, על־ידי כך ששאלתי את הנשים, במקום סגור, על מה הן מתלוננות?

יהודים יקרים מאוד...

„חוק החברה לישראל" נועד לתת הקלות מסליגות ביותר למשקיעים יהודיים מחו"ל, במיסגרת חברה של 30 מיליון דולאר, שהוקמה ביוזמת לוי אשכול המנוח.

ניתחנו את פרטי החוק מבחינה משפטית וכלכלית, והקדמנו לכך את ההערה הבאה:

אורי אבנרי: זהו חוק המודה בפשיטות־הרגל של הציונות. שהרי הוא אומר...

יצחק גוזן (ל"ע): זהו חוק ציוני!

אורי אבנרי: וכבר אמרת זאת אתה ואחרים — שמשקיעים לא יבואו הנה, אלא אם ניתן להם תנאים שלא ייאמנו, אם לא נשחרר אותם כמעט מכל חובה להשתתף בעול תקציב המדינה, נפטור אותם כמעט מכל המיסים, נפטור אותם למעשה מכל סיכון, נמכור להם את נכסי־המדינה בתנאים של מכירת־חיסול, נפתח בפניהם בור של שומן.

כל זה בסענה של ציונות למופת, ציונות למולטי־מיליונרים, ציונות ליהודים יקרים, יהודים יקרים מאוד־מאוד.

כל זה ביום בו שמענו ברדיו שהורידו את תוספת־המשפחה מהעניים שבפועלי נמל אשדוד, ואף מתייעצים עתה אם לנכות מ־שכרם את התוספת ששולמה להם בעבר, בטעות. וכל זה במדינה המדברת על ריבוי ילודה, על שיעורין סוציאלי, על תנאים סוציאליים וכו' וכו'.

כפיה דתית במשרד החוץ

אבן ענה לשאילתה שלנו, ביחס לאמצעי הקשר במשרדו. נסתבר כי שמע על התקפת המטוס באתונה באיחור, מפני שנסע במכונית בנגב — ובמכונית אין מכשיר־קשר. אבן אישר זאת.

אורי אבנרי: האם לא סבור שר־החוץ, שעל משרד־החוץ להיות באמצעי התיקשורת שלו פחות אנאכרוניסטי מאשר בתפיסותיו הפוליטיות?

אבא אבן: הרעיון שבהתקנת מכשיר־קשר במכונית שלי נבדק בימים אלה. אם כי אצטער אם אצטרך לוותר על אותה מדינת מנוחה מוגבלת.

בתשובה לשאילתה שלנו על פרשת אהרון מגד, הכריז אבן כי „נציגי ישראל, ובמיוחד כשאים לענייני תרבות והסברה, אינם רשאים להביע בסומבי דיעות בענייני דת אשר יש בהן משום פגיעה ברגשותיהם של חלק ניכר של הציבור הישראלי או הקהילות היהודיות בחוץ־לארץ."

אורי אבנרי: האם זהו הדין גם לגבי הבעת דיעות היכולות לפגוע באתאיסטים ובאנשים אחרים שאינם דתיים?

אבא אבן: אין תפקידם של נציגינו לזוקא לפגוע ברגשות. אולם, הואיל והם מייצגים את מדינת־ישראל — הרי מדינת־ישראל מורכבת מכמה גורמים וכמה יסודות, ומהם בוודאי המורשה הרוחנית של ישראל, ואי־אפשר, לדעתי, לייצג את מדינת־ישראל בלי להזדקק ליצירה המקורית ורבת־התעודה ביותר של האומה העברית, לאמור: המורשה הדתית.

כדאי להיות איש רפ"י

עסקן רפ"י־לשעבר, גדעון בן־ישראל, נתמנה על־ידי השר יוסף אלמוגי, איש רפ"י לשעבר, לממונה על יחסי־העבודה. הגשתי שאילתה על כך, ואלמוגי הסביר כי בן־ישראל היה למעשה המועמד היחידי שניגש למיכרז על מישרה זו.

אורי אבנרי: כבוד השר, האם יכול להיות שאנשים לא ניגשו למיכרז זה מפני שידעו מראש שמי שאיננו חבר רפ"י־לשעבר, אין לו כל סיכוי להתקבל למישרה?

יוסף אלמוגי: אמרתי שכל הפירסומים בעתונות בנושא זה אין להם שחר.

„אתה מדבר כמו שיכור!" – „השקר הגס של העולם הזה!" – „דיבור מיפלצתי!"

„איך מתבייש?" – „אוי שאתה חבר־כנסת!"

„בעת נאומו של ח"כ אורי אבנרי אירעו חי־לופי־דברים חריפים וזועמים, אשר דוגמתם לא שמענו זה מכבר באולם הכנסת," קבע כתב „מעריב", יהושע ביצור.

הוא לא הגזים. כאשר הגישה אגודת־ישראל הצעת אי־אימון בממשלה, על רקע ניתוחי־המתים ושידורי הטלוויזיה בשבת, החלטנו לני־קוט סיגנון תקיף ביותר, כמשקל נגדי לעומת גימגומי המפלגות ה„חילוניות". הנאום שנשאנו היה, אולי, הנאום התריף ביותר שנאמנו אי־פעם בכנסת.

האולם היה כמרקחה, ורק חלק קטן מן הדברים נקלט בפרוטוקול. למחרת היום תבע ח"כ המפד"ל פריג'י זוארץ שוועדת־הכנסת תני־זוף בי רשמית, אך הצעתו נפלה. לעומת זאת ניגשו אלי כמה מח"כי מע"י, בירכוני ונאנחו: „הלוואי והיה מותר לנו להגיד כך את הא־מת..."

מובן שנמנענו מן ההצבעה.

כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה.

יום־יום ולילה־לילה יוצאים חיילי צה"ל למירדפים ול־מארבים. יום־יום ולילה־לילה נפצעים חיילי צה"ל מכדורים, ממוקשים, מפגזים, מפצצות. הם נישאים בזרועות חבריהם אל הרופא, אל בית־החולים. בידי הרופא — החייל בחזית הלבנה — נתונים חייהם. כושרו של הרופא, נסיונו, ידיעתו — הם הקובעים את גורלם לחיים או למוות, פשוטו כמשמעו.

איך נרכש כושר זה? מניין נסיונו של המנתח הצעיר במרפאה הצבאית, הרוכן — אולי בשעה זו — מעל לשול־חן הניתוחים?

אין דרך אחרת להכשיר רופא אלא על־ידי ניתוחי־מתים. שום לימוד תיאורטי, שום חר־צאה, שום תמונה, אינם יכולים לבוא במקום נתיחת־גופות.

כך המתים משרתים את החיים. והחיים — הם העיקר.

„לא המתים יהללו יה!"

מול אחוות הלוחמים בחזית החאקי וכחזית הלבנה, של החייל המאמין ברופא וכין הרופא הנחלץ להציל את חייו, לפעמים תחת אש חיה — קמה החזית השחורה, קם העסקן הדתי.

שלמה יעקב גרוס (אגו"י): אל תפרוש על נימה זו!

מנחם פרוש (אגו"י): אתה רוצה לנצל דבר קדוש!

אורי אבנרי: אלה מול אלה.

אלה דואגים לחיים — ואלה דואגים למתים.

אלה צופים קדימה ומשתדלים להגשים תיק־וות למחר יותר טוב, ואלה צופים אחורה ומתכוונים לנצל אמונות של אנשים פרימיטי־ביים.

„לא המתים יהללו־יה ולא כל יורדי דומה." אולם עסקני אגודת־ישראל מקוים, כנראה, כי קרובי המתים יהללו אותם, וכי בני־משפחותיהם האומללים של יורדי־דומה יתנו להם את קולם.

קלמן כהנא (פא"י): רשעים בחייהם קרואים מתים.

יצחק מאיר לוין (אגו"י): השקר הגס של העולם הזה.

אורי אבנרי: זוהי האמת העירומה על חבר־הכנסת פרוש וחבריו — אף שאינם אוהבים, כידוע, את העירום — וגם לא כל־כך את האמת.

על טיב האמונות התפלות, המשמשות לאגו־דת ישראל חומר־גלם לניצול מיסחרי ופוליטי, חכל לבזבז אף דקה אחת.

מנחם פרוש: אתה אינך מתבייש לדבר על מיסחרי?

נאשמי הכאת הרופא וידידיהם

אורי אבנרי: הם מאמינים, כביכול, כי עם בוא המ־שיח יקומו המתים מקיברם, ומי שחסר אבר בגופתו — יתייצב מול המשיח עיוור וקיטע.

איזו אמונה מפלצתית היא זו?

יוסף בורג (המפד"ל): זה דיבור מפלצתי!

וחסונים, בעוד שמיטב אחינו מבלים עתה במילואים כל יום שישי של חייהם, בסכנה ובסבל, ומיטב הבנים שלנו נותנים להגנת המולדת את שלוש השנים היפות ביותר של חייהם.

זוהי ממשלה של כפייה דתית; זוהי ממשלה של מקח־ומימכר חסר־מצפון. ולממשלה זאת לא ניתן את אימונו, גם כאשר מתקיפים אותה הקוואקים של הקדוש־ברוך־הוא.

מנחם פרוש: חבריך הם שמכריזים: כל עוד שנחזיק בשטחים — לא יתייצבו. אתה יודע מזה; אתה מעודד אותם.

אורי אבנרי: — — — אתם רוצים שנחזיק בשטחים, נשפוך דם מיטב הבנים — בתנאי שבחורי־הישיבה שלכם יהיו פטורים!

„קלפים כן, טלוויזיה לא..."

ולעניין הטלוויזיה — מה יש לומר על עניין עלוב ומגו־חך זה?

בעיני הקדוש־ברוך־הוא, כפי שהוא מצטייר כדמיונה של אגודת־ישראל, טוב למשפחה לשחק בקלפים בליל־שבת, אך לא טוב לה להסתכל בטלוויזיה. טוב לה להתפזר ברחובות בחיפוש אחר בילויים טובים ורעים, אך רע לה להתכנס בביתה, מול המסך. טוב לה לר־אות טלוויזיה של קהיר ועמאן — אך רע לה לראות טלוויזיה של ירושלים.

השקר היסודי בטענות אלה, הציניות התהומית המתגלה בהם — הם כה ברורים, עד כי אין טעם להתמודד עימם באופן רציני.

אלה מול אלה

אורי אבנרי: אילו תהומות של אמונות אליליות מתגלות כאן?

מיליוני אחינו באירופה נשרפו במשרפות, ועפרם הושלך לכל עבר. האם לאלה אין מקום בימי המשיח של אגודת־ישראל?

מנחם פרוש: למה אתה מתעלל בהם? תכבד את הבמה שאתה עומד עליה! למה אתה מתעלל בה?

אורי אבנרי: ואם באים אנו לגנות את הניצול הציני של אמונות תפלות בידי אגודת־ישראל — מה נאמר, ואיך נגנה, את המישחק הציני של המפד"ל ופועלי־אגודת־ישראל, האחזים בידם האחת בקרנות המיזבח של הקולות הדתיים, בעודם מחזיקים בחוזקה בידם השנייה בשולי הקערה של הקואליציה — כל זה תחת האפיריון המפואר של שעת־החירום?

„אתם מוכנים לשפוך דמם של אחרים!"

בחורי־הישיבה של אגודת־ישראל אינם חוששים, כמובן, בכלל מפני סציעה בחשכת־לילה, בקרב עם אוייב חמוש וחמקני.

הם פטורים מגיוס, ברשותו האדיבה של שר־הביטחון. הם פנויים להקדיש את מרץ נעו־ריהם, שאינו מוצא לו פורקן בגדת הירדן ועל חוף התעלה, בהתנפלות על רופא ובהכאת אמו הזקנה.

אין הם באים אל בית־החולים על אלונקה של צה"ל; הם באים אליו כפלוגת־סער, לשבירת עצמותיהם של רופאים ואחיות.

אנו מאשימים ממשלה זאת. אנו מאשימים אותה על שהיא מקיימת חוק דתי של אנטומיה ופתולוגיה, המגביל את ניתוחי־המתים במידה המסוכנת לחיים; המכריח רופאים לא פעם להפר חוק, כדי למלא נאמנה את שבועתם הרפואית.

זוהי משמעות דו"ח מבקר המדינה, וזו המס־קנה הנובעת ממנו: לא לשלוח רופאים לבית־הסוהר, לא לעריך להם בירורים מגוחכים, כי אם לבטל את החוק הקיים, ולכונן בארץ את חופש הרפואה.

מנחם פרוש: מי מונע ממך לצוות שינתחו אותך?

אורי אבנרי: אנו מאשימים את הממשלה על כי היא ממשיכה לשחרר מגיוס גדודים של בחורי־ישיבה בריאים

אנו מאשימים את הממשלה על כי אינה מנהיגה שידורים בליל־שבת מיידי, על כי היא מוסיפה יום־שידור בערב של חול כשרבים עסוקים, במקום להוסיפו בליל־שבת הסנוי.

אנו מאשימים את הממשלה על כי אינה מתירה הצגות תיאטרון וקולנוע, מופעי תר־בות ומוסיקה — בשעה שהיא מתירה שידורי־תיאטרון ושידורי־מוסיקה בטלוויזיה הממלכ־תית בשבת.

„אוי לממשלה שאלה משבריה!"

כבוד היושב ראש, הרבנים הראשיים מכריזים כי שידורי טלוויזיה בשבת כמוהם כחורבן בית שלישי.

אוי לרבנים אם זה חורבנם; אוי לבית שלי־שי אם אלה דאגותיו!

שלמה יעקב גרוס: אוי שאתה חבר־הכנסת; שאתה מדבר מעל במה של מדינת־ישראל! זאת בושה וחרפה! אתה מדבר כמו שיכור!

אורי אבנרי: אתם עוד תשמעו מעל הבמה הזאת דברים שאתם לא מצפים להם. תאמין ליו

אוי לממשלה אם על כך יש בה משברים, ואוי לכנסת אם על כך היא מבזבזת שעות של דיונים!

אנו עומדים בעיצומו של משבר היסטורי, המאיים איום אמיתי על הבית השלישי. ממשלה זו, בעיתרון שידהם את ההיסטוריונים של מחר, בדביקות בתפיסות מלפני דורות, בפחדנות מוסרית ובעקרות אינטלקטואלית — מח־מיצה הזדמנות היסטורית, אולי האחרונה בדורנו, לכונן שלום של ממש. היא מכניסה את המדינה למבוי סתום, חסר תוחלת.

ובשעה שהאש אוחזת בגבולנו — היא מנגנת כמו כלייזמר בחתונה יהודית.

הצעת אי־אימון זו היא בדיחה עלובה, ותו לא. לא ניתן לה יד.

אך כוודאי לא נרים יד למען קיום ממשלה זו, ממשלת האסון הלאומי.

דו"ח לבוחר

(המשך מעמוד 16)

כמו מאיר הרציון ואריק שרון, מתהלכים כשעיטור של אומץ־לב בקרב מגלה לעיני כל מי הם ומה עשו למעננו.

זו היא, בקיצור נמרץ, המגמה של הצעת חוק זו: להנהיג בישראל, כמו בכל מדינות העולם, עיטורים על אומץ־לב אישי, על הצלת חיי אדם תוך סיכון אישי, על פציעה בקרב.

לבדו — מול המוות

יכול מישהו לבוא ולומר: חיילי צה"ל אינם זקוקים לעיטורים. הם לוחמים מתוך הכרה, מתוך אהבת ארצם ועמם, מתוך ידיעה שאין ברירה.

זה נכון. ולראיה: משך 21 שנים לא חסרו גיבורים בקרב.

אולם אפילו קביעה זו — מוטב להרהר בה שנית. הנסיון של כל הצבאות, בכל התקופות, בכל המישטרים, של כל המצבי־

ברך זיקוב: לא סלט ירקות

ק שרון: לחיילים קרביים בלבד

אים — הביא להענקת עיטורים לגיבורי־קרב. הנסיון מוכיח כי זהו גורם מדרבן, דחף הנוסף על הדחפים האחרים המפעי־לים חייל שהוא עומד לבדו — ותמיד הוא עומד לבדו! — מול המוות.

אני זוכר כי בקרב על בית־דאראס, ביוני 1948, ימים מעטים לפני כינונו הרשמי של צה"ל, חיפשתי בפלוגתי מתנדבים לפעולה מסויימת. שני תותחים וכמות גדולה של פגזים נגשטו בשדה, תחת אש מצרית יעי־לה. היה צורך להוציאם משם. כל תותח היה שווה את משקלו בזהב. אז הכריז המפקד — על דעת עצמו — שכל המתנדב למשימה זו, שנראתה כמשימת־התאבדות, יזכה באות הצטיינות.

אני מניח כי היו נמצאים מתנדבים גם בלי זה, אך אני יודע כי ההבטחה הזאת הלהיבה את הדמיון ונתנה דחיפה נוספת.

באותם הימים כולם היו במוחים שעניין הענקת עיטורים לצה"ל הוא דבר מוכן, ויונהג בקרוב.

אולם לא זה הגימוק העיקרי למישטר של הענקת עיטורים.

העיטור דרוש למשפחות

העיטור דרוש כדי לממש את תודת ה־אומה למי שהצטיין — מעל לצו התפקיד ומעבר לקריאת החובה — בשירות עמו, תוך סיכון חייו. איש כזה — לא זה בלבד שהוא זכאי לייחס מיוחד, אלא שחובה היא לציבור להעניק לו יחס מיוחד.

העיטור דרוש כדי להמחיש את תודת־האומה למשפחות, לכני כי־תו של הגיבור החי, ועל אחת כמה וכמה לכני ביתו של הגיבור שמסר את נפשו. אין תחליף לעי־טור מכחינה זו!

העיטור דרוש כדי ליצור אווירה חינו־כית, בייחוד בקרב הדור הצעיר. העיטור, ה־נראה לעין, מגביר את הזדהות הנוער עם מי שסיכן את חייו, כדי שיחיה הוא.

העיטור דרוש כדי ליצור את ה־יחס הנכון אל הפצוע.

קיים כיום אות־הנכה, אולם נכים רבים חוששים לענוד אותו, מפני שאינם רוצים להכריז על עצמם בסומבי כעל בעלי כושר גופני לקוי.

(לי אישית זה מובן בהחלט. אומנם, אחו־זי הנכות שקיבלתי בעיקבות פציעתי נופ־לים מן המינימום הדרוש לקבלת אות, אך אילו היתה לי הזכות לאות — לא הייתי ענוד אותו.)

ואילו עיטור הניתן אוטומטית לכל פצוע־קרב, גם למי שהחלים לחלוטין, כמוני, יהווה אות זה אות־כבוד, אות חיובי שירצה לענוד אותו. לא ידבק בו אותו טעם־לתאי שדבק באות־הנכה. אזכיר שוב את לב־ארגמן של הצבא האמריקאי, הניתן אוסו־מטית לכל פצוע, על כל פציעה — אפילו פציעה שנייה או שלישית — והיוצר אוסו־מטית זכויות מסויימות ויחס מיוחד.

מכל הבחינות האלה, אין ה־צל"ש מחווה תחליף לעיטור. ה־צל"ש הוא דבר חד־פעמי, הנשכח מיד. אין הוא נראה לעין, אין הוא יוצר יחס קבע, אין הוא נותן סיפוק למשפחה, אין לו אלא הש־פעה חינוכית חולפת.

הרוצה בשלום — ייכון להגנה!

כבוד הישבת־ראש, אני מציע לכנסת להתייחס להצעה זו מבחינה עקרונית בלבד.

יכול להיות ויכוח על שמות העיטורים — אם לקראם על שמות גיבורי ישראל מימי־קדם — עיטור בר־ניורא, עיטור בר־כוכבא וכו' — או אם להסתפק בהגדרה יבשה המציינת את התוכן — אות־הקרב, אות־הפצוע, אות־הגבורה וכו'. אין זה ענ־יין עקרוני. לפני 15 שנה, כאשר היה דיון בכנסת על נושא זה, הוא עלה על שירטון בגלל נקודה זו. היו חילוקי־דיעות בין דויד בן־גוריון, פינחס לבון ואחרים על כך.

יכול להיות ויכוח על פוגי העי־טורים ועל העילות להענקתם. איש אינו מעוניין, בוודאי, ליצור כת של קציניס, שחזם מכוסה כ־מה שנקרא באנגלית „סלט של יר־קות", כמו במדינות מסויימות ש־בהן קיים פולחן מיליטאריסטי.

אנו מציעים עיטורים על אומץ־לב אישי בקרב, על היחלצות מיוחדת, על הצלת פצו־עים, על פציעה. יכול מישהו לבוא ולהציע סוגים נוספים, למשל: בעד הצטיינות מיוח־דת במילוי תפקידים בלתי־קרביים. גישתנו שלנו מכחנת יותר אל החייל הקרבי.

יכול מישהו לתמוה ולשאול: מדוע דווקא אנחנו — סיעה שהיא סיעת־שלום מובהקת, שכל מעי־ניה נתונים לסיום מלחמה ולהפ־סקת קרבות — מציעים לכנסת הצעה זו?

התשובה היא: כושר ההגנה והאמינות של צה"ל הם מרכיבים חיוניים בכל מיבנה־שלום. יותר מזה: הם הערובה העליונה לכל שלום שיושג.

אנו כופרים באמירה הרומאית האומרת: „הרוצה בשלום, ייכון למלחמה", אולם אנו דוגלים ב־אימרה האומרת: „הרוצה בש־לום, ייכון להגנה".

ואראיך לכת: אם יתגשם חזוננו, אם יקום השלום בינינו ובין העולם הערבי כו־לו, אם תהיה ישראל משולבת במרחב בו ישרור השלווה והידידות — גם אז רוצים אנו כי עם־ישראל יזכור את הגיבורים ש־נתנו כה הרבה כדי שנגיע למצב הזה.

ברוח זו, כבוד הישבת־ראש, אנו מציעים לכנסת לקבל הצעת־חוק זה — כאות תודה צנוע של האומה, באמצעות נבחרי האומה, לגיבורי האומה.

במדינה

(המשך מעמוד 14)

מפה!" קראו הסדרנים לעבר חבריהם, שניסו להצטופף ליד דלת הכניסה לבניין.

בתוך אולם המשפטים שררה אווירה של פיקניק. הצופים אכלו סנדביצ'ים, קראו עי־תונים, עישנו סיגריות, החליפו קריצות עם הנאשמים, קראו קריאות־בניים לעבר השופ־טים והתובעים.

הנאשמים עצמם, בראשותו של מנהיג פועלי נמל אשדוד יהושע פרץ, שהיה גיבור היום, ישבו דרוכים, מוכנים לזנק בצעקות לעבר מאשימיהם. כאשר הציג בפניהם משה בן־זאב, מי שהיה היועץ־המשפטי למשלה וגוייס בקטיגור ראשי למשפט זה, את חתי־מותיהם על הסכם שחתמו עם מינהלת נמל אשדוד, קראו לעברו: „אז מה אם חתמנו? חתמנו, אז מה?" „גם דה־גול חתם על ה־מיראז'ים ולא נתן אותם!" צעק הנאשם מישל סרוסי.

שירדו מן האוקיאנוס. ההתפוצצו־יות התכופות של נורות הטלוויזיה רק הג־בירו את האווירה הקירקסית. „בוא! בוא! בוא! תעבוד בנמל קצת!" צעק יוסף כרוך לעבר הקטיגור.

„אני לא שומע שום דבר ממה שהוא אומר," התפרץ נאשם אחר, „אחר־כך אני לא אוכל לענות לו!"

„אז אל תענה!" השתיק אותו אב בית־הדין.

„יפה מאוד! כל הכבוד לך שאתה חושב ככה!" השיב לו הנאשם.

„כבוד השופט," פנה יהושע פרץ לאב בית־הדין, „שמת־לב לסעיף הזה? קח את זה בחשבון!"

לרגעים היה נדמה כי השופטים והתובעים יושבים על ספסל־הנאשמים ואילו הנאשמים הם מאשימיהם.

כאשר הודיעו לנאשמים כי המשך המשפט נדחה בגלל מחלתו של אחד השופטים, היו רבים בדיעה שמחלת השופט היתה מחלה דיפלומטית. עסקני ההסתדרות הגיעו כנראה למסקנה שמשפט שכזה יותר משהוא מוסיף כבוד להסתדרות, הוא מבזה אותה, מציג אותה לעיני הציבור במערומיה. בפעם הרא־שונה הומחש לעיני הציבור הפער התהומי בין עסקני ההסתדרות לבין פועלי ישראל.

סיכם יהושע פרץ את הרגשתם של פועלי הנמל, שהפגינו בעת המשפט: „צריך להת־ליץ את ההסתדרות. שירותם משל ירד מה־אולימפוס שלו בוועד־הפועל ויראה מה קורה אצל הפועלים. לא פשעתי ולא רצחתי. אני נציג העובדים ונבחרתי על־ידי העובדים. מתי האדונים האלה מההסתדרות שמעו בפעם האחרונה על עבודה?"

יחסי חוץ

מתי?

דו־שיח החרשים נמשך. בוושינגטון המש־כו לדבר על התקרבות רוסית—אמריקאית בדרך לשלום כפרי; ובירושלים התעקשו ש־שלום כפרי לא ייתכן בשום פנים ואופן.

אולם מאחרי החזית הישראלית הברוטחת, נתנו עובדות החיים המדיניים את סימניהן. עזר לכך יצחק רבין, שגריר ישראל בוושינג־טון, שבא לשורה של התייעצויות עם הממ־שלה. הוא הבהיר את המצב לאשורו, ביקש „לא לטרפד" את הסיכוי להסדר, יעץ ב־שיחות פרטיות לא להרבות בהכרזות קיצו־ניות בלתי־מעשיות.

בין השאר יעץ שלא יוקמו התנחלויות־קבע, ולא תורשה התיישבות עירונית בשט־חים המוחזקים. האיתנויות של הנח"ל — כן, שהרי דינן כדין מחנות צבאיים רגילים.

דיעה זו, לפחות, התקבלה.

חופשה ללא מנוחה. השאלה הבוע־רת, עתה, היא: מתי? מתי יסכמו מוסקבה וושינגטון את שיחותיהן? מתי יגיעו נציגי ארבע המעצמות לידי החלטה מוסכמת? מתי תוגש החלטה זו למועצת הביטחון, כפירוש מוסמך ומחייב של החלטתה מלפני שנתיים? מתי ייקראו הערבים וישראל לקיים את ה־פירושים האלה? מתי יופעלו לחצים?

ההערכה המוסמכת הראשונה היתה, כי ה־שלב הראשון במהלכים אלה יסתיים בערך בחודש יולי, עם סיכום שיחות סיסקו—דוב־רינין בוושינגטון.

בתום ההתייעצויות עם רבין, הסתמן לוח־זמנים גם לתקופה שלאחר מכן: ביולי תבוא, כפי הנראה, הפוגה בשיחות המתנהלות ב־וושינגטון ובניו־יורק, נציגי המעצמות ייצאו לחופשות־הקייץ בארצותיהם — אבל הם לא יזכו למנוחה רבה. כי הפוגה זו תנוצל ל־התייעצויות ולהפעלת לחצים — מצד כל מעצמה על הצד הנתון להשפעתה.

כתום פגרת הקייץ — כלומר, בתחילת ספטמבר — ייכנסו העניינים להילוך גבוה, אם עד אז לא יועיל השיכנוע הידידותי, יופעל הלחץ של האו"ם והמעצמות.

אמנות

מה הציע היועץ?

בעיצומה של הסערה הציבורית שהתעו־ררה סביב האנדרטה לזכר חללי־הים בחיפה, הוטחו האשמות חריפות בין הנוגעים בפר־שה. את הפסל יגאל תומרקין, מעצב האנדר־טה, האשימו בחיקוי אנדרטה דומה המוצבת בנמל רוטרדם בהולנד. ואת גרשון קניספל, היועץ האמנותי של עיריית חיפה, האשימו כי חולל את כל המהומה משום שהצעה ראשונית שלו לביצוע האנדרטה נפסלה עוד על־ידי אבא חושי.

אחד העיתונים אף הרחיק לכת, פירסם תמונה של אנדרטה, אותה הציג כהצעתו ה־ראשונה של קניספל. היתה זו האשמה חמו־רה ביותר. אלא שהיא התגלתה כרחוקה מן המציאות.

אותה אנדרטה היתה מתוכננת למטרה אח־רת ולמקום אחר. תיכנן אותה הפסל שמואל הילצברג והיו צריכים, לפי התוכנית, לכוננה בשיכון פועלי־הנמל כיד לזכר הספינה ה־טבועה השלושה. היה זה בסך־הכל תבליט קרמיקה בגובה של מטר וחצי.

פטיציה חדשה. דווקא גרשון קניספל הוא שתבע לשתף פסלים אחרים בהגשת תוכניות לעיצוב האנדרטה הגדולה. פרוטו־קול הוועדה להקמת האנדרטה מהעשירי ב־אפריל 1967 קובע: „גרשון קניספל ביקש מהפסלים להגיש תוכניות חופשיות ממגב־לות היכולות לגבוע מהתוכנית המוצעת..."

טען קניספל עצמו: „אני כלל לא יצאתי נגד הקמת האנדרטה. רק אחרי שהומצאו לנו צילומים המצביעים על דמיון האנדרטה לזו של רוטרדם, מצאתי לנכון לבקש בירור על מידת הדמיון. אני מעדיף שתומרקין יש־מיץ אותי מאשר יאמרו שקיבלתי דמי לא־

יוּעץ קניספל
„שלא יגידו שלקחתי שלמונים"

יחרץ ממנו על־מנת לא לפרסם את הדמיון בין שתי האנדרטאות."

השבוע יקבע ראש עיריית חיפה את מס־קנותיו לגבי המשך הקמת האנדרטה. ההנחה היא שיאפשרו לתומרקין להמשיך ולהקים את האנדרטה שלו, אך ידרשו ממנו מספר תיקונים, כדי להמעיט את הדמיון לאנדרטת רוטרדם.

בינתיים, נוכח ההתארגנות של אמני תל־אביב לטובתו של תומרקין, החלו אמני חיפה לאסוף התימות על פטיציה חדשה. „אנו מקבלים את גירסתם של אמני תל־אביב על החיוב באנדרטה," נאמר באותה פטיציה, „אבל בתנאי שתעמוד בתל־אביב ולא ב־חיפה."

דיעות

פיתרון הסברתי

ההכרה בדבר הצורך בהקמת מדינה פלס־טינית כפיתרון יחיד לסיכסוך הישראלי—ערבי, הולכת ומתפשטת במעגלים נרחבים. מעולם לא תמכו ישראלים מנוגדים בדיעו־

השאלה שהתעוררה במישפטו של זאב הורוביץ, הנאשם בניסיון לרצח שוטרים

האם קיבל רב-סמל גואטה שוחד?

מושחת? רב־סמל רפאל גואטה, נאשם על־ידי ההגנה ב־משפט הורביץ שקיבל שוחד. הוא מכחיש.

ש לושה צעירים ישבו במשרדי ה־מטה הארצי של משטרת ישראל בתל־אביב. שני קצינים בכירים של המשטרה, נציג פרקליטות המדינה ועורך־דין היו נוכחים בחדר שעה שהשלושה השמיעו את עדותם.

השלושה טענו כי בתקופות שונות ובנסיבות שילמו שוחד לרפאל גואטה, רב־סמל במשטרת תל־אביב. בתמורה, כך העידו, איפשר להם רב־סמל גואטה לעבור על החוק, התעלם מעבירותיהם.

כאשר הסתיימה גביית העדויות מפי ה־שלושה, הם הועברו אחד אחד אל מכונת־האמת. שם חזר כל אחד מהם על סיפורו ועדותו, כשהוא נחקר בידי קציני המשטרה.

שלושת הצעירים היו דמויות ידועות ל־משטרה. שלושתם הם ספסרים בכרטיסי קולנוע. רב־סמל גואטה שירת בשעתו במחלקה למניעת ספסרות במשטרת תל־אביב. לפי עדויותיהם של השלושה הם שילמו לגואטה במזומנים ובכרטיסי־קולנוע כדי שאנשי מחלקתו לא יפריעו להם בעיסוקם הבלתי־חוקי. אחד מהם אף סיפר כי כאשר עבר לתוליית ספסרי־כרטיסים אחרת, שלא רצתה לשלם שוחד לגואטה, עצר אותו הרב־סמל ופתח נגדו תיק פלילי.

איש לא חייב את השלושה לבוא ולמסור עדות נגד רב־סמל המשטרה. הם ידעו כי אם יסתבר שהעלילו בכוונה נגד השוטר, הם צפויים למשפט ולעונש כבד על מתן עדות־שקר. אבל הם היו מוכנים להיחקר אפילו במכונת־אמת בתנאי שהמשטרה תבטיח להם חסינות כעדי־מלך, אם יתברר שעדותם אמת. וכי רב־סמל גואטה לקח באמת שוחד מהם ומחבריהם.

★ ★ ★

מי ירה בתת־מיקלע?

ל הדאגה לשמה הטוב של משטרת תל־אביב היא שהביאה את שלושת ספרסי הכרטיסים למסור את עדותם. הם דאגו לחברם, ספסר כרטיסי־הקולנוע זאב הורוביץ (28), שהואשם בבית־המשפט ה־מחוזי בתל־אביב בניסיון לרצוח שוטרים ב־שעה שסיכלו נסיון לשוד.

הדבר אירע ב־21 בינואר. זאב הורוביץ הואשם בכך כי ביום זה נכנס עם שניים מחבריו לבית־מלאכה לתכשיטים של אורי פדני ברחוב בר־אילן 12 בתל־אביב. אחרי שאיימו על חמשת הנוכחים בבית־המלאכה כי ירצחו אותם אם יעזו להוציא הגה מפיהם, השכיבו אותם על הארץ, כפתו את ידיהם ורגליהם, סתמו את פיותיהם בסמרטוטים והסתלקו עם תכשיטים בשווי של 84 אלף ל״י.

אולם עוד לפני שהספיקו השודדים להסתלק מן המקום, חמק אחד העובדים החוצה והזעיק את המשטרה. בדרך מנוסתם נתקלו השודדים בשוטרים. אחד השוטרים, אליהו שמשי, חסם את דרכו של שודד מזוין ב־תל־מיקלע. ״היכנע! אתה ממילא תפוס!״ צעק שמשי לעבר השודד. אבל השודד ירה צרור מתל־המיקלע אל השוטר. הכדורים החטיאו את מטרתם ושמשי לא נפגע.

מי היה אותו שודד שירה בתל־המיקלע לעבר השוטר? קשה היה לזהות אותו כיוון שפניו היו מכוסים בכובע גרב. האיש היחיד שטען כי הצליח לזהותו היה רב־סמל רפאל גואטה. סיפר גואטה בעדותו בבית־המשפט:

ניסה לרצוח? זאב הורביץ הנאשם הראשון בישראל בניסיון לרצוח שוטרים בתת־מיקלע.

״הגעתי למקום השוד עם ניידת וראיתי שלוש דמויות רצות על המדרכה. קפצתי מן הניידת ורדפתי אחריהם. אחד השודדים השליח עלי מזוודה בה היו התכשיטים. התמוטטתי. קמתי ואז ראיתי את אחד השודדים. הוא הסיר את כובע הגרב מפניו ואז זיהיתי אותו כזאב הורוביץ. הוא ברח ונעצר כעבור זמן קצר ברחוב הסמוך. במשטרת דיזנגוף אמרתי לו: ‚אני מתפלא עליך.' שאלתי אותו מי היו שותפיו לשוד, והוא השיב לי: ‚אתה יודע מי החברים שלי...'״

מאחר ועדותו של רב־סמל גואטה היא היחידה לסיה אפשר להרשיע את הורוביץ, אימץ לעצמו פרקליטו של הורוביץ, עורך־הדין דב שילנסקי את קו־ההגנה הבא: גואטה רצה להתנקם בהורוביץ משום שסרב לשלם לו שוחד, לכן זיהה אותו בתור אחד השודדים. הורוביץ הוא אמנם ספסר־כרטיסים, אבל לא שודד.

הטיח שילנסקי בפני רב־סמל גואטה: ״האם נכון שבתקופת עבודתך כאיש המחלקה

איים ברצח? אביו של הנאשם הורוביץ, מוותיקי בית״ר שישב בזמן המנדט בכלא באריתריה.

למניעת ספסרות דרשת מן הנאשם, שעסק בספסרות, לשתפך ברווחיו?״

גואטה הכחיש את ההאשמה החמורה.

★ ★ ★

מי מאיים ברצח?

ק ו־ההגנה של שילנסקי זכה בתגובה חריפה של התובע, סגן פרקליט־המחוז אורי וגמן. היה זה אחרי שהורוביץ עצמו התעלף בבית־המשפט בעת השמעת עדותו של השוטר שמשי.

טען וגמן: ״התנהגות הנאשם היא חלק ממסע סחטנות נגד העדים. הנאשם מבקש להרוויח זמן כדי ללחוץ על העדים שישנו את עדותם.״ וגמן האשים באותה הזדמנות כי אביו של הורוביץ, חיים הורוביץ, לוחץ על גואטה שישנה את עדותו. אפילו איימו על גואטה ברצח.

חיים הורוביץ (60), גבר רזה ונמוך־קומה, בעל ארשת פנים חולנית, אינו מסתיר את פעילותו להצלת בנו. ״נכון,״ אמר לכתב העולם הזה, ״הלכתי ליועץ המשפטי ולשי־לנסקי ואמרתי שיש ספסרים שיעידו שגואטה לקח שוחד. נכון שאני טוען שגואטה לא ישר. אני יודע שהבן שלי אינו טלית שכולה תכלת, אבל הוא חף מפשע במיקרה זה. הוא עסק בספסרות ולא בשוד ורצח. אני לא מאיים ולא סוחט. ארבעה, שיתבעו אותי לדין אם זה נכון שאני מאיים וסוחט. נראה אותם.״

כאשר נשאל דובר משטרת מחוז תל־אביב, עמוס אריכא, לתוצאות החקירה בעניין עדותם של שלושת הספסרים נגד גואטה, השיב: ״גואטה הוא אחד העדים החשובים במשפט. מלבד הנסיונות להבאיש את שמו, איימו עליו בצורות שונות כדי לסגת מעדותו. הדבר הובא לידיעת בית־המשפט. באשר לכל הפרשה, בית־המשפט יקבע את עמדתו בבוא עת. המשטרה מנהלת חקירות ללא משוא־פנים גם כשהמדובר הוא באיש־משטרה.״

תיהם ובעלי תפיסה אידיאולוגית טונה ב־רעיון חדש, כשם שהם מתלכדים עתה סביב התביעה להכרה ישראלית ביישות הפלסטינית.

אל האלוף מתי פלד, הרואה במדינה הפלסטינית פיתרון לבעיות הביטחון של ישראל, ואל הפרופסור יעקב טלמון, התובע הכרה ביישות הפלסטינית בגלל מניעים רוחניים, הצטרף השבוע הד״ר שלמה אבינרי מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

אבינרי, שנשלח לפני מספר חודשים, בסיוע משרד־החוץ, עם קבוצה של אינטלקטואלים ישראליים, כדי להתמודד בוויכוחים אידיאולוגיים עם אנשי השמאל־החדש באירופה, חזר ממסעו עמוס רשמים, אותם פירסם השבוע במעריב. המסקנה העיקרית שלו כתוצאה ממסעו — מדינה פלסטינית טובה לישראל גם מהבחינה התעמולתית.

פיכוב חדש של מלחמה. ״הדרך הייחידה להתמודד עם התעמולה (של אל־פתח) בדבר ‚פלסטינה חילונית ודמוקרטית' היא להכיר בזכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים,״ כתב אבינרי. ״הטיעון הישראלי חייב לעמוד על כך כי הוא מכיר בזכות הפלסטינים להוות, אם ירצו, חטיבה מדינית־לאומית. בסיעון עם אנשי השמאל־החדש יש איפוא הכרח להכיר בפיתרון של מדינה פלסטינית ביהודה ובשומרון (ולטווח ארוך יותר, גם בעבר־הירדן) כפיתרון שהוא נוח לא רק כבחינה הסברתית, כי אם גם עונה על הדרישות הבסיסיות של ההכרה של שתי תנועות לאומיות זו בזו.

״מבחינה עקרונית מייצג פיתרון זה, של הקמת מדינה פלסטינית בצידה של ישראל, גם לקח של נסיון היסטורי: קל להראות כי נסיונות לפתור בעיות של התנגשות של שתי תנועות לאומיות על־ידי יצירתה של מדינה ‚דו־לאומית', נידונו לכישלונות טראגיים...״

אך שעה שמיטב אנשי הרוח וההגות של ישראל, הסתערו על דעת־הקהל הישראלית בתביעה להקמת מדינה פלסטינית, עדיין המשיכה ממשלת־ישראל לסמון ראשה בחיל כבת־יענה, ולהתעלם מהשינוי הקיצוני בדעת־הקהל. טען השבוע שר־ההסברה ישראל גלילי: ״שאלת השאלות איננה ההכרה או אי־ההכרה בערבים הישראליים כציבור בעל זכות להגדרה עצמית... שאלת השאלות היא כיצד להתגבר על הטירור, להתגונן בפני הפרת הפסקת האש ולהערך כנגד התכונה הערבית לקראת סיבוב חדש.״

פשעים

מה עשה ראש־המועצה?

בשעת חצות הגיעו שוטרי משטרת נצינה לכפר תוחלת שליד רמלה. השוטרים כבר התרגלו לצאת לכפר מדי פעם. שכן בין תושבי תוחלת, שרובם דתיים יוצאי תימן, לבין שכניהם מכפר חב״ד, מורצים כמעט מדי יום תיגרות וסיכסוכים.

אלא שהפעם לא הוזעקו השוטרים בגלל סיכסוך קרקעות. אנשי תוחלת הזעיקו אותם בשל האשמה של מעשה מגונה שנעשה ב־אחת מבנות הכפר, קטינה בת 17. והאיש אותו האשימו בביצוע המעשה המגונה היה לא אחר מאשר יואל חרד, ראש מועצת הכפר.

סיפרו תושבי הכפר לשוטרים: ״אבי הנערה, ישיש בן 78, רצה לנסוע לאזכרה. היות ולא היה לו כסף להוצאות הנסיעה, פנה אל חרד, ביקש שילווה לו 5 ל״י. חרד הלווה את הכסף והישיש נסע. בשעה 8 בערב ניגש חרד לביתה של הנערה, ביקש לדבר עם אביה. ‚הלא אתה יודע שהוא נסע,' אמרה לו הנערה. ‚אין דבר, אני אחכה לו קצת,' השיב לה חרד. ‚אחר־כך הוא תפס אותה בכתפיה והחל לנשק אותה. הנערה התנגדה לו בכל כוחה והתחילה לצרוח כדי להזעיק עזרה. חרד, שנבהל מן הצעקות, התחיל לקרוע לה את הבגדים. אבל הנערה חילצה עצמה ממנו, רצה לחלון וצעקה. שכניה שמעו את הצעקות והצילו אותה מידיו של חרד.״

„שילמו לילדה". גירסתו של ראש־המועצה היתה שונה מהאשמות תושבי הכפר. לדבריו יצא מבית הוריו, הסמוך לבית הנערה וניגש לג׳יפ שלו. אז יצאה אליו הנערה והזמינה אותו לשתות כוס תה בביתה. שעה ששתה את התה, שאל אותה מה בקשר ל־15 הלירות שלותה ממנו בשעתו. לשמע דברים אלה אמרה לו הנערה שאם ימשיך לדבר על הכסף, תפתח בצעקות ותסבך אותו. וזה מה שאירע.

״המשטרה הגיעה אלינו באחת בלילה,״ סיפרה ציביה חרד, אשתו בת ה־27 של ראש המועצה. ״השוטר אמר לבעלי: ‚אתה יודע למה אנחנו כאן. אתה התעסקת עם הילדה.' פניתי לבעלי ואמרתי לו: ‚זה הקבר שחפרו לך אנשי תוחלת אחרי שנתת להם שלוש שנים מהחיים שלך.'״

לדברי ציביה, נפל בעלה קורבן לקנוניה של אנשי הכפר נגדו. הם טוענים כי חרד הסכים עם אנשי חב״ד שתמורת 100 אלף ל״י יעזבו אנשי תוחלת את המקום.

״הם כבר אמרו הרבה פעמים שישמיצו את בעלי בכל המוסדות,״ סיפרה ציביה, ״והנה מצאו את הדבר הגרוע ביותר. בטח שילמו לילדה 200 ל״י כדי שתסבך איתו. הוא בסך הכל שתה אצלה תה והיא יצקה שהוא מיזמז אותה. אם הוא היה חולה־מין, הוא לא צריך אותה. יש מספיק זונות ביפו.״

המשטרה תצטרך להחליט אם חרד שתה רק תה, ואם יש מקום להעמידו לדין.

דוגמנית הצמרת שכבה במיטה אחת עם נער השעשועים ועל גג החדר

חתיכה של חשיש

היא היתה בחודשים האחרונים הדמות הבולטת ביותר בדיונ־ גוף ובדיסקוטקים של תל־אביב. גבוהה בראש אחד לפחות מכל מה שמסתובב בשטח, זוהרת בהופעתה החיצונית כשעצב ניצחי נסוך על פניה, לא היתה ז׳אקלין סוזאן סיקלס (20) מהדמויות הנעלמות מהעין, אשילו בעדרים הצפופים של יום־שישי־בדיזנגוף. לבושה תמיד במכנסי פעמון מתרחבות, כשחולצת אורגנדין שקופה לעורה — מתחתיה לא לבשה דבר, כשרק שני כיסים מסתירים את המעט שהיה להסתיר — עוררה ז׳אקי תמיד סקרנות וחמדנות.

כשהיתה ז׳אקי דוהרת בכבישי הארץ במכונית הביואיק 69׳ המהודרת והספתוחה שלה, לא היתה עוד מי שהיתה מסוגלת לערער את המעמד שכבשה לעצמה בחודשים המעטים של שהותה בארץ, כנערת הזוהר מספר 1 של תל־אביב.

השביע, עצרו שתי מכוניות משטרה ליד הבית מיספר 14 ברחוב טרומפלדור בתל־אביב. שתי קבוצות בלשים לבושי־אזרחית זינקו מהמכונית במהירות. קבוצה אחת הקיפה את הבית ושמרה את מבו־ אותיו. קבוצה שנייה דילגה במעלה המדרגות. בדירת־הגג, שהיתה שייכת פעם לצמד הזמרים, שמוליק קראוס וג׳וזי כץ, דפקו השוט־ רים על הדלת. גבר ערום, שקורי־שינה נסוכים על פניו, פתח בפניהם את דלת הדירה, מופתע מהביקור בשעת־בוקר מוקדמת כל־כך. הדו־שיח שהתנהל במקום היה קצר ותכליתי.

„אתה צדוק קראוס?״

„כן, מי אתם?״

„מהמשטרה! יש לנו צו־חיפוש!״

עוד לפני שתפס הצעיר הג׳ינג׳י מה מתרחש, פשטו הבלשים על־גני הדירה. במיטה הם מצאו את ז׳אקי היפה. הם זינקו לעברה. אבל לא היא שעניינה אותם. לידה, על השולחן, היו מונחים שני גושי חאשיש ונייר עטיפה. אבל הבלשים לא הסתפקו במציאה זו. הם ערכו חיפוש מדוקדק בכל פינות הדירה.

מכיוון גגון הדירה נשמעה לפתע הקריאה „מצאתי!״ שיטר הוריד משם שתי מיזודות ופרש את תוכנן על הריצפה. המיזודות היו מליאות בסוליות חאשיש, ארוזות בנייר עטיפה מכסף וניילון, מסודרות בקפידה כמוכנות למישלוח. כמות נוספת של חאשיש נמצאה גם במכונית הביואיק שתנתה ליד הבית.

סך הכל נתפסו במקום כ־36 ק״ג חאשיש, כמות הראוייה להת־ כבד בה, ושללא ס־ פק מהווה מלאי מו־ גזם גם לזוג המר־ בה „לטפס על ה־ עצים״ — ביטוי ל־ עישון חאשיש.

ז׳אקי סיקלס, ה־ מתגשאת לגובה של

הדוגמנית ז׳אקלין סוזאן סיקלס בת ה־20, היפהפיה האמריקאית שהגיעה עם צדוק קראוס לישראל. המשטרה חושדת כי החאשיש שנתפס אצל ז׳אקלין עמד להיות מוברח לארצות־הברית בתוך מכונית הביואיק שהביאה עימה לישראל.

השחקנית בשהותה הקצרה בישראל כבר הספיקה ז׳אקלין להשתתף בסרט שהסרט כשמיטב צלמי האופנה של ישראל מחזרים אחריה ומציעים לה צילומי דוו במאי סרטים אף הציעו לה תפקידים בסרטיהם. ז׳אקלין גבוהת־הקומה טוענת כי בכוונתה היה להש

נמצא ממון גדול של חש"ש

בשם אליין, שסיפרו עליה שהיא בתו של מיליונר שקצה בחיי העושר.

צדוק היה ידוע תמיד כ"תפרן". אחד שהפרוטה אינה תושבת־קבע בכיסו. ל־כן לא התפלאו חבריו כשיום א־חד הודיע להם שהוא עומד לשאת את הביטניקית לאשה ולהגר עימה לארצות־הברית. הם שמעו כבר על האב המיליונר הממתין לה בבית.

שילומים פרטיים

א יש לא ידע במה בדיוק עוסק צדוק קראוס בניו־יורק. דבר אחד היה ברור: הפרוטה שוב לא חסרה בכיסו. הוא אירח ישראלים שביקרו בניו־יורק, התפאר בפני־הם כי הוא שותף בשלושה בוטיקים מה־מפורסמים בעיר. לסיפור זה היו מהלכים, כיוון שצדוק עצמו החל להתלבש במיטב בגדי האופנה האכסטרוואגאנדית של ניו־יורק. למרות שהיה נשוי לכאורה, היה מו־פיע בהזדמנויות שונות, בכל פעם עם חתי־כה משגעת אחרת.

תקופה מסויימת הסתובב עם יפהפיה גר־מניה, כשהוא נוסע בפולקסוואגן ברחובות ניו־יורק. „זה מהשילומים," היה מתפאר בפני חבריו. „איזה שילומים, ממתי מגי־עים לך שילומים?" שאלו אותו. „האבא של הגרמניה הוא נאצי לשעבר," היה צדוק מחייך, „גביתי ממנו שילומים פרטיים."

כשהגיע צדוק לפני כשנה לביקור בארץ, לא היה זה אותו צדוק שהכירוהו חבריו. הוא היה לבוש בצורה צעקנית, הסתובב כשבכיסו ערימות מרשרשות של דולארים.

הוא ישב במיסעדת שולטן, נהג כמו מלך, הזמין את כל ידידיו לארוחות ובילויים, חילק להם את חולצותיו הספגוניות במת־נה. הוא ניקר את עיני כל מי שפעם לעג ובז לו. אז סיפר כי הגיע לארץ כדי לקנות עורות כבשים לצורכי הבוטיקים שלו.

כשחזר צדוק לארץ לפני מיספר חודשים, חזר אותו סיפור על עצמו. שוב היה שופע כסף ונוהג בפזרנות. כעבור זמן קצר הצ־טרפה אליו ז'אקי, שהגיעה עם מכוניתה המפוארת. ז'אקי נולדה באינדיאנה שבאר־צות־הברית לאם יהודיה ואב נוצרי. לדבריה התגרשו הוריה לפני מיספר שנים, המש־פחה התפזרה והיא יצאה לעבוד כדוגמנית בניו־יורק. שם הכירה את צדוק.

בארץ נצמדו צדוק וז'אקי לזמר אבי עוף־רים, שאחרי פרידתו מאשתו הגיע לארץ עם חתיכה גרמניה. יחד היתה החבורה מב־לה ומטיילת בכל רחבי הארץ. הם היו מת־גוררים בהילטון בתל־אביב, מבלים את היום על שפת־הבריכה ובלילות ערכו בחד־ריהם מסיבות לכל הידידים התל־אביביים המשותפים. כיורדים עשירים שחזרו לבי־קור הם יכלו להרשות לעצמם לצאת לבי־לוי של שבועיים במלון מלכת־שבא באילת, לרכז סביבם את כל חבורת האמנים ואנשי הקולנוע של תל־אביב.

זריקות־מרץ לסוסים

ז'אקי עצמה שמחה על ההצלחה שה־אירה לה פנים בארץ. מיטב צלמי ה־אופנה של ישראל, כמו פיטר הרצוג, התענ־יינו בה והציעו לה עבודות. אורי זוהר אף נתן לה תפקיד קטן בסרט האחרון שהוא מסריט עתה. ז'אקי החלה ללמוד עברית והודיעה על כוונתה להשתקע בארץ.

עד שעצרה אותה המשטרה בחברתו של צדוק קראוס. כאשר הובאו השניים לבית־המשפט להוצאת פקודת־מעצר נגדם, טען נציג המשטרה כי הם חשודים בהשתייכות לחבורה בינלאומית של מבריחי־סמים. גיר־סת המשטרה היתה פשוטה: כמות כה גדו־לה של חאשיש, כזו שנתפסה, מיועדת ללא ספק להברחה ולא להפצה בארץ.

מחיר של סוליית חאשיש במשקל של 1200 גראם, נע בישראל בסביבות 500 ל"י. בארצות־הברית מחיר סוליה כזו גבוה פי עשר. לפי הערכת המשטרה שתי החא־שיש שנתפס אצל צדוק וז'אקי, מגיע באר־צות־הברית ל־150 אלף ל"י. הברחת כמות כזאת לארצות־הברית, למרות הפיקוח הח־מור בגבולות, היא מיבצע כדאי ומשתלם, המכניס רווחים נקיים.

בבית־המשפט ניסה פרקליטם של צדוק וז'אקי לטעון כאילו הם נפלו קורבן לזוג אנגלי שהתאכסן אצלם והפקיד בידיהם מיז־חודות עם „זריקות־מרץ לסוסים". השופט יהודה טרייביש, קיבל בגיחוך טענה זו. הוא שלח את הצמד ל־15 יום מעצר, כשהוא מזהיר את ז'אקי שצפוי לה עונש של חמש עד עשר שנות מאסר, אם תורשע בעבירה שמייחסים לה. ז'אקי היפה פרצה בבכי היסטרי.

יום יום מגיעות אל בית־המעצר בו יוש־בת ז'אקי חבילות עמוסות ממתקים, שוקולד וסיגריות אמריקאיות. הידידים שרכשה ל־עצמה ז'אקי בשהותה הקצרה בארץ מסר־בים להאמין, כי הדוגמנית היפה אינה אלא מבריחת־סמים בינלאומית. „החזוים עדיין מחכים לה," הם אומרים, „היא מוכרחה לצאת נקייה מכל העניין הזה."

נער השעשועים

צדוק קראוס, מי שירד לארצות־הברית בחוסר כל וחזר משם כשבכיסו עשרות אלפי דולארים. הצלחתו עוררה את קנאת הבוהמה התל־אביבית, עד שנעצר כחשוד בהשתייכות לחבורת מבריחי־סמים.

במעצר

ז'אקלין סיקלס בתוך ניידת משטרה שלקחה אותה לתא המעצר ל־15 יום. השופט דחה בקשתה לשיחרור בערבות: „אנחנו שולחים למעצר את מי שתופסים עם כמה גרמים חאשיש, אז שנשחרר בערבות מי שנתפס עם 36 קילו חאשיש?"

1.90 מטר, היפהפיה האמריקאית אשר כבשה את הבוהמה התל־אביבית, והתכוננה לכבוש גם את עולם האופנה והקולנוע ה־ישראלי, נשלחה ל־15 יום מעצר. מעצרה, יחד עם בן־זוגה, צדוק קראוס (30), הפך לשיחת־היום בבוהמה התל־אביבית. היתה זו הפעם הראשונה בה עצרה המשטרה, כחשודים במיסחר בחאשיש, דמויות מוכ־רות של החברה הדיזנגופית.

התפרן נושא מיליונרית

כ יצר התגלגלה ז'אקי היפה, מאולפני הצלמים ומבמת־ההסרטה אל תא המע־צר, כחשודה בהחזקת כמות חאשיש גדולה?

כדי להבין זאת יש להציג את בן־זוגה צדוק קראוס הוא אחיו הצעיר של הזמר שמוליק קראוס, איש שלישיית החלונות הגבוהים לשעבר, הבונה עתה את הקאר־יירה שלו בחו"ל. כתושב בת־ים לשעבר, שירת צדוק הג'ינג'י בשעתו בחיל־הים, הפך אחר־כך לימאי בצי הסוחר הישראלי. כש־נטש את הים, פתח צדוק, יחד עם אחיו, מועדון־לילה בבאר־שבע. העסק החזיק מע־מד עד ששמוליק החליט לבחור בקאריירה של זמר ועבר לתל־אביב. צדוק ירד לאילת.

באילת עבד צדוק כטרקטוריסט בתחילה. אלא שתוך זמן קצר הפך לאחת הדמויות הבולטות במושבה הביטניקית שגדלה והת־רחבה בעיר הדרומית. יחד עם חבר אילתי בשם יוסי, פתח צדוק באילת באר קטן שנשא את השם „ג'וני הביטניק", ששימש מקום מיפגש לנודדים מכל העולם.

דירתם של צדוק ויוסי באילת היתה המ־כה האילתית של כל החתיכות התל־אבי־ביות שירדו לדרום.

הוא היה נשוי פעמיים וגרוש פעמיים, לפני שהכיר באילת ביטניקית אמריקאית

כיצד ואיפה שומרים על המוסר של חמי ג'ונס * כוכבת באה מאנגליה ולא מבינה אותנו

תנו טרמפ לחייל!

מה לא קרה במסיבת יום־ההולדת של חניתה ואבנר צנטנר?

בהתחלה מצאה הניתה בתוך ארון שקי־תה בשוק הפישפשים מין סיגריות תוצרת בית. המומחים המקומיים בדקו את המציאה, אך לא מצאו דבר חוץ מטבק רגיל.

אחר־כך פגשנו את דורה רייסר.

אתם לא זוכרים את דורה רייסר? זה לא בסדר מצידכם. אפשר לחשוב שכל יום אתם רואים בחורה ענוגה נרצחת באכזריות מקפיאת־דם על־ידי משוגע מוזהם באמצע נשף במיפקדת הוואדמכט בצרפת הכבושה.

פרטים נוספים בסרט תריסר המזוהמים, או כפי שהוא נקרא בעברית נקייה שנים־עשר הנועזים.

לא היינו פוגשים בנרצחת, לולא צירוף־מיקרים מופלא.

היה חמסין. חניתה ואבנר הזמינו ליום־ההולדת שלהם את ידידיהם איבון ויצחק איתניר מאיוניר. איבון איתניר למדה בבית־ספר אי־שם בבולגריה. גם דורה למדה ב־אותו בית־ספר, ועכשיו באה לבקר את ידידתה מאז. איבון הביאה אותה למסיבה, כמה שהעולם קטן.

שאלנו את דורה שאלה מקורית: איך יש־ראל מוצאת חן בעיניך? חיכינו להימהום מעורפל ובלתי מחייב, והמשכנו לחשוב על תעלומת הסיגריות בארון, אבל דורה ענ־תה לנו ככה:

„ישראל מוצאת מאוד חן בעיני, אבל אני לא מבינה את הישראלים. למה הם לא דוא־גים לחיילים ששומרים להם על המולדת? למה צריכים החיילים לבזבז את השעות היקרות של החופש שלהם כדי לעמוד בכ־ביש ולעצור טרמפים, או לנסוע באוטו־בוסים ציבוריים שנוסעים לאט? צריך לסדר להם מכוניות נוחות, שיסעו כל הזמן בכ־ביש ויקחו חיילים לאן שהם רוצים לה־גיע. אם אתם לא תדאגו לעניין, איאלץ לקחת אותו לידיים שלי, ולערוך מגבית מייד כשאחזור לאנגליה.“ אז עכשיו אתם מכירים ככר את דורה רייסר.

איבון איוניר ודורה רייסר

עוד עשיריה

שומרת המוסר של תמי התמה

עוץ את מלתעותיהם החשופות בטרף.

הירהרנו בליבנו: אהה, תיכף יהיה שמח. חכו רק עד שהמלוה תחזור ותלמד אתכם לקח.

עברה חצי שעה וכלום לא קרה. המלוה איננה. תמי קמה לרקוד עם הדון־ז'ואן. לא יכלנו להתאפק והלכנו לראות מה יקרה.

תמי ניגשה לחתיכה בלונדית שרקדה שייק במרץ רב, ולחשה לה משהו באוזן. החתיכה הבלונדית הנידה בראשה לחיוב, חייכה חיוך מעודד והמשיכה לרקוד.

ניחשתם. זו היתה הגברת מרגולין. ואנו מאחלים לכולכם מלוות כאלה. במיוחד כש־הן דוגלות בחינוך מודרני ובחופש הפרט.

תמי ג'ונס

ההורים של תמי ג'ונס לא סומכים על הישראלים, ולכן שלחו איתה לכאן את גברת מרגולין, כדי שתשמור עליה.

שמחנו לאידם של הדון־ז'ואנים והלכנו בלב שקט לשתות כוסית במנדי"ס, ואת מי אנו רואים שם אם לא את תמי הנ"ל עליזה ושמחה, שותה ויסקי ומפלרטטת בחוסר־דאגה עם זאב מהסוג הגרוע ביותר.

שלושה מחבריו של הזאב ארבו בשקט ליד השולחן הסמוך, מחכים להזדמנות לנ־

גברת מרגולין על משמרתה

נשות ויצ"ן העליזות

את הלילה הרציני שלנו הלכנו לבלות ב־חוג נשי ויצ"ו, לשמוע הרצאה על פולי־טיקה. החברות ישבו ושתו תה ואכלו עוגות משלושה סוגים, ותותים על סלחי תפוזים עם קיסם, וסוכריות ובוטנים והיה יפה.

השיחה קלחה לה בנחת. דיברו על מתי ממשרד־החוץ שחוזר עוד מעט לארץ, ועל רוזנברג ועל נוסבאום ואיך מחלות עצבים מתחילות מהראש. דיברו גם על גולדה מאיר.

באיחור אקדמאי הגיע המרצה, ד"ר טייכ־מן, שהוא יושב־ראש סניף ל"ע בתל־אביב. אדם מהודר, נאה ואלגנטי. ד"ר טייכמן אמר שהוא שמח מאוד להיפגש עם נשות ויצ"ו.

קריאת־ביניים ראשונה: „מה חושבת גב־רת טייכמן?“

כולם צחקו והאחירה התחממה. ד"ר טייכמן השיב בצניעות שהגברת כבר הת־רגלה.

מייד המשיך ואמר: „הביטחון בראש דא־גותינו.“

בן־רגע הפכה האחירה קוסמופוליטית. באחיר התעוספו ההפיכה בסוריה, מלחמת

ע זבו הכל ורוצו לאריאנה. תמורת 7 ל"י למשקה ראשון תראו שם את מארו וארניס, שרוקדת סירטאקי עם אחיה ניקוס.

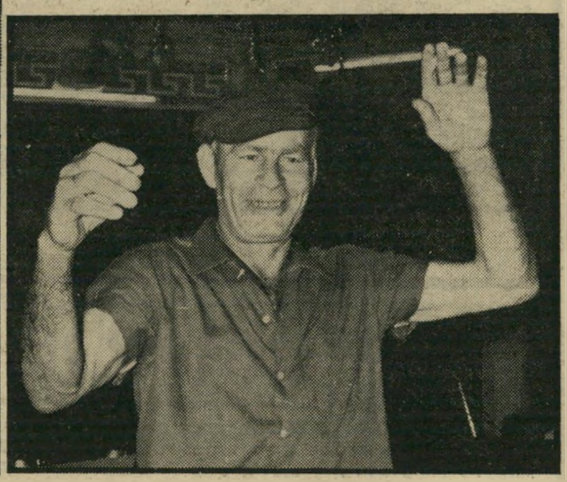
למארו יש גוף לבן וחטוב, והיא משגעת את כולם. הגברים מהקהל מתחרים בדחיפת שטרות־כסף לחזייתה או למכנסיה של מארו, כשהיא רוקדת.

דוניו הסבל, מרחוב הקישון, צועק אליה ברגש: „אני מוכן לתת בשבילך הכל מה שיש לי בכיס שלי! לו היה לי מיליון לי־רות, הייתי נותן לך החצי.“

לדוניו יש שתי נשים. אחת חוקית ואחת לא, אבל כל ערב הוא לבר, באריאנה.

200 ל"י בחזייה
כל לילה טוב

דוניו תופס אקסטזה

אתם יודעים למה דוניו לבד באריאנה, אפילו שיש לו שתי נשים? הולך לראשונה — לא נותנת. הולך לשנייה — לא נותנת. אז הוא מחפש את השלישית. בשבילה יתן את החצי שנשאר לו ממיליון הלירות.

מארו מתעלמת ממבטיו העורגים של דוניו, ומעיפה בנונשלנטיות את שטרות הכסף לכיוון התיזמורת. היא עולה על השולחן, שלידו יושבים ארבעה גברים, ומנדנדת את עכוזה החמוד במרץ לכל הכיוונים. בקליות היא מקפצת לשולחן הסמוך ועושה אותו דבר. כולם משתוללים מרוב נחת. במיוחד אלה שמארו ישבה להם על הברכיים, כדי להתנפש קימעה.

ליד שולחן בפינה מתנהלת פעילות מיסתורית. יושבות שם שתי עלמות צעירות בחברת שני ארונים. האינסטינקטים השפלים שלנו לוחשים לנו באוזן שהעלמות עוסקות במיקצוע הקרוי, בפי מספר אנשים, "בלתי מכובד".

עלמה שלישית עומדת בפתח הבאר ורומזת לאחד האדונים שייצא רגע החוצה, כי יש לה מה להגיד לו. האדון יוצא ואנחנו אחריו, כשהסקרנות אוכלת בנו בכל פה. הזוג מתרחק ומצטרף אליהם גבר חדש. השלישייה עומדת ומתוכחת. אנחנו לא שומעים לצערנו מילה, אבל לפי תנועות הידיים מתנהל שם ויכוח לוהט. איש הג"א עומד ומסתכל במתווכחים, ורוקע ברגליו בקצב המוסיקה היונית המציפה את הסביבה. זה ליל המילואים האחרון שלו, ולא איכפת לו כלום.

ניקוס ומארו כבר פשטו את בגדי ההרגעה, והתיישבו ליד אחד השולחנות. הם מרגישים בארץ יופי, כי משה דיין חבר שלהם. בגלל שהבת שלו יעל חברה שלהם עוד מיומן. הם עבדו יחד איתה בסרט היום הגדול צפו הדגים של קאקוראנים.

חוץ מדיין יש לניקוס עוד חברה, פקידה במשרד הדואר ביפו. אין להם בעיות־פרנסה, כי בערב מוצלח דוחפים הארוחים לחזייתה של מארו 200 לירות בערך. שלא לדבר על מה שהם דוחפים למיכנסיה.

מארו וניקוס הולכים הביתה, ודוניו מביט על מארו ולוחש לנו באוזן: "זה פיגורה? זה חנטריש. הכל פירסומת."

הבוגד ההפכפך!

הרקדנית בעלת לב הזהב

מיקרה אוזן

ב אוזן הפנויה שלנו אנו מקשיבים בלי בושה לנעשה בשולחן הסמוך, ושומעים את מלך הסיפורים של השבוע, איך שזונה אחת אכלה לשנייה את האוזן שלה.

לפני שתשמעו את הסיפור, נסביר לכם רק, שלזונות יש סידור־עבודה בשיטה דומה לזו של נהגי מוניות. מי שחוזרת מסיבוב, עומדת אחרונה בתור. ובכן, בערב החג, בחמסין, עמדו להן במקומן הרגיל בכביש חיפה וחיכו לקליינטים.

הגיע אחד. הגברת הראשונה בתור ניגשה אליו והציעה לו את שירותיה, לפי מיטב המסורת. אלא שבאותו רגע היכתה יד הגורל את אחת מחברותיה ברוח עוזים. ורוח העוזים גרמה לה לעכס בלי בושה, תוך הילוך מגרה הלוך ושוב, ישר מול פרצופו של הקליינט.

הקליינט הזה כנראה רגיש מאד לעיכוסים מן הסוג הנ"ל, כיוון שמייד אמר לראשונה בתור: "לא רוצה אותך, רוצה אותה."

היא אמרה לו שזה לא בסדר, ושתור זה תור, אך העיכוסים כבר עלו לו לראש, והוא עמד בחיקוף על זכותו הדמוקרטית לבחור במי שהוא רוצה. הגברת הנעלבת נתנה לירידתה עם הארנק על הראש.

הקליינט ניסה למנוע את מלחמת־האזרחים, אלא שמייד קיבל זבנג כזה — שיצא מן המישחק.

השתיים המשיכו להרביץ. הקרב הוכרע כשאחת נקטה באמצעי הנואש של נשיכה באוזן, לא עלינו. היא לא הרפתה מן האוזן עד שהאוזן נפרדה מבעליה החוקיים.

הקליינט גמר את הלילה בודד, אחת זו גבירות בבית־חולים והשנייה במשטרה.

מארו משמחת לבב אנוש

רוסיה—סין, ועידת יאלטה, מקארתי והסכנה הצהובה. יש בעולם שבע מאות מיליון סינים, אבל אין כבר תותים. הם נעלמו בתקריות סואץ. רק פלחי התפוז נותרו על הצלחת. הסריגה התקדמה. שרוול אחד גמור והדוקטור הכריז:

"גיכסון התאכזב מהרוסים."

אחת הגברות איבדה עין מרוב התרגשות.

"האם את זה שמעת מאחורי הקלעים?"

הדוקטור שתק וחייך בצניעות. עכשיו כולן תדענה שאיש בעולם אינו עושה צעד בלי להתייעץ תחילה עם ד"ר טייכמן. דקה של דומייה נרגשת. אחר־כך המשיך הדוקטור והסביר שהחיוכחים על עתיד השטחים גרמו לנו נזק, השומעות הרצינו.

"האם לפחות למדו מזה?" התעניינה הגברת.

ההרצאה נגמרה, ואנו שומעים באוזני רחנו איך הגברת בחליפת הבוי מפליטה בנונשלנטיות במישחק הרמי הבא שלה: "הרוסים אולי ישתקו לאסד בסוריה, אבל אי־אפשר לדעת מה כבר סודר בין דוברינין והאמריקאים." או מסבירה לבעלה הנדהם, שבהשפעת גיכסון מסתמן שינוי בעמדת היהודות הבינלאומית.

ד"ר טייכמן שוחח קלילות עם הגברות, כולו שופע שארם סולני.

הוא סיפר כבדרך אגב, שאשתו סיפרה לו על העכברים והלכלוך בתל־אביב, ועל רדינג. "כיוון שאנו הולכים לקראת בחירות, כדאי אולי להקים איזה ועד ציבורי, ולגבירות יש בזה תפקיד גדול." אנחנו חיים סוף־סוף בבתים משותפים, והמצב הפרוע עם השכנים יכול להוציא אדם מכלים... ניפגש ונגלגל עניינים מוניציפאליים ונעשה סימפוזיונים ונקים ועדים. אולי אפשר לעשות משהו בעיר על־ידי לחץ דעת־הקהל...

החברות התלהבו.

"ועד? אפשר כבר לבחור."

"צריך לעשות משהו..."

"אולי נשמע הרצאה על בעיות העיר..."

אחת שאלה מה הקשר בין נקיון העיר והמפלגה הליבראלית העצמאית, אך קולה נבלע בהתלהבות הכללית.

ד"ר טייכמן השאיר ברוב טאקט את הנושא פתוח, אך הבטיח לפגישה הבאה את דובר צה"ל להרצאה. עם סנס קסם.

כולם עייפים ומרוצים. אפשר כבר ללכת הביתה. את בעיות העולם גמרו לפתור ובעיות העיר תל־אביב יחכו לשבוע הבא.

מקשיבות להרצאת הדוקטור

רחל מרחלת על כל העולם

שמחת בשרים

קודם ישפכו שמפניה לבריכת תל־אביב, אחר־כך יפתחו את בק־ק הקוניאק שאורכו מטר ועוביו חצי מטר, אחר־כך יצלו חמש רות שלמות על חמש מדורות. וכל זה לכבוד מה? בסך הכל לכבוד מה מילימטרים בשר, שיקצצו לילד אחד, שקוראים לו **יפתח.**

במה זכו הכמה מילימטרים בשר הללו? איתרע מזלם והם שיי־ם לבן־הזקונים של מיליונר הבשר **מוליק עינב,** שנולד במזל ב ביום השישי בלילה. הברית שלו אומנם תיערך באסותא, ולא זוח שגם על זה הוא ישמח כל־כך, אבל החגיגות יימשכו ברעש ן, על פני מיספר ימים.

למוליק עינב מלאו כבר ארבעים ושמונה שנה, לבתו הבכורה לאו כבר עשרים וארבע שנים, ויש לו נוסף לזה עוד בת, בת ת־עשרה, ועוד אחת בת עשר, ונוסף לזה עוד אשה אחת, **מתי עינב** הזמרת, ועכשיו בא לו הבן.

כולם יחגגו את החגיגה הזאת. אחד האנשים, מידידי מוליק, ש־ה בכלל את כל הרעיון, יהיה אורח הכבוד, הקונסול החבשי **ימיטריוס,** שנידב את בקבוק המטר, יהיה אורח־מישנה, ועוד שרת גיטאריסטים ימנגנים, שלא לדבר על כל חברי הבוהימה. ובעיקר, ובעיקר תשמחנה ותגלנה הפרות. הפרות שהוא גידל ובש, והפרות של חברת אינקודה שהיתה פעם שייכת לו, והפרות של חברת עצמון, והפרות של חברת ענבל, ואולי גם הפרות של בריכת תל־אביב, השייכת לו. כל הפרות של כל החברות שלו תש־מחגנה בשמחתו, חוץ מאלה שתתבשלנה באותו זמן.

מוליק עינב ובנותיו

תמרורים

נולד • לשחקנית־הקולנוע הבריטית **מאגי סמית,** ולבעלה הבמאי־שחקן **רוי כרט סטיפנס,** בן. מאגי, הנחשבת לאחת השחקניות הטובות בבריטניה, זנחה מעט בזמן האחרון את הקאריירה שלה, החלה מתמסרת ברצינות לביתה ולמשפחתה.

נחוג • יום־הולדתו ה־60 של ותיק שתולי־הלב בעולם, ד"ר **פיליפ בלייברג.**

נחוג • במסיבה פנימית שקטה, בבית הקיבוץ הארצי בתל־אביב, יום־הולדתו ה־70 של חבר קיבוץ מישמר העמק, ואחד ממ־היגי מפ"ם — **יעקב־אריה חזן.** יליד ליטא, שלמד בחדר שם, עבר לפולין וסיים את בית־הספר הגבוה להנדסה ב־ורשה, שירת בצבא הפולני, עלה לארץ ב־1923 והתיישב ב־קיבוץ, התמסר לפ־עילות תנועתו ועלה בסולם העסקנות ה־מפלגתית. הסיבה שיום־ההולדת נחוג בצינעה, אפילו ל־לא מודעות בעל ה־מישמר: ראשי מפ"ם לא רצו לקלקל את התדמית הצעירה שלו.

חזן

נחוג • בבית־הבראה בדרום שיקאגו, יום־הולדתה ה־115 של האזרחית החתיקה ביותר בארצות־הברית, **מארי גאסט.** לרגל יום־ההולדת גילתה מארי את סוד אריכות ימיה: „אני אומרת תפילת ערבית כל יום." על השינויים שחלו בעולם: „העו־לם ירד פלאים. הבריות נעשים רעים יותר."

זכה • בתואר מלכת המיטבח הישראלי לשנת 1969, עבור מתכונו גילו הגליליים, העשוי מדגי קיפון — החיפאי **יעקב לישינסקי.** שאר המתחרים היו ארבע נשים, והפרס לזוכה: כרטיס טיסה לאירופה, עוגה בת שלוש קומות והזמנה לבשל ל־חיילי צה"ל במוצבי תעלת־סואץ.

מונה • לנהל את עסקיה של להקת החיפושיות, עורך־הדין והיועץ הפיננסי ה־ניו־יורקי **אלאן קליין** בן ה־35. את זמנו יצטרך קליין לחלק בין לונדון וניו־יורק, זהו המנהל הראשון של החיפושיות, אחרי מותו של בריאן אפשטיין ב־1967.

מנהלים רומן • שחקנית־הקולנוע האמריקאית שהתפרסמה בסרט בוני וקלייד, **פיי דיאנוויי,** והשחקן האיטלקי **מרצ'לו מסטרוי יאני.** השניים, ה־מכחישים את הרו־מן, נראו יחדיו, אחרי שהגיעו בנפ־רד, בפינה אינטי־מית וחשוכה של מיסעדה איטלקית. תגובת אשתו של מסטרויאני לעיתונ־אים: „השמועות על הרומן הן סיפושיות. מרצ'לו הוא בעל טוב ואב טוב. כל הסיפור הוא שקר גמו."

דיאנוויי

נפרדו • לאחר 10 שנות נישואין ובת אחת, שחקן הקולנוע ווכה פרס האוסקר בשנה ש־עברה — **רוד שטייגר** — מרע־ייתו **קיר בלום.** הפירוד בא לאחר שנה של מריבות, מהם פומביות, בין בני הזוג. תגובתו של שטייגר: „הקר־יירות של שנינו הפרידו ביניגו."

שטייגר

מתגרש • ראשון מבצעי ניתוחי־הלב שהצליחו, והמכונה בארצו „גיבור לאומי" בשל כך, **ד"ר כריסטיאן בארנארד.** את בקשת הגירושין הגישה אשתו שבורת־הלב שנימקה: „מאחר ובעלי הודיע לי כי אין בדעתו לחזור אלי."

נפטר • בתל־השומר, בגיל 75, האיש שזכה ב־1959 בפרס קפלן על סריון עבודה גבוה, יוזמה וייעול — **יצחק אלוני.** מחתיקי חברת החשמל, עלה לארץ ב־1913, ממקימי איילת־השחר, שנקרא להיות מנהל חשבונות במיפעל החשמל בנהריים והמשיך בעבודה זו עד צאתו לפנסיה.

זכל בגלל עמוד קטן

בעלה של **גאולה נוני** הזהיר אותה מ־זורים. הוא קנה לה אומנם אופניים ב־נה, אבל הזהיר אותה בכל לשון של אז־ה, שלא תעלה איתם על אור אדום.

לכן, כשיום אחד היא רכבה עליהם וראתה ולה, מצד אחד אור אדום, מצד שני מכו־ת, ומצד שלישי סתם עמוד, היא בחרה תם עמוד ועלתה עליו, ועכשיו היא מלאה מנים כחולים.

בעצם, הסימנים הכחולים לא באו רק מה־וד. הם באו גם מרוב עבודה מאומצת.

גאולה נוני

ום שלאחר לידת התינוקת שלה, לפני עה חודשים, הלכה גאולה נוני אל **יוויד ויליאם,** מנהל הבימה, וביקשה ו לחזור לעבודה בתיאטרון.

ייוויד ויליאם לא מצא לה שום עבודה ייה. הוא הציע לה מיספר תפקידים מאוד שניים, והיא לא קיבלה אותם. היא הש־פה קצת בסרט של **אורי זוהר,** וקיבלה קיד במחזמר.

כן היא בחרה ללכת לעבוד במועדון־ילה של דן בתור זמרת, וכל לילה, ב־ת, היא לובשת שימלת זימרה והולכת עדון דן, לשיר שם. לכן ביום, כשהיא בת על אופניים, היא עייפה. והיא מוכ־ה לעלות על עמודים.

עצם, היא לא עייפה רק מהעבודה. היא פה גם מידידה **ציגלה,** משום שהוא לא בים שהיא תשיר בלילה. „חמישה־עשר שים היא שרה בבית, מה פתאום שהיא יר בחוץ?" הוא שואל, „אם היא רוצה ה, שתשיר בבית!"

כיוון שהיא לא הסכימה לשיר בבית, הם , ומיספר ימים היא כבר מבזבזת את ה־ הערב שלה על צעקות ומריבות. ובזמן זרון הוא לא הסתפק בצעקות, אלא גם ש אותה לעזוב את הבית. והיא לקחה הילדה שלה, ועברה איתה לאמא שלה. דו. מה שעמוד אחד יכול לעשות!

עיניים ולא ראו

לפני שנתיים התחתנו הדייל **עמי זיסמן** והיפהפיה **שרה קירשמן.** עכשיו, לאחר שנתיים, הם מתגרשים.

במשך השנתיים האלה היא קנתה לו דירה מפוארת בקומה העשירית. והוא קנה לה זוגות משקפיים, ועוד כל מיני דברים. אבל בכל זאת היא לא היתה מאושרת.

אחרי הנסיעה הראשונה שלו, לאחר ה־חתונה, הוא הביא לה שלוש שמלות. והיא שמחה נורא. מהנסיעה השנייה שלה הוא הביא לה כלב קטן, והיא שמחה עוד יותר. הוא הביא לה גם פיאות נוכריות, וגרבי ניילון.

אבל הנסיעות היו ארוכות, והשמלות ש־הוא הביא היו קצרות, והיא השתעממה. אז פעם היא גזרה את השיער הארוך שלה, וזה העסיק אותה קצת. אחר־כך היא צבעה אותו פסים־פסים, וזה העסיק אותה עוד קצת. אחר־כך היא כיסתה אותו באחת הפיאות

עמי ושרה זיסמן

שלה, וזה העסיק אותה עוד קצת. ובסוף זה לא עזר, והיא החליטה להתגרש.

„בשנה הראשונה הוא היה בעל טוב," היא אומרת, „אבל אחר־כך הוא הפסיק. הוא עיוור. זה הכל."

לכן היא מתגרשת ממנו, ונוסעת עם כל הכלבים והשמלות והמשקפיים שהוא הביא לה לאמריקה, לעבוד בתור דוגמנית ולחפש אנשים בעלי עיניים שיוכלו לראות את זה.

ילדים!

דויד שיף, גרושה של אלה שפי־רא, הודיע שהוא גמר עם נערות ועם יפהפיות. עכשיו הוא רוצה ילדים.

הוא רוצה אותם באופן חוקי, עם חתונה וקידושין, כדת וכדין.

לשם כך הוא עומד להתחתן, בחתונה צנועה ושקטה, ל־לא זוהר וללא עי־תונים, עם סמדר רוזנבלום.

שיף

הוא הכיר או־תה בחנות הרהי־טים שלו, „ור־סיי", שם היא עובדת. הם עוב־דים כבר שנה של־מה יחד, מאז ה־גירושין, ועכשיו החליטו גם לה־יות יחד.

יש לה שני יל־דים, אחת בת חמש ואחד בן שלוש וחצי, אבל זה מתאים בדיוק לתוכניות שלו, כפי שהוסברו לעיל, והוא מתכונן להוליד עוד כמה וכמה.

אין חתונות שמחות

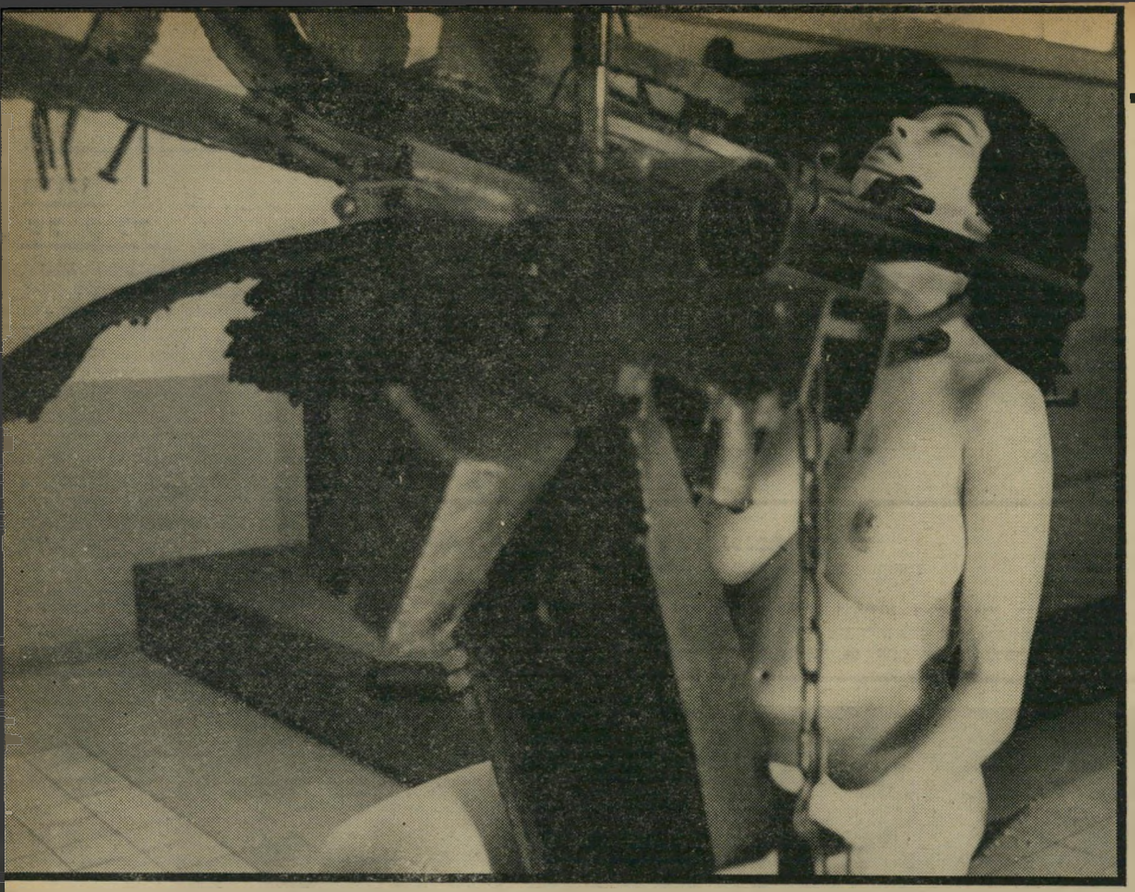
הבולדוזרים חופרים, והטרקטורים עובדים יומם ולילה, והדחפורים חופרים, וכל זה כדי שהבת האחרונה של **אריה פיץ, רותי** (22), תוכל להתחתן על בחיר־ליבה **דורון בורנשטיין,** השבוע ביום חמישי.

למה היא צריכה גם טרקטורים ובולדוזרים, כשיש לה בעל והכלז? כי לחתונה שלה ברמת־השרון יבואו חמשת אלפים מוזמנים, עם חמשת אלפים מכוניות, והם צריכים חנייה.

האבא של רותי לא כל־כך שמח על החתונה הזאת. משום שהיה לו כבר בן, שהיה בנח"ל, והתחתן עם סתם בחורה פשוטה ורגילה בשם **מאירה,** והיתה לו כבר בת, **יעל,** שהתחתנה גם כן עם אי־זה **מאיר** אחר. שהושיבו אותו שיעבוד אצל פילק, ויירויח קצת כסף. ואת כל תקוותיו הוא תלה בבת הצעירה, והאמין שאולי היא תביא לו איזה נשואין מעושרים יותר.

או הבת הצעירה התאהבה דווקא באיזה סתם עוזר למהנדס של האבא, והעוזר הזה נסע לשנה ללמוד ארכיטקטורה באיטליה, ונכשל בבחינות, ובינתיים היא התאהבה קצת באיזה טייס אל־על, וזה לא הלך, וכשהעוזר־למהנדס חזר, היא החליטה להתחתן איתו, והאבא בכלל לא מאושר מזה.

אבל אין דבר. כיוון שלא הותירו לו ברירה, הוא עומד להתחתן בקרוב בעצמו. והוא בטח יעשה את זה יותר טוב. ובינתיים הוא זנח את התקווה **שמשה דיין** יהיה ראש־ממשלה. עכשיו הוא חושב ש**יגאל אלון** יותר טוב.

דלתות המוזיאון נסגרו

ד"ר חיים גמזו ודאי יודעזע כאשר יוודע לו הדבר. אבל זה אירע בין כותלי המוזיאון שהוא מנהלו, מוזיאון תל־אביב. היה זה בעת שנערכה שם תערוכת פסליו של הפסל יגאל תומרקין: פסלי מתכת המורכבים מגרוטאות של כלי־נשק חלודים וישנים.

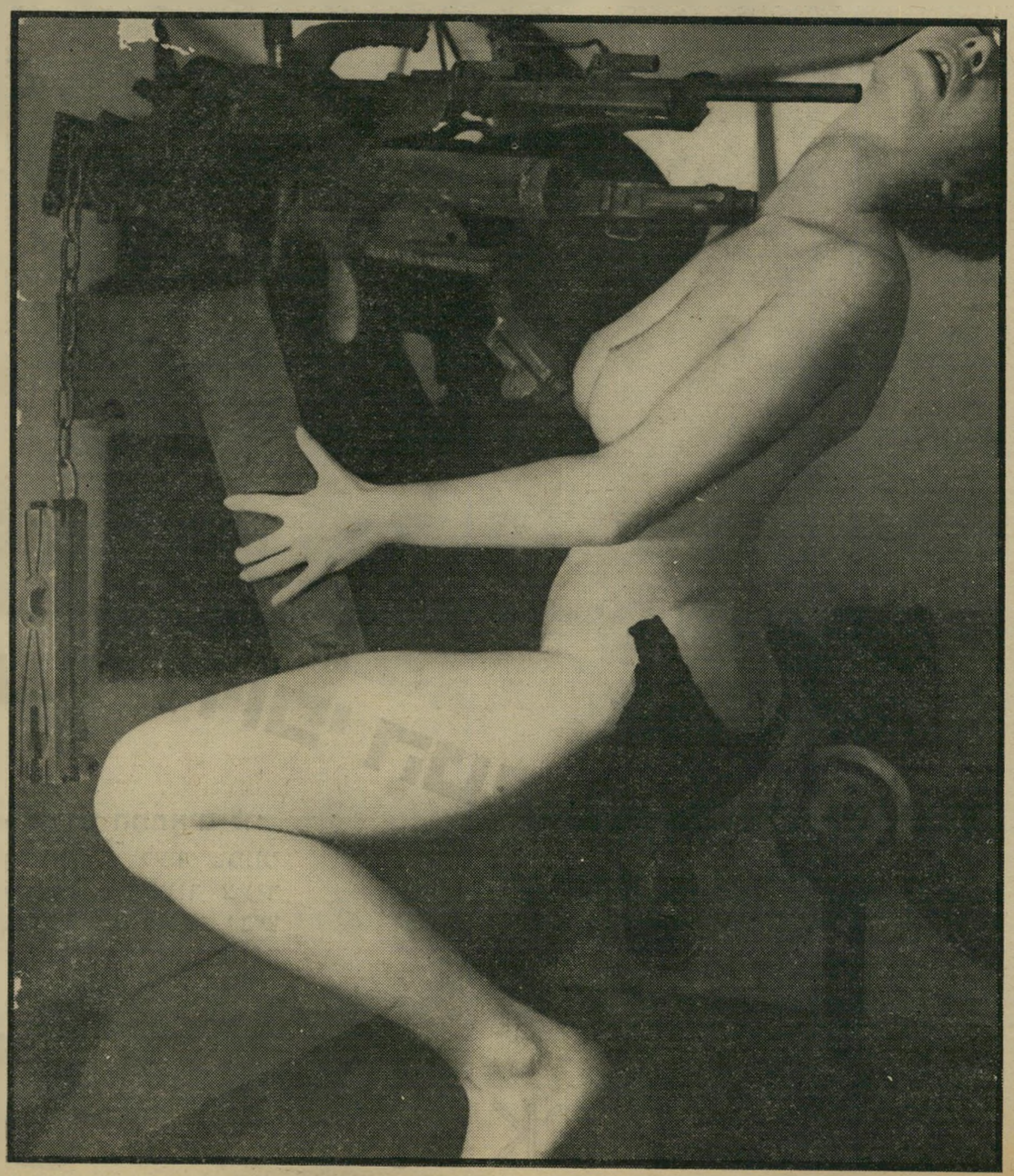
בין הצופים שהסתובבו באולמות המוזיאון וסקרו את הפסלים, היתה גם צעירה בעלת שיער קצוץ קצר, שלא יכלה להסתיר את התרשמותה העמוקה מן הפסלים. לא רק ה־חידוש שבפסל המורכב מקנים של רובים ומיקלעים, או הסמליות הפציפיסטית שבסמ־לים אלה, הם שהרשימו אותה. „אלה ממש סמלים פאליים!" אמרה לידידיה.

מישהו העלה את הרעיון שבצירוף גוף עירום של אשה, תשתנה המשמעות של ה־פסלים. הנערה הסכימה עם רעיון זה. „את מוכנה להצטלם בעירום עם הפסלים?" נזרקה לעברה השאלה. השואל לא העלה לרגע על דעתו שתשובתה של הנערה תהיה חיובית. אבל היא הפתיעה אותו.

הנערה לא היססה פעמיים. „בטח!" היא השיבה.

השעה היתה שעת צהריים. אולמי המוזי־און עמדו להיסגר להפסקת־צהריים בפני קהל המבקרים. כשיצאו האחרונים שבהם, והסדרן נעל את הדלתות, נשארו עדיין כמה אנשים בפנים. ביניהם היתה גם אותה נערה. היא הסירה מעליה את בגדיה ורכבה על

לוחמת השלום - מול לועי המקלעים

והמשוררת הצטלמה בעירום

אחד הפסלים, כשקני המיקלעים נעצים ב־גופה, ועל פניה מתפשטת הבעה אירוטית.

שעה ארוכה רכבה הבחורה בעירום על הפסלים, כשהיא משנה מדי פעם את תנו־חותיה, והצלם אינו מפסיק לצלמה.

כך נולדה במחתרת יצירת אמנות חדשה: שילוב של פסל מתכת קר וגוף עירום של נערה, שהעניק מימדים חדשים ליצירות הפי־סוליות.

והנערה, שהצמידה את גופה החשוף אל פסלי הנשק, לא היתה אלא המשוררת הי שר־אלית דינה הכט, אותה ישראלית שזיעזעה לפני שבועיים את הארץ, כאשר נשאה נאום השמצה נגד ישראל באסיפת אל־פתח בכיכר טרפלגר בלונדון (העולם הזה 1655).

לאלה שהכירו את דינה כנערה המתביישת בגופה, הסובלת מתסביכי נחיתות בגלל עו־רה הלבן וחזה השופע, והלובשת תמיד מכ־נסיים, חולצות ללא מחשוף וכפפות, כדי להסתיר את גופה, נראה מיבצע התפשטות ספונטאני זה מפתיע. הם לא ידעו שאכסהי־ביציוניזם והתכסות הם בעצם שני קצוות של אותו מקל — חוסר התייחסות טבעית לגוף.

היה זה אופייני לדינה, הצעירה הירושל־מית, שכל־כך רצתה להדהים את מכריה ב־התנהגותה, בשיריה, בדיבורה ובהתפרצויות הדחפים שלה, שלא היו כפופות לשום מע־צורים.

נוכח מה שעשתה דינה הכט באסיפת אל־פתח בלונדון, נראו הדברים כיום מובנים יותר: להתערטלות הנפשית בלונדון קדמה התערטלות פיזית במוזיאון תל־אביב.

אנשים

הרוגז של קולק

נושא הביטחון בארץ נישא בפי כל. בדרך כלל בצדק. אך ישנם גם מיקרים בו הוא בא לחפות על מחדלים. באשקלון, למשל. כשפנו דיירי רחוב רקפת בשיכון אפרידר בבקשה אל ראש־העיר **רחביה אדיבי**, שהעירייה תתקן חלק מן הכביש שנהרס, הם קיבלו תשובה משונה ביותר: „מפני מצב המלחמה בו אנו נמצאים, ומפני שכל המשאבים הכספיים מוקדשים לצורכי ביטחון — אין העירייה יכולה לזפת כיום את הכביש ברחוב רקפת...“ ומתי בכל זאת יתוקן הכביש? „בבוא השלום.“ ● ההמצאות של משרד־הדתות לגבי מקומות קדושים הרגיזו סוף־סוף את ראש עיריית ירושלים **תדי קולק**. השבוע הוא שלח מכתב לשר־הדתות **זרח ורהפטיג**, בו הוא מבקש לברר אם העיר התת־קרקעית שנחשפה באיזור הכותל המערבי היא אומנם מקום קדוש, ואם לא, מדוע השתלט משרד־הדתות על האיזור והכניס לשם ספר תורה? בתשובה לשאילתה, הסביר קולק: „אין למקום שום קשר לקדושה ולהיסטוריה היהודית דוקא, ועל כן לא ברור מדוע משרד־הדתות צריך להיות אחראי לעניין.“ ● אחר שנעזר בדבר קדוש הוא המשורר איש תנועת ארץ־ישראל השלימה **אורי־צבי גרינברג**. השבוע הוא הוזמן להרצות באמריקה. משנשאל מה הוא מתכונן לדבר שם, השיב: „את אשר ישים אלוהים בפי.“ ● לראש־הממשלה **גולדה מאיר** הולך גם בעיתונות העולמית. באותו שבוע שהשבועון האמריקאי טיים הקדיש לה עמוד שלם של שאלות ותשובות, פירסם השבועון הגרמני בעל תפוצת המיליונים שטרן תשעה עמודים תחת הכותרת: „סבתא בין מלחמה ושלום.“ בתמונות נראית גולדה נואמת, דוחפת עגלת נכדתה בירושלים, מחבקת את בתה בקיבוץ, מבשלת במיטבח האגדי שלה, מבקרת בבונקר, מאכילה תרנגולות בקיבוץ מרחביה ומחבקת חייל ליד הכותל המערבי. ● האם התואר „חבר“ הוא גנאי? לדעתו של חבר מועצת גבעתיים מטעם גח“ל, **אלכסנדר שרגא**, כן. בישיבה האחרונה של המועצה, כאשר סערו הרוחות, פנה אליו בכעס חבר ההנהלה מטעם מע“י, **דויד ביבאס**: „החבר שרגא לא צודק!“ ענה שרגא: „אלי אתה תיפנה בקידומת אדון. אני לא חבר. אינני שייך עדיין לאריסטוקרטיה!“ ● לא נם ליחו של הפרופסור **ישעיהו לייבוביץ'**. בהופיעו השבוע בתל־אביב

גולדה נכנסת למיקלט
גם מאכילה תרנגולות ומתחבקת עם חייל

אמר לקהל דתי שאין כל טעם לדרוש מ־ממשלת־ישראל למנוע חילול שבת. „זה כאילו פנו בשעתו אל איזבל אשת אחאב, בבקשה שתקבל על עצמה את שמירת תורת השם במדינה.“ ● מגע הדוק נוצר השבוע בין הכנסת ובין העיתונות. מתחת לרמזור אדום התנגש ח״כ **חיים צדוק** עם העיתו־נאית **זיווה יריב** שנהגה ביגואר שלה. התוצאה: פנס שבור למי שהיה שר המיס־חר והתעשייה. ● שר־הדואר **ישראל ישעיהו**, הוא שר פעיל מאוד. הוא מדבר הרבה בטלפון, והוא שולח גם מכתבים על

עבד־אל־נאצר כיהודי דתי
זה לא מהתורה, זה מהכובע והפיאות

נייר מכתבים של משרדו, ׳מבקש מהאנ־שים לגשת למשרדי הדואר ולקבל את ספר הטלפונים החדש. דבר אחד אינו יודע השר הנכבד: למשרדי הדואר לא הגיעו עדיין הס־פרים החדשים.

המודעה של דיין

„כל מה שאנו מבקשים זה שתרגיש את עצמך יהודי. כי אז תעשה מה שיהודי עושה כאשר יהודי אחר נמצא בצרה: אתה תגיש עזרה.“ קריאה זו התנוססה מעל תמונתו של **משה דיין**, במודעה על עמוד שלם, בניו־יורק טיימס. המודעה פורסמה על־ידי המגבית היהודית המאוחדת שטרחה לציין לא רק עובדות כהמשכת המלחמה, הוצאות־ענק לצורכי ביטחון, לקליטת 35 אלף עו־לים בשנה זו, אלא גם עובדות על־כך שמשפחה אחת מכל חמש בישראל חיה ב־דיור ירוד ואחת מתוך כל שש חיה מתחת ל„קו העוני“ של 400 ל״י לחודש. התרו־מות שיבואו, הודות לקריאתו של משה דיין, כך ניתן להבין, יבטיחו בתים נאים יותר והכנסה גבוהה יותר לאותן משפחות אומללות. ● מי שקרא את הצהרתו של **גמאל עבד־אל־נאצר**, כי לדעתו לא יסכימו היהודים לסגת מהשטחים, אפילו אם ילחצו עליהם האו״ם והרוסים כאחד, שאל את עצמו אם כל־כך מהר השפיעה על נשיא מצרים קריאתו האינטנסיבית ב־תנ״ך. השבוע גילה הירחון הסאטירי האמ־ריקאי מסורף מדוע דבק נאצר דווקא ב־ראיונות המשיחיים הקיצוניים ביותר של ארץ־ישראל השלימה: הוא הצטרף לתנועת נטורי קרתא ומהלך בקפוטה, כובע שחור ופיאות ארוכות ומסולסלות. ● העיר בת־ים רוגשת, בגלל תערוכת ציורים ופסלים, שנפתחה בשבוע שעבר במוזיאון בת־ים. בתערוכה משתתפים הצייר־פסל **מיכאל דרוקס**, הצייר **מתי גרינברג**, הפסל **יעקב שריד** והצייר **מיכאל אייזמן**. אבל לא האמנים מרגיזים את תושבי בת־ים. מרגיזים אותם הציורים והפסלים של־הם. כי רוב הנושאים קשורים איכשהו ב־אברי־מין ובתיאורי קרבות ויאט־נאם. ציור אחד אפילו צוחק משוסט שלום תל־אביבי.

וכל זה מפני שמיכאל דרוקס הובא כנאשם לפניו, בגלל ההתפרעות הגדולה בתיאטרון אוהל לפני כשנה. השופט לא מצא כל־כך חן בעיני הצייר, והוא צייר אותו בצורה מצחיקה. איך הגיעה תערוכה כזאת למו־זיאון? מסתבר כי מנהלי המוזיאון הסכימו להציג את היצירות מבלי לראותן תחילה, ונדהמו גם הם ביום פתיחת התערוכה. ● על הצייר **עודד פיינגרש** אומרים: „אם הוא היה מוכר תמונות באותו קצב שהוא פותח תערוכות, הוא היה כבר מזמן מיל־יונר.“ השבוע הוא פתח תערוכה נוספת, הפעם בירושלים. גם הפעם קרא לה בשם משונה: „ציורי פחד“, והיא מכילה 20 ציורי שמן, המכילים 2176 ציורי שדים ורו־חות. מי שלא מאמין, שיספור. ● עד כמה מגוחכת שיטת ההחתמות, הוכיח האמרגן **מיקי פלר**. הוא הציב שולחן ברחוב הר־צל בחיפה, ועליו עצומה הקוראת למנות את **יעקב בודו** לראשות הממשלה. תוך פחות משעה היו בידיו 300 חתימות.

פסוקי השבוע

● **שר־הסעד יוסף בורג**: „אנחנו הישראלים לא כל־כך טובים כפי שאנו רוצים שאחרים יראו אותנו, ולא כל־כך רעים כפי שאנחנו מדברים על עצמנו.“

● **פרופסור יהושע הראבי**: „האידיאל הלאומי הגלום במדינה מחייב אותה לכבד את הרגשות הלאומיים של הערבים הפלסטיניים.“

● **הפיזמונאי דידי מנוסי**: „ה־זיקנה זה לא חרפה, אבל היא חזירות.“

GRUNDIG

GRUNDIG

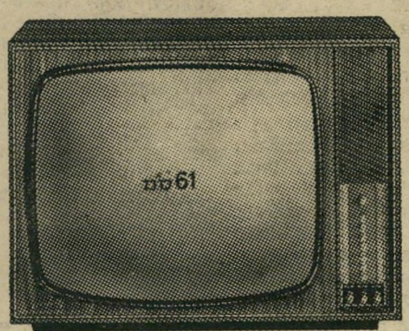
פרסום סלניק ר. אשדוד

הטלויזיה החדשה

המיוצרת במיוחד עבור ישראל

RECORD 2400

כתוצאה מביקורם של שלושת מהנדסי חברת גרונדיג - הקונצרן הגדול ביותר באירופה לטלויזיות - הוחלט לייצר מקלט טלויזיה חדש בתכנון מיוחד עבור ישראל, בעל רגישות גבוהה במיוחד.

להשיג בחנויות המובחרות.

GRUNDIG

סוכנות גרונדיג בישראל: ת״א, נח׳ בנימין 81, טל. 615039, שרות גרונדיג, טל. 612282

דרושים
רקדני
בלט
וג׳אז
לשלושה חודשים
משכורת טובה
טלפון 247480

SCHAUB LORENZ
הטלויזיה הטובה בעולם

קולנוע

סרטים

אלוהים וחלל

2001 — אודיסאה בחלל (צפון, תל־אביב; ארצות־הברית) מדי פעם קמים אנשים נאורים ודורשים מהחברה לשנות את האדם שבתוכה, ומראים גם את הדרך. מרכס הב־טיח לשנות אותו בעזרת המהפיכה. מארה רצה לשנות אותו בטרור. הפורים רצו לשנות אותו בדרכי נועם, והנה גם סטנלי קובריק (במאי) וארתור קלארק (סופר) רוצים לשנות אותו, אלא שעכשיו הבעייה כבר עו־מדת על חודו של תער, השאלה היא אם האדם ישתנה, או שבשנת 2001 לא יהיה מי שיעשה ויראה סרטים.

הכל התחיל כשהקוף הראשון למד להש־תמש בעצם, כדי להרוג את איוביו, וזה נגמר כשהמכשיר הראשון הזה התפתח, השתכלל, והפך לאדון המשעבד את האדם אליו.

בשנת 2001 שולט המחשב, מכונה עם מוח ורגשות, המנהלת אותו על הכוכב צדק, מנסה להביא לידיעתו את הסכנות האור־בות לו, וגם משתגעת כשעומס הרגשות ה־מונה עליה רב מדי.

המכונה־האדון, והאדם, המכשיר המשמש בידיה, התרחקו יותר מדי אל החלל, ואל העתיד, ואל הטכניקה, והכוחות הרגשיים שלהם אינם מסוגלים לעקוב אחר מאמץ זה.

ויחד עם השאלה: האם ייוצר אדם חדש, שיתאים לזמן החדש, או שעם השתנות ה־תנאים ייעלם גם הוא, כמו שנעלמו לפניו הדינוזאורים, וכל חיות הקדם? — יחד עם השאלה הזאת מועלית בסרט שאלה נוספת, המגלה אולי מין רצון לחזור אל התמימות, ואל העבר: „אולי יש איזה כוח עליון, והוא שהדריך את האדם, והורה לו לקחת את ה־עצם ולהשתמש בה, וליצור ממנה מכשירים, ולהמשיך ולהתפתח, עד אובדנו? ואם הכוח הזה ישנו, אולי הוא רואה, ומשגיח, ולא יתן לאדם להיאבד?

השאלות המועלות בסרט, והכנסתן לתוך מסע ארוך בחלל, והתיאורים היומיומיים של חיי האדם בעולם משוכלל יתר על המידה, הופכים את הסרט לחוויה אינטלקטואלית ואמנותית כאחד.

הצאן שלא חטאו

מישחקים אסורים (תכלת, תל־אביב; צרפת) אפשר להראות את המלחמה: תותחים יורים; חיילים נהרגים; הצבאות מתקדמים; הרס וחורבן. ואפשר להראות את המלחמה: שיירת פליטים אינסופית; אנשים עייפים, במכוניות, בעגלות, ברגל; ופצצה נופלת; ואמא ואבא וכלב נהרגים; וילדה קטנה מת־רוממת ולא מבינה מה קרה, ולוקחת את ה־כלב, המת, ומתרחקת משם, למקום אחר.

החיילים המתים מבינים מה זה מוות, ומה זאת מלחמה. הילדה לא מבינה, היא גם לא מבינה שהוריה מתים. ומה משמעות הדבר. אבל המלחמה הגדולה הזאת, עם אלפי האנ־שים המתים, והילדה הקטנה והתמימה, שלא חטאה, ואינה אשמה בשום דבר, וגם לא מבינה מה ומדוע, כשזה עומד לצד זה — נוצר רושם נורא, והמלחמה נראית גדולה, ונוראה, ואיומה, כפי שהיא צריכה להיראות.

פולט הקטנה, עם כלבה המת, מובאת אל הכפר, ושם היא פוגשת את מישל, ושניהם מתחילים לשחק במישחקים אסורים. הם קוברים בהתחלה את הכלב, ושמים על קברו צלב, ואחר־כך מחפשים לו חברים, וכשאין די חיות מתות, הם גם הורגים אותן, כדי לקבור אותן, ותוך כדי־כך רואים גם את העולם המנוון של המבוגרים, בכפר שבו הם חיים, וזה לעומת זה מבהיר את המימ־דים האמיתיים של כל מושגי המבוגרים, ו־מעשיהם.

בזמנו הרעיש הסרט את העולם. עכשיו, כשהוא חזר לארץ בשנית, מסתבר שהוא עדיין חי, ואקטואלי, אם כי הבמאי שלו, רנה קלמנט, כבר שכח מתי עשה סרטים כל כך יפים, ושני הילדים המקסימים (ברי־ז'יט פוסה וז'ורז' פוזולי) כבר גדולים, ו־מופיעים מדי פעם, ללא הצלחה, בסרטים של מבוגרים.

קאן

שם וכאן

פסטיבל הסרטים ניצל בנס. מזלו שהוא נגמר. אחרת **נגה עמיר** היתה גומרת אותו.

כשראוים את נוגה עמיר, היא בכלל לא נראית כמו מחסלת פסטיבלים. היא נראית כמו בחורה תימניה, קצת שמנמונת־עם־יפת־עיניים, מלאת מרץ, ומדברת הרבה על סרטים. כי זה המיקצוע שלה. היא מפיצת סרטים. היא יושבת בדירה גדולה ויפה ברומא וקונה מפה, ומוכרת משם, ומרוויחה בין זה לזה לא מעט כסף, ומי שמכיר אותה עוד מהיותה בארץ, לא יכול להאמין שזאת זאת היא, נוגה התימניה מירושלים.

כשהיא הגיעה לפסטיבל, עוד שום סכנה לא איימה עליו. הכל התחיל בקוקטייל של הסרט מצור. היא באה לשם מלובשת כיאה לקוקטייל, ומלווה על־ידי השחקנית המהו־ללת בכל רחבי תל־אביב והמבורג, **אביטל פז**. השתיים הגיעו עד לכניסה, וכשבכני־סה לא נתנו להן להיכנס, נוגה נדהמה: „אתם לא מכניסים כוכבת ישראלית? את כל השמנות האלה אתם מכניסים, וכוכבת ישר־אלית אתם לא מכניסים?"

היא צעקה על **שיקה בן־פורת**. היא התנפלה על **יענקל'ה אנגמן**. היא אמרה שהיא תעשה להם בירור בעיתונים. היא הר־עימה על כל המוזמנים והסבירה להם ש־כוכבת ישראלית מפורסמת עומדת בחוץ, כמו כלב, בלי שאף אחד שם לב אליה. „איזה ארץ מתייחסת עוד ככה אל הכוכבות שלה?" היא שאלה בקול אין־אונים, יתך כדי כך הצליחה לעבור את שומר־הסף, ב־עזרת איזה ידיד שפגשה. ורק אביטל פז, הכוכבת הישראלית שבאה ישר מגרמניה, מלווה על־ידי ידיד גרמני, ופירסומות גר־מניות אוהדות, נשארה בחוץ. עד היום.

אומרים שכמעט לא רואים בפסטיבל הזה אנשים. רק ישראלים. הצרפתים עסוקים עכ־שיו. אין להם זמן לפסטיבלים. האנגלים ו־האמריקאים כבר לא מתגשים מזה, הכוכ־בניות ונערות־הזוהר, במיני ובבליקיני, אלה שמפילות את החזיות שלהן בכל מיני מקו־מות, מעדיפות לעשות את זה השנה במקו־מות אחרים, וכך קרה שאחת מגיבורות ה־פסטיבל היתה דווקא **גולדה מאיר**. בלי מיני ובלי ביקיני.

היא הופיעה בסרטו של **פרנסואז רייכנבך** על **ארתור רובינשטיין**. ה־אולם היה מלא יהודים, ישראלים, ואחרים. ארתור רובינשטיין נראה גם על המסך וגם באולם. הוא סיפר שהוא בא לישראל למל־חמת ששת־הימים. „כי הבנתי," הוא אמר, „שאם אני צריך למות באיזה מקום, באיזה שהוא זמן, הרי זה שם, ובזמן ההוא." ואז הראה הבמאי הצרפתי את גולדה מאיר על המסך, ואז רעד האולם ממחיאות־כפיים כ־אלה, שאפילו **משה דיין**, הכוכב המפורסם של יומני גבע והרצליה, יכול לקנא בהן.

אבל גולדה אינה הכוכבת הישראלית ה־יחידה בפסטיבל. ישנה גם **גילה ארקין**, שהגיעה לפסטיבל, ראתה שיש שם **עזמר שרוף**, שיש שם **פיטר פונדה**, שיש שם **יהורם גאון**, ולא היססה הרבה ובחרה מיד ביהורם גאון, ועכשיו היא מופיעה איתו בכל מקום, ואיפה שמצלמים איתו מצלמים גם אותה, ואיפה שהוא מסגר על ישראל ועל הקולנוע גם היא מספרת על ישראל ועל הקולנוע.

ויש לו הרבה מה לספר, משום שאם **ונסה רדגרייב** הגיעה לפסטיבל כשהיא בחודש השביעי, ומלווה על־ידי **פרנקו נרו**, האבא של העובר שלה, וקצרה שם המון אהדה, וגנבה מ**גילה אלמגור** את ההצגה, ביחוד שגילה רוב הזמן לא היתה בפסטיבל, הרי לא היה אף גבר שיגנוב מ־**יהורם גאון** את ההצגה. העיתונים וה־מסיקים מלאי התפעלות ממנו. קוראים לו חיית מצלמה ורבים מי יצליח להחתים אותו על יותר חוזים.

מי שראה את רומיאו ויוליה בקולנוע אלנבי לא יודע ואין לו מושג בכלל מה זה רומיאו ויוליה. רומיאו ויוליה האמריקאי, המופיע בפסטיבל, זה משהו אחר לגמרי. הוא מתחשק רק בחדרי המיטות, על המי־טות ומתחת למיטות, ויש שם רומיאו, ויש שם יוליה, ויש שם הרבה כלבים. ורואים את הכלב עושה ליוליה דברים מתחת לשול־חן, ויוליה צועקת: „רומיאו! רומיאו!" תיכ־ננו לסרט הזה הקרנה אחת, אבל הביקוש היה כל־כך גדול, שהוסיפו עוד הקרנה, ו־אחר־כך הוסיפו עוד הקרנה, ובסופו של דבר זה הוצג שש פעמים. כל פעם באולמות מל־אים. זה השיג אפילו את הסרט היפני שבר־ואים הכל, הכל מקרוב, עם כל הפרטים, וזה השיג את כל מאות ה־סרטים הפסבדו־פורנוגרפיים הממלאים את הפסטיבל, משום שמה שבני־אדם רגילים עושים כבר כולם יודעים, כי ראו בסרטים, אבל מה שרומיאו ויוליה עושים, זה מעניין.

מה ש**שמעון עדן** עושה, למשל, לא כל־כך מעניין. אבל רואים את זה הרבה. הוא פירסם מודעת־ענק בעיתון וראייטי, ובה כתוב: „שמעון עדן! שלוש שנים של מיש־חק! מאה עשרים שעות צילום! שלושה סר־טים!" ועם זה, ועם מכונית־הספורט הלב־נה שלו, הוא הגיע לפסטיבל, מלווה בשלו־שת הסרטים שלו, בניהם האחרון, ג'וזפין, וכמה עשרות חתיכות שלו. ואת הרעש שלא עושים סרטיו, הוא עושה בעצמו.

גילה אלמגור לא כל־כך מצטערת על דקל הזהב, שנלקח ממנה וניתן לוונסה רד־גרייב ברוב של קול אחד. ההצלחה שלה בפסטיבל שווה לא פחות מהפרס. מי שתולש את שערות ראשו על הפרס האבוד הוא דווקא **סם שפיגל**, היהודי, שהיה אחד מ־חבר השופטים. אחרי שהוא ראה את הסרט, הוא אמר: „אם גילה אלמגור לא תקבל את הפרס, אל תקראו לי סם שפיגל!" עכשיו הוא יצטרך להחליף את שמו. ועם שם כזה — זה לא פשוט.

לפני שבוע עובה העיתונאית היפהפיה **מישל ריי**, זאת שהפרצוף המחייך שלה מופיע פעם מאיש־בוייאט־נאם ופעם מאי־שם בפלסטין, את הארץ. היא היתה מוכ־רחה לנסוע, היא אמרה, כיוון שהסרט של בעלה, היוצר **קוסטה־גברס**, הנושא את האות הלטינית Z, עומד לקבל את אחד ה־פרסים בפסטיבל קאן, והיא רוצה להשתתף בטקס החלוקה. את הפרס הראשון קיבל ה־סרט של לינדסי אנדרסון, אס, אך הסרט של בעלה זכה בפרס השחקן הטוב ביותר.

שמעון עדן וחתיכות
חתיכות, חתיכות במכונית לבנה

גילה אלמגור (ואשת ברגמן)
ונסה גנבה את ההצגה

ונסה רדגרייב ב„איזדורה"
יהורם גאון נשאר לבד

מכונית־האלחוש חסמה את התנועה באמצע אלנבי - שומרי־הראש תפסו עמדות ואז

גולדה קנתה שימלה

היא טיפלה בגולדה

הדסה, המוכרת הראשית המוכשרת של אתא הממשלה, גולדה מאיר, מכרה לה שתי שמלות, תיכננה עבורה שלישית בו במקום.

מלבד אולי, לבעלי עיניים חדות, האנטנה הזעירה של מכשיר־הקשר, שבלטה מהגג של כל אחת.

זה, והדרך שבה עצרו: המכונית הראשונה עצרה באכלסון, באמצע הרחוב, כשהיא תוסמת את התנועה הסואנת ברחוב אלנבי. המכונית השנייה נידחקה בין המכונית הראשונה לבין המידרכה. מתוכה יצאה ראש־הממשלה, כשהיא מוקפת, תוך שנייה, בשמונה שומרי־ראש.

החבורה חצתה את המידרכה במהירות, נכנסה לחנות המפוארת, ממוזגת־האוויר. מבלי לעצור אף לשנייה, המשיכה גולדה, מלווה בשניים משומריה, לצעוד למעמקי החנות. שאר השומרים התפזרו בשקט, ללא הגה, ברחבי החנות, תפשו עמדות בנקודות רגישות. שניים שמרו על הכניסה הראשית. המפורסם שבהם — מרדכי רחמים, האיש שלנו בצריך — התמקם על המדרגת המובילות למחלקת־הגברים שבקומה השנייה. מיבצע הפלישה לחנות אתא היה שקט, מהיר ויעיל.

★ ★ ★

צ'יק־צ'ק — וגמרנו

כ־כך שקט, מהיר ויעיל — עד שה־קונות המעטות שנימצאו אותה שעה בחנות, לא חשו כלל במתרחש. הן התפלאו אומנם למראה הגברים החונים לפתע ב־מחלקת הנשים — אך זה הכל. את גולדה הן לא ראו כלל, לא ידעו על נוכחותה.

במעמקי החנות המתינו כבר לקונה הכבודה, כשהם נרגשים וחגיגיים, האדון יר־קוני והגברת הדסה — מנהל החנות וה־מוכרת הראשית. ראש־הממשלה, שלבשה שימלה כחולה פשוטה, לחצה ידיים מסביב, חייכה באדיבות, ובירכה את הצוות בשלום. שני שומריה סקרו במהירות את תאי־ההלבשה, התכופפו מאחרי הדוכנים, ואפילו חיטטו בין ערימות השמלות התלויות על קולבים לאורך הקיר.

בינתיים הציגה הדסה לפני הלקוחה את המיבחר שהכינה, שש שמלות בלבד. אולם מסתבר שהיא ידעה מה להכין: לאחר בדיקה קצרה, מצאה גולדה את מבוקשה, בחרה לעצמה שתי שמלות שמצאו־חן בעיניה — אחת בצבע אפור בהיר, השנייה בז'. שתיהן שמלות סטאנדארד של אתא.

ראש־הממשלה ניכנסה לתא־המדידה, ויצאה כעבור דקות מיספר כשהיא שבעת־רצון מקניותיה. כה שבעת־רצון, למען האמת — שבו במקום החליטה על קנייה נוספת. אלא שהפעם לא היתה זו שימלה מהמלאי: גולדה הסבירה להדסה מה רצונה, וזו תיכננה לה, בו במקום, שימלה משיפון שחור, להופעות חגיגיות.

שתי השמלות החדשות נארזו ונימסרו

(המשך מעבר לדף)

לרגע, נקרע בשבוע שעבר מסך־הרשמיות האופף את ראש־הממשלה. מבעד לסדק ניגלתה גולדה האשה, שבמיבצע צבאי מתוכנן, כשהיא מלווה על־ידי מרדכי רחמים, ירדה אל העם, השתלטה על חנות **אתא** בתל־אביב, ותוך חצי שעה רכשה לעצמה שלוש שמלות מיספר 46.

●

מיבצע החל בצילצול טלפון. המוכר המבוגר, בחנות אתא ברחוב אלנבי 85 בתל־אביב, נחפז, נירגש וניירעש כולו, אל הבוס:

„אדון ירקוני, אדון ירקוני," פלט, חסר־נשימה מרוב התרגשות, „טלפון ממשרד־ראש־הממשלה."

מנהל־החנות בחן, לרגע, את עובדו חסר־העשתונות בספקנות מסויימת, כאילו פיקפק בשפיות דעתו, אחר ניגש לטלפון.

העובד, כמובן, היה נורמלי לחלוטין: על הקו היתה מזכירתה הפרטית של גולדה מאיר. היא הודיעה למנהל, שראש־הממשלה תרשה לעצמה לבקר בחנות בעוד יומיים, כדי לקנות שימלה או שתיים. המזכירה ביקשה להכין מראש מיבחר שמלות לבוס שלה, כדי למנוע ביזבוז זמן. היא לא שכחה כמובן לציין את המידה — 46, וקצר, מאחר שראש־הממשלה איננה תמירה כל־כך.

★ ★ ★

כך אנשי המלכה

ביקור נקבע לשתיים אחר־הצהריים, שעה שבה ריקה כימעט החנות מקונים. ואכן, בשעה שתיים בדיוק, כעבור יומיים, עצרו ליד החנות שתי מכוניות אמריקאיות ענקיות, ושוּ אלו מכוניות אפורות, בעלות מיספר אזרחי. הלומה האחורי של האחת היה מכוסה בחיילון. שום דבר לא הבדיל אותן מכל מכוניות אחרות שחלפה ברחוב.

שימלה קיצית או שימלה רשמית - הסיגנון אינו משנה

גולדה קונה שמלה

(המשך מעמוד 29)

לידיהם של שומרי־הראש. את השימלה הזמינה הבטיחה הדסה לספק תוך ימים ספורים.

ראש־הממשלה לא שילמה במזומן, ואף לא בצ'ק. לא היא, ולא איש משומרי־ראשה. יש לה עדיין, כנראה, אשראי טוב בחנויות הבגדים בתל־אביב. הנהלת החנות אף לא מסרה אם ראש־הממשלה קיבלה הנחה, או שנאלצה לשלם את מלוא המחיר.

גולדה הודתה שוב לאנשי הצוות, לחצה ידיים, חייכה, ונפרדה לשלום. שומרי־הראש התקפלו מכל רחבי החנות ונאספו סביבה. באותה מהירות כמקודם נבלעה כל החבורה במעמקי שתי המכוניות שהמתינו בחוץ, ושזינקו מייד לדרכן במהירות, כשהן אינן מקפידות ביותר על חוקי התנועה ברחוב ההומה.

★ ★ ★

גולדה — וביחות גסות

במשך כל ביקורה, היתה גולדה נורא רצינית ומסוגרת. סיפר אחד המוכרים, העובד במחלקת־הגברים:

„גיסי הוא גם כן זבן במיקצועו. הוא זכה בזמנו, לפני כארבע שנים, לשרת את לוי אשכול זיכרונו לברכה, שבא למדוד לעצמו חליפה. אשכול היה נורא חברותי, התלוצץ עם המוכרים, אפילו סיפר שתי בדיחות גסות, באידיש, כמובן. גולדה — ההיפך הגמור. לא, חס־וחלילה, שתיכיתי שהיא תספר בדיחות גסות. אלוהים ישמור. אבל חשבתי, אני יודע, קצת יותר ידידותיות אולי.“

ואילו דעתן של המוכרות היתה שונה: „היא היתה נורא נחמדה,“ טענו כולן פה־אחד. „נכון שהיא לא דיברה בכלל,“ הסבירה אחת מהן, „אבל היא התנהגה נורא יפה, בכלל לא כמו ראש־ממשלה. סתם כמו אשה רגילה.“

„הלוואי שכל הקונות היו כמוה,“ הסכימה שנייה. „באה, מדדה, והחליטה. לא בילבלה את המוח שלוש שעות.“

★ ★ ★

השומרים — חתיכים

בכלל, המוכרות בחנות אתא היו נורא מיסכנות: ברגע שגולדה נכנסה לחנות, הן מתו מסקרנות לראות אותה, להתקרב קצת אליה. אבל ההנהלה הוציאה הוראה מפורשת שעליהן לעשות עצמן חרשות, עיוורות ואילמות בשעת הביקור — והן נאלצו להסתפק בהצצות מזויות העיניים, ולהמציא כל רגע תירוץ אחר כדי לגשת לפינה ההיא ולחזות בראש־ממשלתן מקרוב.

בלית־ברירה, הסתפקו המוכרות בשומרי־הראש: „איזה חתיכים לא נורמליים,“ קבעה אחת, פרנית צעירה שבקושי מלאו לה 20, אם בכלל. „כן, אחד אחד,“ אישרה אחרת, אשה מבוגרת שענדה טבעת־נישואין.

★ ★ ★

צעירה בעשר שנים

איך נראתה ראש־הממשלה? „מאה אחוז,“ הסכימו כל הבנות. „בדרך־כלל, ביומני־קולנוע, הייתי רואה אותה הולכת בכבדות, כאילו קשה לה לצעוד,“ סיפרה אחת. „אבל הפעם היא צעדה אחרת, ככה בגמישות.“

„כן, בצעדים מאוששים, כמו שאומרים,“ קבעה אחרת.

„בחיי, היא נראתה צעירה בעשר שנים לפחות ממה שהיא נראית בקולנוע,“ טענה הפרנית הצעירה. שאר הבנות הסכימו לדיאגנוזה, והמוכר הקשיש הירהר בקול:

„תראה מה זה אשה,“ התפעל. „כל האדרן על הכתפיים שלה — הקישקושים בא״ם, העניינים בתעלה, כל הצרות של העולם. אבל כשהיא צריכה שימלה, אז הכל מת: הולכת וקונה. בחיי, אשה לעולם אשה. אפילו כשהיא ראש־הממשלה.“

„כן, אבל יש לה אופי נורא חזק,“ קבעה המוכרת הנשואה. „ראיתם איך שהיא נכנסה, בחרה ממה שהדסה הכינה לה — והסתלקה? לא הסתכלה לא ימינה ולא שמאלה — שום דבר. עוד לא ראיתי בחיים אשה שתיכנס לחנות ולא תסתכל קצת מסביב.“

„עכשיו את מבינה למה קוראים לה חגר היחיד בממשלה,“ פסק המוכר הקשיש בידענות.

hawaii זו הנעל - למתלבש צעיר ...

hawaii זו הנעל - ל TEENAGERS ...

hawaii חדש! גם לנערים ממס׳ 36

hawaii זו הנעל – לכל אחד ואחת ...

hawaii בשלל דגמים וצבעים עליזים.

הצגפר

נעלי hawaii

ביגג-ליניאל

קונים

במחירים נבוחים

מלוה קליטה

גם 1964

מלוה בטחון

ם: 1968

„נוה״ שד׳ רוטשילד 15
תל־אביב, טלפון: 54931.
8.30 בבוקר עד 6 בערב.

מרכז עדשות מגע

CONTACT LENS CENTER

„גרוזובסקי — אישון לנם״

תל־אביב, רחוב שניאור 5 (פינת רח׳ פינסקר 20, ליד מוגרבי, מול מגרש חניה) טל. 55029

שעות קבלה 17—9

נשמח לשלוח חוברת חשבורת למי בקשה.

מכון פסיכולוגי

היפנוזה וטיפול

בכל הבעיות הנפשיות, מבחני אישיות

בהנהלת

בנימין רזניק

בחיפה טלפון 69300

ובתל־אביב המלך ג׳ורג׳ 44

מ־15.00 עד 18.00.

באי מקסים בים האיגאי נולדה אופנת־האיפור של הקיץ

כי ממיקונוס חצא תורה

התורה שיצאה זה עתה ממיקונוס איננה בדיוק זו המדובר עליה בתנ"ך: זוהי תורת־היופי החדשה שיצרה **הלנה רובינשטיין** לנשות העולם, לקיץ הנוכחי.

אופנה חדשה זו, הנקראת „מראה מיקונוס", זכתה למסע־פירסום עולמי חסר־תקדים: עיתונאיות מרחבי־העולם הוטסו לאי החלומי שבים־יון, שם זכו לראות את האיפור החדש מדוגמן על־ידי דוגמניות־צמרת בינלאומיות, שהציגו לרגל המאורע גם דגמים אופנתיים מרהיבים ותכשיטים נהדרים. הדגמים והתכשיטים עוצבו במיוחד לכבוד המראה החדש.

לרגל מה נערכה כל התצוגה הענקית הזו? בהשראת האווירה הקסומה של מיקונוס, יוצר האיפור החדש מראה קורן וספוג־שמש. תוצאה זו מושגת על־ידי שני תכשירי־איפור חדישים: הראשון, „איי ליינר" עמיד בפני מים, המאפשר משיחת קווי איפור נקיים ויפים. הוא בא בכחול איוני, כצבע מי הים היווני, ואלאבסטר, לבן־שיש. השני: מסקרה, עמידה גם היא בפני מים, לצביעת והארכת הריסים, הבאה בארבעה צבעים.

ביחד, הם עשויים להפתיע אותך.

המראה האציל האיפור החדש מתאים לכל שעה, לכל הופעה — גם כאשר את צריכה להיראות כנסיכה הדורה ומאופקת.

מראה=האדמה יפייה זו מדגימה את „מראה מיקונוס" בצבעי ברונזה יחנית. קומפוזיציה נוספת של „המראה החדש".

וזאת העין כך נראה „המראה החדש" מקרוב. הצבעים השולטים בו: זהב־לימון, כחול־איגאי, וברונזה־יונית, המשווים לשפתיים רעננות.

הזוהר השקט איפור־הערן ב„איי־ליינר" כחול־איגאי יוצר את המראה הזה, המהווה אחד האפקטים היסודיים של „מראה מיקונוס".

זר לכלה זר פרחי־זהב וטבעות שעוצבו במיוחד עבור „מראה מיקונוס". השפתיים משוחות בשפתונים בגוונים: סגול, אדום ואלמוג.

המיפלצות שלי

נער הייתי גם זקנתי, ולא ראיתי צדיק
זב, כתוב שם באיזה מקום. והכוונה,
י מודיעה לכן, היא ללא ספק לבני
יק. לא שהוא צדיק כל־כך — אבל זה
הוא לא יהיה אף פעם נעזב, זה בטוח.
ך שהארטיסט הזה יודע תמיד לדאוג

הוא עשה משהו, מה זה חשוב מה? אז
אחרי שהוא מסר את זה למורה, המורה
ספר אם יש שם באמת 500 פעם, והשאיר
את זה על השולחן שלו. אז בהפסקה, כש־
הוא יצא מהכיתה, הוא לא לקח את זה
איתו. אז אני לקחתי את זה."

לא אפריע, לא אפריע - לא אפריע?

צמו — משהו לא ייאמן. אני מכניסה
ערב אחד לילקוט איזה מחברת שהוא
ח בחוץ — ופיתאום אני רואה בתוכו
ימה של דפים. הדפים היו סתם דפים —
ל אני כבר יש לי חוש. הם ניראו לי
מונים, משום מה. בלי להסס הרבה אני
ציאה אותם החוצה — ומה אני מגלה?
ולם, מלמעלה עד למטה, חזור שוב ושוב
שפט: אני לא אפריע יותר בכיתה, אני
אפריע יותר בכיתה.

הבנתי מיד שהארטיסט שלי כבר קיבל
זה מהמורה בתור עונש. נהיה לי ירוק
ניים. אחרי העסק ההוא שתפסו אותו
הוא זרק פצצת־מים על סגנית־המנהל,
א נשבע לי שמעכשיו הוא יתנהג כבר
ן בן־אדם — לפחות עד סוף השנה.

★

מיהרתי לאמבטיה, שם עמד הגבר קפני
אי וסיכסך בבלוריתו, כהרגלו מדי בוקר.
"מה זה?" ניפנפתי מול אפו בזעם.
"אמא, שוב חיטטת בילקוט הפרטי שלי?"
"חיטטתי, מחטטת, ואחטט, כל זמן שאמ־
דברים כאלה אצלך," ענית. "שוב פעם
רעתך?" "הפרעתי־שמפרעתי, אולי תרדי
זני? זה בכלל לא שלי, זה של דוידסון."
"אז מה זה עושה אצלך?" חקרתי. אמת,
תב היה — ספק של אריק, ספק לא.
"זה דוידסון קיבל עונש לכתוב אני לא
פריע בכיתה 500 פעם, בגלל ש—— סוב,

"ובשביל מה אתה צריך את זה?"
"מה זאת אומרת בשביל מה? שיהיה לי
מוכן כבר, במיקרה שגם אני אקבל מחר
כזה עונש."

חיוך מסוים

האם, רות לוינבוק, היתה אומנם בת 17 כאשר צולמה בתמונה מימין, ואילו הבת דליה רק בת ארבע — אך החיוך המש־
פחתי האופייני ניכר יפה בשתיהן. המשפחה עלתה ארצה מגרמניה כשדליה היתה עוד קטנה.

האמא של דליה לביא

דן אם גם את תמהת אי־פעם, בהס־
תכלך בתצלומה של דליה לביא, איך
היא צמחה והתפתחה להיות יפהפייה כזו.
פשוט יפה. ולא סתם בחורה יפה, אלא נה־
דרת ממש.

כי זוהי התכונה המאפיינת את השחקנית
הישראלית המפורסמת ביותר בעולם: היא
פשוט יפה. ולא סתם יפה, אלא נהדרת ממש.

בעמודים אלה תוכלי לגלות את התשובה
לשאלתך: את מחצית יופיה ירשה דליה
מאמה, רות לוינבוק. כאשר את יושבת
לנגד האם, בביתה המרווח שעל שפת־הים
בשבי־ציון, את רואה לפנייך אשה מקסימה,
בעלת הופעה אצילית ושיער לבן. לבן
אמרתי, לא שיבה. כי על־אף שהיא כבר
סבתא, אינך יכולה לחשוב עליה כעל קשי־
שה. היא פשוט יפה מדי בשביל זה.

ואת החצי השני של יופייה ירשה דליה
מאביה ראובן.

סיפור

אופייני

א כך מעבר לכל היופי והפירסום, יש
כאן בסך הכל סיפור ישראלי אופייני
של נערה יהודיה שעלתה ארצה, עם היריה
ואחותיה, מברסלאו שבגרמניה, גדלה בא־
רץ, מצאה חבר, נישאה לו, ילדה לו שתי
בנות ובן, ואיבדה אותו.

זה שאחת משתי הבנות גדלה להיות
דליה לביא המפורסמת — זה באמת יפה
ונעים.

אבל לא העיקר, אצל רות לוינבוק.

האמא כשחקנית

רות לוינבוק
בגלמת תפקיד של מעפילה בסרט יהודית.

מורה־תיכון מגיב:

רק המורה מופרע?

זרם המכתבים, ששטף את המערכת בעיקבות הכתבה „האם המורה של ילדך מופרעת?" („העולם הזה" 1652), הוכיח שהנושא פגע בנקודה רגישה. עשרות אימהות, מורות ומורים, הביעו את דעתם: לעיתים לחיוב, לעיתים לשלילה — אך תמיד בשצף־קצף, מכל הלב. להלן תגובתו של יוסף לוינגר מקריית־מוצקין, מורה־תיכון ותיק.

כתבתכם „האם המורה של ילדך מופרעת" לוקה, דומני, במשוא־פנים.

זה עשרים שנה הנני חורש בקרקע ה־ טרשית של החינוך בארץ. הכרתי, על גבי ועורי, תריסר מוסדות, מאות חברים ואל־ פי בני־נוער — ושרם פגשתי ולו גם מורה אחד אשר היכה תלמידים, או התייחס אלי־ הם בזדון ממש. ייתכן וסתם יתמזל מזלי. כנגד זה ניגרע ממולי בכך שערם פגשתי מורה אחד אשר לא הותקף גם באורח גופני — במידה ובצורה זו או אחרת על־ ידי תלמידים או קרוביהם.

כמובן, מרבית המורים מתביישים להו־ דות כי משך שנות שירותם קיבלו גם קיב־ לו גירים, נתזי ושפכי מים דלוחים, גרגי רים, אבנים, דחיפות, בעיטות, מסמרים, עפיפונים או מלפפונים, כדורי גומי וכדומה. תוך התנצלות לגלגנית — וגם בלעדיה.

★

זכורני כיצד באחד המוסדות — מטיג הסגורים אומנם — הוזהרתי על־ידי המנהל כי עלי להתרחק, בשעת ההרצאה, מהחלון הפתוח, כי לאחד החניכים תחביב חמוד: הוא נוהג, מבחוץ, להנחית מהלומות בצי־ נור־פלדה על ראשו של המורה. „אז מה בצע בהתרחקות מהחלון?" שאלתי. הכביר המנהל, כי צינור־הפלדה מגיע בארכו רק עד אמצע הכיתה. „עליך להימצא תמיד ב־ מחצית השנייה של הכיתה," פסק. על שאלתי למה אין סוגרים את ההלון — קיבלתי תשובה כי חבל על הזגוגיות. על ראשו של המורה — לא חבל!?

כאן עלי להעיר, כי אלפי הניכי יעידו על היחסים הקרובים אשר שררו ביני לבינהם בזמן הלימודים — ואחריהם, חלקם היום חברי לעבודה. אחרים ברוך השם הדביקוני וישבים בחלונות הגבוהים. על כולם הנני גאה. אין טינה בליבי אף ביחס לאלו אשר הספיקו בשעתו להשליך עלי דברים לא כל־ כך מריחים, לצעוק בשמי מגיות השוכות בכל שעות היום והלילה, להטרידני בציל־ צולים ללא מענה בפתח־דלתי, או בטלפון, ושאר מעשי קונדס.

אך צרה גדולה הם אלה המתפרצים בקבו־ צות מאורגנות, גם בליווי הוריהם. ואם ה־ מורה ירצה לעמוד בפרץ, כדי למניע השגת־ גבול מצד אורחים בלתי־קרואים, הוא עלול לא רק לזכות במכות הגנינת, אלא אפילו בחקירה מצד המנהל... על תקיפה מצידו!!!

★

אכן, הרבה, הרבה תלוי במנהלים — והם לא תמיד לצידו של המורה. הרי בל נשכח: מרבית בתי־הספר העל־יסודיים הם בבעלות הרשויות המקומיות, והרשויות הן בבעלות העסקנים המסיגתיים, העושים את חשבון הקולות לבחירות. וכאן, מש־ קלם של הבריונים, נתוספת היריהם וידי־ דיהם, רב יותר ממשקלם של המורים. גם למלחמה הזו יש „צד שני של המטבע" — וחבל שחסר לנו עורך עיתון מוכשר אשר יכתוב ספר על הצד השני הזה.

וחבל גם, שהצעתכם להנהיג בדיקות פסי־ כאטריות, התייחסה רק למורים; ומה עם נהגים? וחברי־כנסת? וחברי־ממשלה? ו־ עיתונאים?

העולם הזה
קונטקט ולהיט

כן, כן,
אלה הם שלישיית
הגשש החיוור

קנטטה של ניגודים

מ ה משותף לדיאטה ולחידון התנ"ך? בינתיים שום דבר, אבל תוך פחות מחודשיים תהיה התשובה ברורה: שלישיית הגשש החיוור. כי באמצע החודש תעלה שלישיית הגשש החיוור את המסך על הצ־גת הבכורה של תוכניתה החדשה — קנטטה לשוארמה — שהמכנה המשותף של כל הקטעים שבה — הוא חוסר מכנה משותף.

אם תבדקו את ההיסטוריה של עולם ה־שעשועים, ספק אם תמצאו תקדימים רבים לשלישיית בדרנים, שהצליחה להחזיק מע־מד בצמרת משך כשש שנים, מבלי לדעוך אף לרגע ומבלי לשנות את הרכבה. סולי, שייקה וגברי מצליחים לעשות זאת, ולפי כל הסימנים עוד יצליחו בכך זמן רב.

הכוח הדוחף מאחורי שלישיית הגשש החיוור, הוא האמרגן אברהם (פשנל) דשא. למרות שהוא אולי לא נראה כזה, הרי ש־כיום הוא אחד האנשים העסוקים ביותר במדינה. יש לו סדר יום דחוס ורגדוש, ורא־יונות לעיתונאים הוא מעניק על מרפסת השיווף של בריכת השחייה גורדון בתל־אביב.

„שם התוכנית לקוח מתוך מערכון על מוכרי השוארמה," הוא מסביר, אבל הפ־קרת גבו לקרני השמש ביום חמסין. „אבל הוא גם מבטא את אופי התוכנית החדשה. הקונטראסט. אף קטע לא דומה לשני ואין שום חוט מקשר בין כל המערכונים וה־פיזמונים שבתוכנית."

חלוקה צודקת

„יש לנו למשל, בהצגה, פארודיה ל מיצעד הפיזמונים, שעל ידה נראות כל הפארודיות שנכתבו עד כה, כהצגה יומית. יש גם פארודיה על חידון התנ"ך, שתהפוך לקודש הקודשים של אוצר הפארודיות ה־ישראליות...

מהו סוד הצלחתה של להקת הגשש ה־חיוור? גם את זה מוכן פשנל להסביר, אגב שינוי תנוחה לשיזוף הכרס. „הגששים הם לא תיאטרון עם חובות חינוכיות ותם־קידים לאומיים. המטרה היחידה שלהם היא להישאר להקת בידור. להצחיק את הקהל ולעשות סרטים..."

„אחד הדברים המופלאים אודות הגשש החיוור, היא העובדה שאף אחד ממעריציה הרבים אינו יכול לומר אף פעם מי משלו־שת חברי הלהקה הוא הכוכב. תמיד אומ־רים: הגששים היו מצויינים..."

„זהו אחד הדברים שאנו מקפידים לש־מור עליו: החלוקה הצודקת והמאוזנת ב־תפקידים בין חברי השלישייה. לאף אחד אסור להתבלט מדי, ולעומת זאת גם אסור לו לפגר אחרי עמיתיו..."

קנטטה לשוארמה תהיה התוכנית הרבי־עית של הגשש החיוור. התוכנית הקודמת, סינימה גשש, הועלתה משך שנה וחצי, 650 פעם, וחלק גדול מהמערכונים והפיז־מונים שבה הפכו לחלק מנכסי הפולקלור הישראלי החדש.

„אני לא חושב שישנם עוד אמנים יש־ראליים המסוגלים להודיע על תוכנית חדשה שתצא בעוד חודשיים, ולמכור מייד את כל הכרטיסים," אומר פשנל כשעורו מתחיל להאדים מצריבת השמש. „הגששים מסוג־לים לעשות זאת."

ומי מוכן לומר שאינו צודק?

מרי הופקין

מרי הופקין מתוודה:

מיסכן מי שיהיה בעלי...

ספק אם ישנם כיום חצי תריסר אנ־שים המסוגלים לומר בביטחון כי הם מכירים אותה כפי שהיא באמת. כי מהיום בו דרך כוכבה הזוהר של מרי הופקין, היא היתה ונשארה בגדר חידה. פניה התמימות אינם אומרות דבר על אופייה, ועיניה מסגירות עוד פחות.

השבוע פתחה מרי את פיה והתודתה מעט על תכונות אופייה. לדבריה היא מהירת חימה („אני מתרגזת כשאנשים שוכחים לומר לי דברים"), עצלנית („יש בקרים שאני מתעוררת ואין לי שום חשק לצאת מהמיטה משך כל ה־יום"), בלתי מסודרת („אני לא מצלי־חה להגיע לשום מקום בזמן, אבל לאחר רונה אני לפחות משתדלת"), ובלתי מרוצה מעצמה („יום אחד אני רוצה להיות דומה למישהו אחר. לא חשוב מי.")

כאשר התגוררה עדיין עם משפחתה, בעיר הולדתה הקטנה שבוילס, היתה לה רק בעייה אחת בחיים: „אין לקום בבוקר. הייתי עצלנית נוראה ולא רצי־תי ללכת לבית־הספר, כדי שלא אצטרך אחר־כך להכין את השיעורים."

אבל כיום נעלמה בעייה זו, ובמקו־מה צצו רבות אחרות. „כשהגעתי ל־לונדון הייתי פתייה. כימעט לא דיבר־תי ונתתי לאנשים לכוון אותי כרצונם. עכשיו למדתי מהנסיון ואינני שותקת. „האדם הכנה האמיתי היחיד שפגש־תי, היה פול מקרטני. בשבילי הוא לא „חיפושית", אלא ידיד שאני סומכת עליו בכל. הוא גם היחידי שבאמת מבין או־תי. כשהקלטתי את מארין־הנגן הראשון שלי, למשל, לא הייתי מרוצה מאחד הפיזמונים. חשבתי שאפשר להקליט או־תו שוב, יותר טוב. מפיק אחר היה או־מר לי „לא חשוב, זה נשמע טוב, תעז־בי את זה לי." אבל לא פול. הוא אמר לי: „תקליטי עד שתהיי מרוצה..."

„אינני חושבת שהייתי מסוגלת אי־פעם לחיות חיים רגילים. מיסכן מי שיהיה בעלי, למרות שאני נראית, אולי, כמי שמסוגלת להיות עקרת־בית ורעייה אידיאלית. אינני מתנגדת לנשואין ב־אופן עקרוני — אבל אני כ־כך לא מעשית — שאני בטוחה שאהיה עקרת־בית מזופתת..."

דרוש — חי או מת!

לאן נעלם מאלף „האריות"?

חיים סבאן

לורנס גלר, מנהל חברת „לורנס אנטרפרייז" למו"לות מוסיקה, רתח מכעס. „דבר כזה עוד לא קרה לי," אמר. „שלחתי אותו לאנגליה לחתום על חוזה — והוא נעלם!"

הנעלם הגדול היה חיים סבאן, אמרגן להקת „האריות", שיצא לפני כשבועיים לאנגליה, כדי לחתום על חוזה הופעות עבור הלהקה, עם הופעת „אהבתנו היא". דבר צומח" בשוק התקליטים הבריטי.

הוא יצא את הארץ ביום הרביעי בבוקר וביום החמישי התייצב במשרד האמרגן ג'ק ג'ייקובס בלונדון. שם אמרו לו לסור ביום שישי כדי לחתום על החוזה המוכן. סבאן אמר בסדר — ומאז לא ראו אותו.

מידיעות שהגיעו ארצה אל אחיו של חיים, אריה, מסתבר כי ביום השישי בבוקר, במקום לגשת לחתום על החוזה, טס סבאן לדנמארק, כדי לחפש להקות־קצב להופעות בארץ. משם המשיך בדרכו לאיטליה, כדי לנהל משא־ומתן על הבאת אחד מזמרי פסטיבאל סן־רמו לישראל.

אבל כל זאת אך ורק מפי השמועה, ובינתיים לא הגיעה כל ידיעה מסבאן עצמו. „באנגליה הכל מוכן עבור ,האריות'," אמר בתחילת השבוע לורנס גלר, המייצג בישראל מיספר רב של חברות מו"לות למוסיקה ואמרגנים בריטיים.

„רק צריכים לחתום על החוזה ולטוס לאנגליה. ההתנהגות של סבאן מקלקלת את המוניטין לכל הלהקות הישראליות האחרות, שירצו לנסות את מזלן בעולם הפיזמונים הבריטי."

טום ג'ונס על המין

טום ג'ונס

הוא משמש נושא להערצתן ולאהבתן של אלפי נשים. הופעתו על הבמה משוללת בתנועות אירוטיות ביותר. אולם מה דעתו האישית של טום ג'ונס על המין בעולם־השעשועים בפרט, ובעולמנו המודרני בכלל? על כך אפשר ללמוד מתשובותיו לשלוש שאלות שהוצגו בפניו השבוע.

יש לך המון מעריצות, האם אתה מצליח תמיד לעמוד בפיתוי?

הפיתוי גובר עליך רק כשאתה שתוי. מובן שאני תמיד מוקף נשים. אבל דווקא העובדה שאני נשוי מצילה אותי. אילמלא הייתי נשוי — הייתי חי חיים משוגעים עם נקבות, דבר שהיה לבסוף בעוכרי.

על הבמה אתה מקרין אחירה מינית סביבך. האם זוהי התנהגות מכוונת או טיבעית?

כאשר התחלתי את הקאריירה כזמר מיקצועי, הייתי פשוט מחזיק את המיקרופון בשתי ידי — ושר. אבל מהר מאוד הבנתי שאם אני רוצה להשיג הופעה מחשמלת, אני מוכרח להדגיש את היסוד המיני. מכאן ואילך התחלתי למפף את הצד הזה, וכיום זה דבר טיבעי אצלי.

מה דעתך על אהבה חופשית וחינוך מיני מוקדם?

אני נגד זה. לא משום שאני חושב שחצאיות מיני מעידות על חופש מיני. גם כשנשים לבשו חצאיות עד הקרסוליים — הן הרימו אותן מפעם לפעם. אבל כיום מוצאים הורים לעצמם לחובה לספר ליל־דיהם על המין מוקדם ככל האפשר.

אני סבור שיש להשאיר את הילדים ילדים — מה שאפשר יותר. אז לא נגיע למיקרים שילדות בנות 12 ייכנסו להריון. אני עצמי התחתנתי בגיל 16, אבל ידעתי לפני מה אני עומד. כימעט כל ידידי שהתחתנו צעירים — התגרשו לבסוף.

...מה שבטוח - „כלב מלוח"

כאשר חיפשו חברי שלישיית אדלר, אמני מפוחית הפה, אופנאי שיכין להם תלבושת הופעה, הם פנו, כמובן, ל**יצחק אדלר**. ● „עוד לא זכיתי לקבלת־פנים חמה כזאת, באף מקום אליו הגעתי," אמרה השבוע הזמרת החלשית **תמי ג'ונס**, שהגיעה לסיבוב הופעות בישראל. אך לעומת זאת התאכזבה כאשר נודע לה שבמקום תיזמורת גדולה שהובטחה לה כליווי, הועמדו לרשותה רק פסנתרן, גנן באס ומתופף. פשוט אי־אפשר להשיג היום מוסיקאים פנויים לסיבוב הופעות. ● תגידו מה שתגידו — נעים להאזין למיצעד המרגנית, מיצעד הפיזמונים הישנים, אך חביבים, של גלי צה"ל. ● על נבי תקליט פסטיבאל הזמר והפיזמון הישראלי, מוכיח **דני גרנות** כי פרט לכישרון החיקוי, יש לו גם קול מצויין. ● בארצות־הברית מתחילים חברי להקת **דייב קלארק** צילומי סרט חדש, המדבר. ● מעריצי החיפושיות פנו במחאה לשגרירות האמריקאית בלונדון, על כך שסירבה לאשר את כניסתו של **ג'ון לנון** לארצות־הברית, בעוד שבעבר אושרה כניסתו של **דונובן**, למרות שיש לו הרשעה על שימוש בסמים. ● **ביל קאוסיל**, אחד מהאחים חברי להקת הקאוסיגס, פרש לקריירה של זמר יחיד. ● **דין מרטין** מצהיר על כוונתו לפרוש לגימלאות בעוד 4 שנים. ● תקליטם הראשון של הבי ג'יס ללא **רובין גיב**, יצא לשוק באנגליה בסוף חודש זה, והוא נושא את הסיזמון מחר, מחר. ● **תום ג'ונס** ישתתף בסרט אמריקאי, יחד עם מי שהוגדר, בינתיים, כ„אישיות הוליבודיה בכירה". ● אולי כלב מלוח, פיזמונה החדש של להקת פרוקול הארום, יצליח להוציאה מהמשבר בו היא נתונה מאז להיטה הגדול, בהיר מחיוורון, שכבש את צמרות המיצעדים לפני למעלה משנתיים. ● קשה לומר ששלום עולם, **פיזמונם האחרון של הסרמלוס** זכה להצלחה במיצעד הבריטי. פיזמונם הבא יהיה פעם, בבוקר יום ראשון. ● להיטה החדש של להקת המארמלאדה, יהיה, קרוב לוודאי, ילדתי, עשי זאת מהר. ● אין ספק שאם היתה נערכת כיום הצבעה על שירי פסטיבאל הזמר, היו תוצאות הבחירה של הקהל הישראלי מאלה שהתקבלו בערב הפסטיבאל.

תמי ג'ונס

חידון רמזים

בחידון הקודם זכו בפרסי תקליטים: מיכאל רוטנברג מקריית מבגון, שלמה מהר מנהריה וחיה קרמן מתל־אביב. הפרסים נשלחו אליהם בדואר.

בין הקוראים שיזהו את הזמרים והלהקות המסתתרים מאחורי הרמזים הבאים, וישלחו את תשובותיהם על גלויות בלבד עד 10.6.69, יוגרלו שלושה תקליטים מאריכי־נגן.

1. יחד איתה ניסע לעיר בצפון המדינה.
2. הם שרים על דמות ירושלמית משעשעת.
3. הם שרים על כלבתו היקירה של אחד מהם.
4. זה קרה לו בפעם הראשונה בחייו.
5. אין לה — אבל בכל זאת יש לה.
6. הוא שר, מבלי לדעת למי.
7. הוא ראה את אחת מעונות השנה.

עולם האשה

בקיבוץ רות בבית־אלפא, בשעת קטיף אשכוליות. השנה — 1935, והלבוש — שיא־המודה. עתה מתגוררת רות לוינבוק בשבי־ציון שליד נהריה.

עם הארוס רות עם ראובן, החבר שלה שהפך לבעלה. השנה היא אומנם 1938, אבל מרכז־הבידור באותם ימים היא כמובן כיכר־דיזנגוף.

כלה על ארגז רות וראובן ביום נישואיהם. הכלה יושבת על ארגז תפוזים, והאורחים לא באו לחתונה, כי היה עוצר בארץ.

ראובן ז"ל בעלה של רות יחד עם בתו הבכורה דליה, שהיתה אז בת ארבע. איפה הלחיים של דליה לביא היום, ואיפה הלחיים שלה אז.

עם שלושת הילדים רות והילדים יוסי, מיכל ודליה, על שפת־הים. החיוך של דליה, המוכר כיום למיליוני צופי ה־קולנוע ברחבי העולם, כבר קיבל את קויו האופייניים, כשדליה היתה עדיין ילדונת.

שתי יפהפיות בלונדון שתי שחקניות הקולנוע הזוהרות הן רות לוינבוק ובתה, דליה לביא, בשעת סיור ב־לונדון. אותו פרכו לאחר השלמת סרט־הרפתקאות על הסיסה לירח, לפי סיפרו של ז'ול ורן.

במדינה

אוניברסיטאות

אדון ומשרת

אילו היה הדבר מתרחש באחת האוניברסיטאות האירופאיות, הוא היה מהווה עילה טובה לסטודנטים ולמרצים גם יחד לעלות על הבאריקאדות ולהניף שם את נס המרד. אבל במדינת ישראל עבר הדבר כמעט ללא הדים.

זה קרה בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, כאשר החלה להתברר בפני השופט ארליך עתירתו של הד"ר ג'ורג' טמרין נגד אוניברסיטת תל־אביב בשל פיטוריו השרירותיים, אשר הוגשה על־ידי עורך־הדין אמנון זכרוני. בפני השופט הופיעו נציגי אוניברסיטת תל־אביב ובפיהם טענה מוזרה.

הם היו מוכנים לקבל באופן היפותטי את כל הטענות שהעלה טמרין בתצהירו, כולל את הטענה שההחלטה לפטרו „נתקבלה על־סמך המלצה של ועדה שהרכבה היה פסול, אשר עבדה בפרוצדורה פסולה המנוגדת לכל כללי הצדק הטבעי." אבל כשביקשו למחוק את עתירתו של טמרין על הסף, לפני שיוכל להביא עדים, הסתמכו על החוק האנגלי ה־מסדיר יחסי „אדון ומשרת".

בהגדירם את האוניברסיטה כמוסד פרטי ולא ציבורי, הסיקו שיחסיה עם עובדיה, כולל המורים הבכירים בעלי הקביעות, אינם מחוייבים בכללי הצדק הטבעי והסדר ה־ציבורי.

שלילת הסמכות האוניברסיטאי. היתה זו טענה בעלת משמעות חמו־

תובע ד"ר טמרין
חופש אקדמאי?

רה ביותר. עוד לפני שהגיש את תשובתו לטענה זו לבית־המשפט, מיהר טמרין להע־מיד את הציבור האקדמי בארץ, על המשמ־עות הנובעת ממנה. כתב טמרין במיכתב ש־הפיץ בין ועדי המורים באוניברסיטאות יש־ראל ושאותו שיגר גם לאירגון הבינלאומי של הפרופסורים והמרצים:

„עוד לא קרה שמיכללה בארץ תעלה טיעון על זכויות אלה (של יחסי אדון ומשרת) — כולל שלילה שרירותית של סטאטוס אוני־ברסיטאי... אם האוניברסיטה היא אמנם מעביד, אשר לו הזכות הסוברנית לפטר את עובדיו, כולל פרופסורים מן המניין, אזי הסכמי העבודה עליהם חתמנו, שוים כקלי־פת־השום... אין שום משמעות להתחייבו־יות האוניברסיטה, כי היא רשאית בכל עת לנהוג על־פי החוק של ‚אדון ומשרת'.

„פירושה של טענה זו כי בטלות ומבו־טלות כל אותן מוסכמות ומפורסמות שעלי־הן מושתת בכל העולם החופש האקדמאי... משפטנים רבים הישוו קביעות של מורה ב־אוניברסיטה לזאת של שופט — אין לערער עליה כל עוד התנהגותו תקינה, כדי שיוכל לפעול באופן עצמאי ללא פחד. אם החוק של ‚אדון ומשרת' חל עליו, ברור כי אותו חופש אקדמי מחוסל."

טמרין פנה בבקשה לאוניברסיטה העברית בירושלים, כדי שזו תבהיר אם גם היא רו־אה את עצמה כמעביד פרטי ביחסיה עם עובדיה, וקרא לחבריו: „מחובת הנעדים להזהיר כל מדען מועמד מחו"ל שבתמימותו מתכוון להצטרף לסגל האוניברסיטאי, כי אין האוניברסיטה מכירה בכללים האקדמיים ה־מקובלים בכל העולם הדמוקרטי."

„לוחמי השמש" באים ...

'Bronze Lustre'

מערכת שלמה של משזפי

רבלון

★ מבטיחים שיזוף הדרגתי מהיר ושלם — ללא כוויות.
★ מעניקים לעורך שיחום־משי ולחות חיונית.
★ מרככים ומחליקים את עורך המשתחם.
★ מגינים על עורך — מעודדים קרני שיזוף ועוצרים קרני כוויה.
★ לוחמים נגד שידוף העור והיווצרות קמטי יובש.

'Bronze Lustre' Cream
באריזה פלסטית לעור נורמאלי.

'Bronze Lustre' Cream
for Sensitive Skin
באריזה פלסטית לעור רגיש.

'Bronze Lustre' Gelée
בשפופרת לעור נורמלי ויבש.

'Bronze Lustre' Gelée
for Sensitive Skin
בשפופרת לעור בהיר ורגיש.

'Bronze Lustre' Sun Stick
בצורת שפתון ב־3 גוונים להגנת השפתיים ואיזורי הפנים הרגישים.

מיוחד!

'Bronze Lustre' After Sun Moisture Lotion

להארכת השיזוף, להחזרת הלחות ולהרגעת העור לאחר שיזוף אינטנסיבי.

'BRONZE LUSTRE' by REVLON

יהורם גאון זכה בפרס גדול בתחרות הפרסים של סכיני גילוח קינגסמן

בין הזוכים שהשתתפו במבצע הפרסים הגדול שנערך ע"י חברת קינגסמן, עלה בגורל באחד הפרסים הגדולים (טלוויזיה חדישה) הזמר המפורסם יהורם גאון.

במכתב ששלח לתחרות כתב יהורם גאון: „אני יהורם גאון, זמר ושחקן המשתמש זה זמן רב בסכין הנפלא קינגסמן ונהנה אחרי כל גילוח, וכן משתמש אני במי הפנים של קינגסמן".

ועל החתום: בכבוד רב, יהורם גאון.

SCHAUB LORENZ
TELEVISION

הטלויזיה
הטובה
בעולם

הנסיך והנסיכה של ישראל
לשנת 1969

מטעם מערכת **העולם הזה** בחסות יצרני קוקה-קולה בישראל

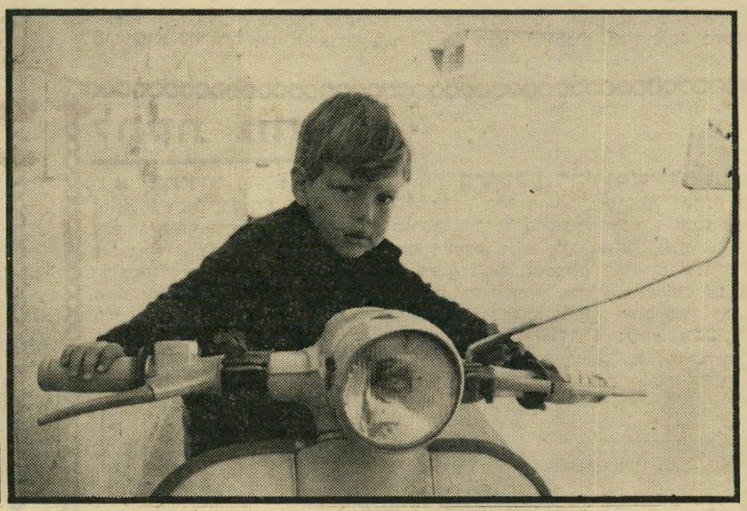
שרון אפרת
בת 4, רח' אהרן בן־יוסף 7, קריית־אתא

מיכאל ליטוינסקי
בן חמש־וחצי, רח' סוטין 24, ת"א

ארנה פרנקל
בת 3½, רח' אדמונד פלג 46/5, חיפה

מורי שטיינברג
בן 3½, רחוב אידר 20, חיפה

דקלה כהן
בת שלוש, רחוב המאבק 21, גבעתיים

גם לך יש בכיה צבר או צברית — לא פחות מקסימים. שילחי את תמונותיהם בציון השם, הכתובת והגיל אל מערכת „העולם הזה", ת.ד. 136, תל־אביב (עבור תחרות הנסיך והנסיכה). עדיפות תמונות בשחור־לבן. התחרות פתוחה לכל ילד וילדה מגיל שלוש עד שש בלבד.

Coca-Cola
TRADE MARK REG

טוב יותר עם קוקה-קולה

תדריך

● לא כדאי לראות
* לא חשוב לראות
** אפשר לראות
*** רצוי לראות
**** חובה לראות

קולנוע

סרטים חדשים

מכם סודי (גת, תל־אביב) זונה מזדקנת. נערה לסבית ומופרעת (**מיה פארו**), אבא חורג (**רוברט מיצ'ום**) עם מחשבות מגונות, דודות עם נטיות קלפטומניות — מכל אלה בישל הבמאי **ג'וזף לוזי** סרט אחד, וכדאי להאמין שהעובדה שהיא

נסה רדגרייב ב„איזדורה"

ביים את זה תחפה אפילו על העובדה ש־**אליזבט טיילור** משחקת בזה.

איזדורה (הוד, תל־אביב) **נסה רדגרייב** (שזכתה השבוע בפרס קאן על תפקידה זה) מגלמת את דמותה של איזדורה, הרקדנית הפרועה והיפהפיה של תחילת המאה. סרט ענק, שרק מהיצאות הפירסומת שלו אפשר היה לעשות חמישה סרטים.

לפני בוא החורף (חן, תל־אביב; פאר, חיפה) טופול פה וטופול שם. והנה עוד **טופול** אחד בסרט האמריקאי הראשון שלו, בו הוא מגלם דמות של מתורגמן במחנה פליטים, בזמן המלחמה, ווזכה לת זבחות נלהבות מצד הביקורת. לצידו גם **אורי לוי** ו**דייוויד ניבן**.

שנת 2001 — אודיסאה בחלל (צפון, תל־אביב) מסע אל החלל ואל העתיד בסרטו של **סטנלי קובריק**, שצויין על־ידי מבקרים אחדים כסרט המדע־הדמיוני ה־טוב ביותר שנעשה עד כה — ושעורר ב־אמריקה הד ללא תקדים גם בחוגים אינ־טלקטואליים.

סרטים אחרים

★★★★ משחקים אסורים (תכ־לת, תל־אביב) סרטו הפיוטי הנפלא של **רנה קלמנט**, שבו כל מוראות המלחמה נראים אימים ונוראים פי שבע, משום שהם ניתנים דרך עיניהם של שני ילדים קטנים ותמימים, שאינם יודעים ואינם מבינים מה קורה ומדוע.

★★★ הצוללת הצהובה (פארים, תל־אביב) המסורת האנגלית, שהחל בה לואיס קארול עם עלילה בארץ הפלאות שלו, נראית כאן בשיאה. סרט תמים ומלא חוכ־מה על חמשת החיפושיות המצויירות ביד אמן, היוצאות להציל את ממלכת היופי וה־אהבה והפרחים מידי אגרופי־הברזל של ה־רשעים. יש כאן שילוב נהדר של פנטזיה והומור ו„נונסנס" מלא „סנס".

טלוויזיה

חוות דעת שתוגש בערבית, ביום ה', ה־29.5.69 שעה 18.30, תעסוק הפעם בנו־שא: **בוגרי אוניברסיטאות לעיר או לכפר.**

את דיעותיהם של **עאטף חבש, עדנאן עבדול ראזק** ו**רפיק מלק**, ינחה **סר־עאד קארמאן.**

20 דקות לאחר מכן: **דור הסירונים**, משהו על תולדות התעופה, ולאחר **החד־שות בערבית** (ב־19.18), שידור חוזר של **פסטיבל הזמר**, שהתקיים ביום ה־עצמאות בבנייני האומה בירושלים. **יהורם גאון, אבי טולדאנו, אריק איינ־שטיין, קובי רכט, יגאל בשן**, הפר־ברים, **עדנה גורן, אלכסנדרה ורבקה זוהר** יבצעו שירים ופיזמונים שהוזמנו על־ידי רשות השידור, במחיר מלא מאת מחברים ישראליים מיקצועיים נודעים, שבדיעבד ניתן לקבוע כי רמתם אינה עולה על רמת החובבים שהשתתפו בפסטיבלים

להקת מחול

★ **בת־דור** היא להקתה של הברונית **בת־שבע דה־רוטשילד.** מנהלת אותה ידידתה הרקדנית **ג'נט אוורדמן.** הצרה היא שהגברת אוורדמן, למרבה ה־פלא, היא אף הרקדנית הראשית של הלהקה. ליד 12 הרקדנים הצעירים והבתוליים של בת־דור, נראית הגברת אוורדמן כאם מאמצת, או לכל היותר כגננת חביבה. הכוריאוגרפיה למרבית המחולות חסרת ניעוף ו/או משמעות. במיקרים מסוימים משמעותה מגוחכת וילדותית. חברי הלהקה חסרי נסיון וליטוש, אך מה שניכר מייד הוא כי הרקדניות טובות לאין שיעור מן הרקדנים. תמונה מאוד כיצד נמסר תפקיד הסולן (ב**וריאציות** על־פי מוסיקה של **ויואלדי**) דווקא ל**שמעון הופנונג.** התאורה של **חיים תכלת** היא הדבר היחיד העומד על רמה ניקצו־עית המזכיר (וכיצד אי־אפשר שלא להיזכר בלהקתה האחרת של הגברת דה־רוט־שילד) את להקת **בת־שבע.**

רקדני „בת־דור" ב„וריאציות"

דרוש לך אומץ רב כדי להגשים מטרה שהצבת לך זה מכבר ואין נראית לך כל תזוזה להשגתה. אל תהסס לבקש את עזרתם של אחרים, אפילו אם הדבר כ־רוך באי־נעימות חול־פת. פגישה עם איש־יות סמכותית עלולה לגרום לך רוגז רב ולמתוח את עצביך. מוטב שלא תזלזל ב־התראות בכתב הנשל־חות אליך. הקפד ב־שעת נהיגה. פזיזות, שאינך באופייך, עלולה לגרום לך מורת־רוח רבה. סוף שבוע מהנה לפניך.

★ ★ ★

בעיות הקשורות בבריאות, שלך או של אחד מבני משפחתך, יעסיקו אותך במרבית ימי השבוע. אל תהסס להוציא כספים לצורך זה, אפילו אם התוצאה נראית לך ברגע הרא־שון כבזבוז. מישהו אהוד עליך, וייתכן וזאת קבוצת הכדורגל החביבה עליך במיוחד, לא ימלא את התקוות שתלית בו לקראת סוף השבוע. לעומת זאת עשוי אחד מקרובי משפחתך הקשישים לג־רום לך הפתעה נעימה. אל תאמין לכל דבר.

★ ★ ★

מאורע משפחתי משמח יביא לך אושר רב. האפשרויות הקורצות לך מעבר לים מושכות אותך ומפחי־דות אותך בעת ובעו־נה אחת. נסיעה לא תזיק, אבל אל תכניס את עצמך להתחייבו־יות לטווח ארוך. הק־דישי זמן רב יותר ל־ילדיך. את מתעלמת לאחרונה מבעיות נפ־שיות המעיקות על אחד מהם. אישיות מקסימה שתפגשי השבוע במסיבה תו־ליד בך מחשבות חטא, אך אל תתפתי.

★ ★ ★

מועקה, שבוודאי חשת בה בעת האחרונה, תחלוף לקראת סוף השבוע. בעייה פסיכו־לוגית, הקשורה ביחסיך עם אחד מהוריך, תמצא אף היא את פיתרונה, במידה ותבדוק את שורשיה. ולא תתפתה להחריקה ולהתעלם מ־מנה. ידיעות טובות עשויות להגיע במכתב מחו״ל. אם את עומדת בפני החלפת מקום עבודתך, אל תהססי. זוהי תקופה נהדרת להתחיל דברים מחדש, עבור בני מזל גדי. לבושך יהנה אותך.

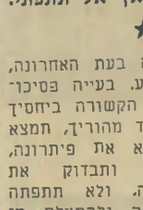
★ ★ ★

התרגשותך חיא תוצאה ברורה מהמתח בו אתה שרוי לאחרונה, נוכח התפקיד החדש שיוטל עליך ה־שבוע. נצל את תבו־נתך כדי לשמור על קור־רוחך, ואז יעבור הכל בשלום. חובות, הנכפים עליך על־ידי מיסגרות חיצוניות, מציקים לך השבוע. מוטב שתבחני מחדש את מערכת יחסייך עם אדם, שהכאבת לו לאחרונה מאוד. אם אתה צופה שינויים בחייך הקיץ, מוטב שתכונן לקראתם.

★ ★ ★

העצלות שירדה עליך לאחרונה מפריעה לך בהגשמת מטרותיך. אם תחדש את מיטען המרץ שאיפיין אותך בעבר, אתה עשוי עוד לא לא־חר את הרכבת. ידידים ידברו השבוע מאחורי גבך. רכישה שרכשת לאחרונה לביתך תסב עונג לך ולבני־משפחתך. חשדנותך לגבי בגידותיה של בת־זוגך אינה מוצדקת. קינ־אתך היא הגורמת לחיכוכים שצצו ביניכם לאחרונה. נסיעה בלתי צפוייה תשבש את תוכניותיך בשבועות הקרובים. מחלות, במ־יוחד כאלה הקשורות בראש, ידאיגו אותך.

נסיון נועז שאתה עו־מד להתחיל בו בימים הקרובים, עשוי להסת־יים בהצלחה מליאה, אם לא תאבד את בי־חונך העצמי עד סוף הדרך. מוטב לך לא ל־גלות את סודותיך, אפי־לו לאנשים הקרובים לך ביותר. אדם, שנתת בו אימון בעבר, עלול לאכזבך. פעילות רבה בחיים הרומנטיים, לקראת סוף השבוע.

★ ★ ★

השבוע תצטרך כנראה להרבות בפגישות וב־ישיבות ארוכות ומ־יגעות. עתידם וגורלם של אחרים עשוי ל־היחרץ בדיונים אלה, אולם לגבי עתידך שלך לא תהיה להם שום משמעות. תצטרך ל־הגביר את מאמציך בעניינים חומריים, אולם דווקא עיסו־קים שברוח יגרמו לך את הסיפוק הרב.

★ ★ ★

הצעות מיסחריות ועס־קיות, התובעות ממך לשנות את אורח חייך, עשויות להעסיק את מוחך השבוע. מוטב ש־לא תנקוט בצעדים נח־פזים, שכן הבעיות ה־כספיות המעיקות עליך הן בעיות זמניות בלבד, ותוך מיספר שבועות אתה עשוי לנשום לרווחה. נוכחותך באי־רועים חברתיים תהיה רצוייה ואהודה ביותר.

חישמרי ממצבים מבי־כים בידידות ואהבה, במיוחד באמצע הש־בוע. פעילות קבוצ־תית, ויחסים עם חב־ריך לעבודה, יחיו בע־לי השפעה קונסטרוק־טיבית על אישיותך. עד לשבוע השלישי של חודש יוני, ייפת־חו בפניך אפשרויות רבות לנסיעה, לחו־פש ולנופש. ירוק ולבן יהלמו אותך.

★ ★ ★

זאת תקופה מצויינת עבורך לפעילות יוצרת, למרות כל הקשיים ה־נערמים על דרכך. מוטב שתדחה הצידה כל מיני עיסוקים בלתי מועילים ואל תניח לבני מש־פחתך להסיח את דעתך. רכז את כל משאביך להשגת המשימה שה־צבת לעצמך. מתנות המצביעות על רגש, אפילו פרחים, יהיו לך לעזר רב ביותר.

★ ★ ★

אתה עלול השבוע לעורר את חמתם של כמה מאלה הנמצאים עימך במחיצה אחת, מכיוון שעבורך מקד־שת המטרה את כל האמצעים. רגשותיהם של אחרים אינם נכ־ללים בחישוביך — תכונה הפוגעת לפע־מים בקסם האישי הרב שלך. אכזבה מצפה לך מאשה שתלית בה תקוות.

תדריך

של השנים שעברו. מימד המתח לא ישרור הפעם, כבשידור הבכורה, מאחר וכבר ידוע כי הבלדה לחובש של **אלכסנדר נצר** זכתה במקום הראשון בביצועו האופייני של יהורם גאון. יש לציין כי הטילוזז של **ראלף עינבר** לא זכה לתאורה הולמת ולזווית צילום מחמיאות.

מישהו שמע על **ניקבת גיאוטרים**? ב־21.00 ייערך סיור בגבעות צפון דרבשייר, שם זורמים נחילים נעלמים, כמובן במיסגרת **ארץ לא נודעת. מבט ראשון** ניתן יהיה להעיף ב־21.30.

תיאטרון

★★★ **כיראדם** (בחאן הירושלמי) אגדה תיאולוגית מן המאה ה־15 מאת מחבר אנונימי, נאיבית, אך מלאת חן, עובדה ו־בויימה במסירות ובאהבה על־ידי **אריה זקס**, מרצה באוניברסיטה העברית בירושלים, ששיתף בצד חובבים מהאוניברסיטה, מספר מיקצועגים מהבמות המוכרות, ויצר **רן וברוך דויד**. עזר כנגדם מהווה תפאורתו התומרקינית של **יגאל תומרקין**.

★★★ **דורה ויזה** (הבימה) מחזה לאנסמבל, לשחקנים ולבובות, הפך ל־הצגה מסגורת בבימוי של המחבר **ניסים אלוני**. שפתו המיוחדת רבת הדימויים של אלוני, משחקו המבריק של **רפאל קלצ־קין** הופעה מבטיחה של שחקן צעיר, **יוסף פולק**, **חנה רובינא** האצילית, והעלילה הפסבדו־בלשית, המוגדרת כמלודרמה ישראלית, אינם מצליחים לפתור שאלות רבות המתעוררות מראיית ההצגה, מלבד העובדה שדירנמאט והיצ'קוק טעימים יותר.

בידור

★★★ **אין אהבות שמחות** (בימות) **יוסי בנאי** הוא בדרן מעולה, היודע אף להגיש פיזמונים. כ־20 משאנסוניו של **ג'ורג' בראסאנס**, שתורגמו היטב

חדש במוסיקה

★ **דולי הפנינים** (האופרה הישראלית) מי שלא יודע; באנגלית ה־אופרה של הגברת **אדים דה־פיליפ** היא: **האופרה הלאומית של ישראל**. כזו, בפרט כשהיא זוכה למענקים כספים נכבדים מכל מיני קרנות, היה עליה לשקוד בקפידה על רמתה ואיכותה. הגברת דה־פיליפ היא אולי מפיקה מצויינת; במיוחד כשהמדובר באירגון כספים. אך ברור מראיית מיספר אופרות בבימוייה, ובמיוחד מהאחרונה שבהן, כי בבימוי אין לה כל מושג. אופרות, ובפרט בביצועים ישראלים, מפחידות קהל רחב, מלבד אימטניסים, סנובים למיניהם, וקהל עממי נפלא, שבא להיזכר במוסיקה ששמע אי־פעם, בביצוע הרבה יותר מעולה; זהו קהל קבוע ונאמן.

„דולי הפנינים" באופרה הישראלית

פרנקו זפירלי, לפני שביים סרטים כאילוף הסוררת ורומיאו ויוליה, ביים אופרות, שתיים מהן ניתן היה לראות בביצוע אמנים אורחים עם **התזמורת הפילהרמונית**. **קרלו מינוטי** ביים את הקונסול שלו עם **האנסמבל הקאמרי** של **גארי ברטיני**. אלה היו ביצועים חיים, של מדיום אמנותי הקרוי אופרה, היו אלה שיעורים בבימוי ובהפקת אופרות. כנראה שהגברת דה־פיליפ לא למדה משיעורים אלה, כי כדי להציג ב־1969 אופרה, אין צורך להיות זפירלי או מינוטי. פשוט יש צורך להיות אישי במה החש את קצב הזמן. ויש בארץ מספיק במאים שהיו מצליחים להפיח רוח חיים במדיום הקלאסי החנוט, אך גברת דה־פיליפ, כנראה, החליטה שהאופרה הישראלית היא נחלתה הבלעדית.

דולי הפנינים אינה האופרה החשובה ביותר שחיבר **ג'ורג' ביזה**. מלבד הצגה אנסמבלית אסטתית ופשוטה, שאינה חסרה הברקות בימוי משעשעות. התפאורה, התלבושות, הסייף, התאורה והמיבנה המיוחד של החאן מתמזגים זה בזה בעדנה נדירה, שקשה כמעט למצוא בתיאטראות המימסד. **זאק כהן, ליאור ויני, עלי־זה רוזן** ו**עמיאל שוץ** הם רביעייה תוססת ומקסימה, שהצליחה להפוך דמויות אלגוריות לבשר ודם. **מוטי ברקן** ו**גבי אלדור** (הוא כקלאדם והיא כהאהבה) יפים.

★★★★ **מחכים לגודו** (הבימה) גסיסה מוקדמת מדי (בשל חישובי אדמיניסטרציה...) של הצגה מיוחדת במינה, בקונספציה חדשנית, שרקח הבמאי **יוסף יזרעאלי**, על־פי מחזהו הכבד־קלאסי של **סמואל בקט**. הגירסה המיוחדת, לפיה כל העולם קירקס, זכתה לביצוע פיוטי ומשעשע, חי ומרתק, של השחקנים **ניסים עזיקרי**, **שמעון לבארי**, **איזן תור** אריה ודואט, קשה לזהות לפיה את בעל כרמן.

הליברית שנכתבה על־ידי שניים, שטותית למדי. מעשייה על צמד ידידים בציילון הקדומה, הנשבעים אחד לשני לא לתנות אהבים עם יפהפיה שפגשו, כדי שישארו ידידים, משום שמצאה חן בעיני שניהם. מסתבר שהיפהפיה היא כוהנת בתורה, המתפללת לשלום הדיירים. כמובן שאחד הרעים מפר את שבועתו, ובשל חילול הקודש, דנים את השניים למיתה. ואז מתברר שהידיד שלא הפר את שבועתו, ניצל בשעתו על־ידי הכוהנת ועתה, כתגמול, החליט לחצילה יחד עם מאהבה. הוא מבעיר את מחנה התושבים; במהומה מצליחים השניים להימלט, אך הוא עצמו נדקר למוות.

סוף.

בימוי כה אימפוטנטי, חסר חיות ודמיון, כשל הגברת דה־פיליפ, קשה להטיל על הדעת. היא עצמה הצליחה בעבר לארגן מיזאנצאנות פחות פרימיטיביות ופחות מגוחכות מאשר כאן.

התפאורה והתלבושות הן רפרודוקציות עלובות ממה שניתן לראות בבתי אופרה בחו"ל.

למזלו של **אהרון אשמן**, כמעט ואין מבינים מה שהזמרים שרים, וביזו שפה, לכן קשה לצטט פנינים מתוך תרגומו המיושן, שלוא נשמע בבירור, אולי היה עושה רושם על אליעזר בן־יהודה, מחייה השפה העברית.

לעברית, מהווים עבורו חומר מעולה, שבקושי היה מצליח לסחוט פחות טוב ממנו, מן המחברים הישראליים המצויים. מי שלא מחפש כאן במיוחד את בראסאנס, אלא בעיקר את יוסי בנאי, ישבע נחת מהופעה מלוטשת, הנעזרת בקטעי קישור משעשעים, תאורה ומיקרופונים מכוונים היטב, וליווי צמוד של תזמורת **פטו הכהן**.

★★ **רבותי פצצה** (שלישיית התאומים) **אושיק**, **חנן** ו**פופיק** בתוכנית משעשעת לרגע, שבויימה על־ידי **יוסי בנאי**. הופעה ללא כל תוויזיהוי עצמאיים, שנולדה ללא ספק עקב הצלחת שלישייה אחרת: הנשש החיוור. **העיבודים** המוסיקליים של **יאיר רוזנבלום**, אינם מצליחים להפוך את החבריא העליזה לזמרים, אף לא למנוע חלק מהפיזמונים להיות פך ללהיטים, בשל טירטור מירבי מעל גלי האתר.

SABA

לבעלי טלביזיה

SABA

חדוש הבטוח השנתי

שמור על ערך המכשיר שלך ובטחו ב„שירותי סאבא בישראל".

תזכה לשירות מקצועי מעולה עם מלאי חלקי חילוף אורגינאליים לתקופה בלתי מוגבלת.

פנה עוד היום לטלפון 246513 — 239715.

מכירת אמצעי מניעה באמצעות הדואר

לקבלת פרטים נא לפנות:

טל-רסן בע"מ

ת. ד. 3309, ירושלים

שרות יעיל, דיסקרטי ומודי!

12½% הנחה לכל השולח מודעה זו.

הזדמנות אחרונה לזכות בהנחה!

ח ד ש

אלבומים בדגם יפני

"תענוג"

יצרני ויצואני פינות שקופות ואלבומים ● ● ● ● ● גאים להציג בפעם הראשונה בישראל את האלבום החדש, ● ● ● ● ● בדגם יפני עם דפים אוריגינליים מיפן • המכירה לצרכן רק במשך חודש ימים מהיצרן לצרכן במחיר פרסומת של 9.90 ל"י האלבום הגדול ו־5.90 האלבום הקטן • אצל

"תענוג"

ירמיהו 28, תל־אביב.

המפיץ:

צילום "קאופמן", החשמונאים 105, תל־אביב, טל. 39075/6.

ח ד ש

הופיע

בהוצאה עממית, ספרו של

סאלבדור דאלי

„יומנו של גאון"

להשיג בכל חנויות הספרים

המחיר 4.30 ל"י

חליפות הדיון

בגיזרים מיוחדים

תאם

ת"א שדי מסריק 19

אוטובוס 12 19 25 62

מספר 1656 שנה 33 י"א סיון תשכ"ט, 28.5.1969 המחיר 130 אג'

העולם הזה

באה לכבוש את ישראל וחשודה כסוחרת חאשיש

נערת הזוהר מס' 1 של תל-אביב נאסרה במיטה

„נערת אל-פתח" הצטלמה ערומה בתל-אביב